

PIĄTEK-NIEDZIELA
109-11|05|2025|

GAZETA WEEKEND OLSZTYŃSKA

GAZETA WARMII I MAZUR

cena 5,99 zł (w tym 8% VAT)

ISSN 0137-9127

19

9 770 137 912 057

Fot. PAP

HABEMUS PAPAM! LEON XIV

133 kardynałów elektorów, pochodzących z 5 kontynentów i 71 krajów wybrało 267. Papieża. Nową Głową Kościoła został kardynał Robert Prevost z USA, który przyjął imię Leon XIV.

NIGDY WIĘCEJ
WOJNY! \2

WYBRANO PROJEKTY
DO GŁOSOWANIA \3

WYRZUT SUMIENIA
WOLNEJ POLSKI \4

KŁOPOTY
Z PARKOWANIEM \7

PRZED TRZECIOLIGOWYM
WEEKENDEM \16

PROMOCJA

BEZPŁATNY
DODATEK W KAŻDY
PONIEDZIAŁEK I PIĄTEK

RELAKS
z Gazetą Olsztyńską

47240TBP-F-K

Na mocy testamentu Hitlera z 28 kwietnia 1945 roku po jego śmierci stanowisko kanclerza objął dotychczasowy minister propagandy Joseph Goebbels. Wieczorem 1 maja Goebbels wraz z żoną, która wcześniej otruliła szóstkę ich dzieci, popełnił samobójstwo. Przywrócone po jedenastu latach stanowisko prezydenta Rzeszy objął przebywający we Flensburgu admirał Karl Dönitz. Po otrzymaniu informacji o śmierci Goebbelsa powołał nowy rząd z Johannem Ludwigem grafem Schwerinem von Krosigkiem jako kanclerzem. Jego głównym zadaniem było przerzucenie jak największej części wciąż istniejących sił na zachód, tak aby żołnierze i oficerowie nie wpadli w ręce Sowietów. Dönitz i jego otoczenie wciąż liczyli na ewentualny wybuch konfliktu zachodnich aliantów ze Związkiem Sowieckim.

W ZSRS była już godzina 1.01

4 maja Dönitz zgodził się na kapitulację wszystkich sił niemieckich w północnych Niemczech. Jednocześnie jego wysłannik spotkał się z generałem Dwightem Eisenhowerem i próbował rozpocząć negocjacje dotyczące kapitulacji przed zachodnimi aliantami. Naczelny dowódca sprzymierzonych zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami wielkiej trójki stwierdził, że kapitulacja musi dotyczyć wszystkich sił na obu frontach. W tej sytuacji Dönitz powierzył misję podpisania kapitulacji generałowi Alfredowi Jodłowi. 7 maja w głównej kwaterze Alianckich Sił Ekspedycyjnych w Reims we Francji złożono podpisy pod aktem kapitulacji. Rzeszę reprezentowali przedstawiciele trzech rodzajów sił zbrojnych: sił lądowych, lotnictwa i marynarki wojennej. Aliantów reprezentowali amerykański generał Walter Bedell Smith

OSIEM DEKAD TEMU ZAKOŃCZYŁA SIĘ II APOKALIPSA

80 LAT TEMU, 8 MAJA 1945 ROKU, ZAKOŃCZYŁA SIĘ II WOJNA ŚWIATOWA W EUROPIE. AKT KAPITULACJI NIEMIEC OZNACZAŁ KONIEC BLISKO SZEŚCIOLETNICH WALK, ALE NIE SPRAWIŁ, ŻE CAŁY KONTYNET ZOSTAŁ UWOLNIONY SPOD PANOWANIA TOTALITARYZMU. EUROPA ŚRODKOWA NA PÓŁ WIEKU ZNALAZŁA SIĘ POD KONTROLĄ ZWIĄZKU SOCJALISTYCZNYCH REPUBLIK SOWIECKICH (ZSRS).

i przedstawiciel Armii Czerwonej generał Iwan Susłoparow. Jako świadek podpis złożył przedstawiciel Francji.

W stolicach zachodniej Europy trwały uzgadnianie między przywódcami przygotowania do ogłoszenia dnia zwycięstwa. Pokrzyżował je Józef Stalin, który zażądał ponownego uroczystego podpisania kapitulacji w kontrolowanej przez siebie stolicy upadającej Rzeszy. Brytyjski samolot 8 maja 1945 roku dostarczył na berlińskie lotnisko Tempelhof trzyosobową delegację nie-

W DNIU 80. ROCZNICY ZAKOŃCZENIA NAJSTRASZLIWSZEGO KONFLIKTU W DZIEJACH ŚWIATA - II WOJNY ŚWIATOWEJ - MUSI WYBRZMIĆ APEL: NIGDY WIĘCEJ WOJNY. **PREZYDENT RP ANDRZEJ DUDA**

miecką z feldmarszałkiem Wilhelmem Keitlem na czele. Przygotowany dokument zawierał te same warunki bezwarunkowego poddania się wojsk niemieckich, jakie ustalono poprzedniego dnia w Reims.

Zgodnie z ustaleniami z Reims akt kapitulacji Rzeszy wszedł w życie o godzinie 23.01 czasu środkowoeuropejskiego. W ZSRS była już godzina 1.01. Stąd jednodniowa różnica w świętowaniu dnia zwycięstwa pomiędzy krajami Zachodu a Związkiem Sowieckim oraz współczesną Rosją.

Koniec rozłożony w czasie

Formalna kapitulacja Rzeszy nie kończyła walk w niektórych zakątkach Europy, wciąż kontrolowanych przez resztki sił Wehrmachtu i SS. W Czechach Niemcy dysponowali wciąż blisko milionem żołnierzy pod dowództwem feldmarszałka Ferdinanda Schörnera. Po kapitulacji Berlina skierowano przeciwko nim siły 1. Frontu Ukraińskiego marszałka Iwana Koniewa, w którego skład wchodziły m.in. 2. Armia Wojska Polskiego oraz 1. Czesosłowacki Korpus Armijny. 5 maja w Pradze wybuchło powstanie. Mimo gigantycznej przewagi militarnej Niemcy zdecydowali się na podjęcie

rozmów i jednoczesne przebijanie się na zachód. Rozkazom nie podporządkowało się SS, które brutalnie zaczęło pacyfikować miasto. Dopiero wieczorem 9 maja wojska SS złożyły broń przed nadciągającymi sowieckimi oddziałami. Część wycofujących się na zachód Niemców stawiała opór do 11 maja. Dzień wcześniej broń złożyły broniące się od jesieni 1944 roku resztki niemieckich wojsk nad Bałtykiem – na Helu, Żuławach, Kępie Oksywskiej, Mierzei Wiślanej i w Kurlandii. Niektóre odcięte niemieckie oddziały, m.in. na Wyspach Normandzkich, poddały się bez walki dopiero 16 maja. 11 czerwca na Spitsbergenie poddała się załoga niemieckiej stacji meteorologicznej. 17 sierpnia do Argentyny dopłynął ostatni aktywny niemiecki okręt podwodny U-977.

Mimo kapitulacji wszystkich sił niemieckich we Flensburgu wciąż działał rząd Rzeszy. Dopiero 23 maja Brytyjczycy zdecydowali się na aresztowanie jego członków. Istnienie rządu Dönitza wywoływało szcze-

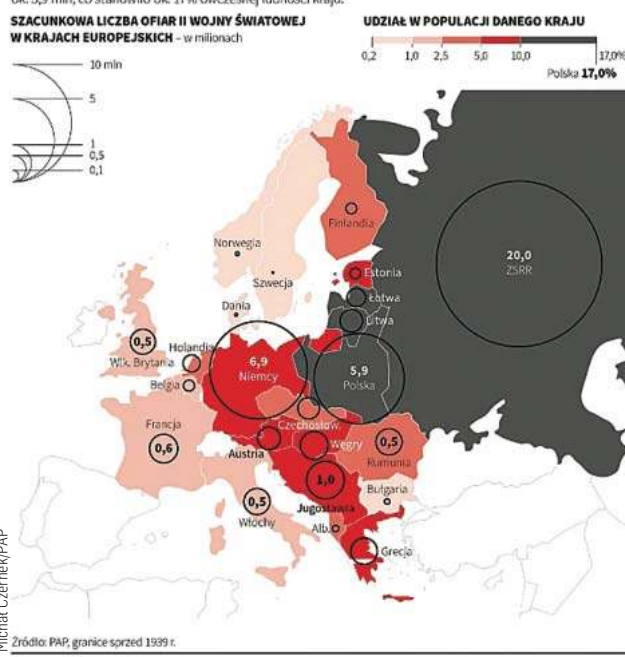
SILNA POLSKA ARMIA, CORAZ LICZNIEJSZA, LEPIEJ ZORGANIZOWANA, UZBROJONA, I ZA KILKA LAT NAJSILNIEJSZA W EUROPIE, JEST DZISIAJ NAJLEPSZYM LEKARSTWEM NA NARODOWĄ TRAUMĘ CZASÓW II WOJNY ŚWIATOWEJ. **PREMIER DONALD TUSK**

gólny niepokój w Moskwie. Stalin uważał, że to element przygotowań zachodnich aliantów do agresji na ZSRS i jego satelitów. 5 czerwca 1945 roku władzę w Niemczech przejęła Sojusznicza Rada Kontroli Niemiec, kończąc w ten sposób historię III Rzeszy.

Wojnę na Dalekim Wschodzie zakończyła bezwarunkowa kapitulacja Japonii 2 września 1945 roku. **PAP/RED.**

Ofiary II wojny światowej w Europie

Podczas II wojny światowej w Europie zginęło co najmniej 40 mln ludzi. W Polsce liczba ofiar wyniosła ok. 5,9 mln, co stanowiło ok. 17% ówczesnej ludności kraju.

WYDAWCA
GALINDIA
Sp. z o.o.
ul. Tracka 7b,
10-364
Olsztyn

REDAKTOR NACZELNY
Maciej Matera
zarzadz@gazetaolsztynska.pl

DYREKTOR ZARZĄDZAJĄCY
Agnieszka
Weder-Gryglewicz

ZASTĘPCY REDAKTORA NACZELNEGO
Michał Podolak,
Igor Hrywna,
Andrzej Mielnicki,
Barbara Barczuk

REDAKTORZY WYDANIA
Michał Podolak
Zuzanna Leszczyńska
wydawca@gazetaolsztynska.pl

WYDANIE ONLINE
internet@gazetaolsztynska.pl
514 800 549

GAZETAOLSZTYNSKA.PL
redakcja@gazetaolsztynska.pl
tel. 502 499 515

PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@gazetaolsztynska.pl
502 499 531

REKLAMA W OLSZTYNIE
ul. Tracka 7b
tel. 885 998 201
reklama@gazetaolsztynska.pl

CENTRALNE BIURO OGŁOSZEŃ
tel. 514 800 517

REDAKCJA W ELBLĄGU
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 604 408 305
reklamy@dziennikelblaski.pl
gazeta@dziennikelblaski.pl

REKLAMA W ELBLĄGU
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 604 408 305
reklamy@dziennikelblaski.pl
PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@dziennikelblaski.pl
502 499 531

DRUK
Drukarnia Prasowa
GRUPY WM Sp. z o.o.
Olsztyn, ul. Tracka 7b
tel. 502 499 539

Olsztyński budżet obywatelski to inicjatywa, która od lat cieszy się ogromnym zainteresowaniem mieszkańców. To jedno z najważniejszych narzędzi, które umożliwia realny wpływ olsztynian i olsztynianek na to, jak zmienia się ich najbliższe otoczenie. OBO to nie tylko liczby i formularze – to energia mieszkańców, którą przekładamy na konkretne działania – podkreśla prezydent Robert Szewczyk.

Tegoroczna edycja OBO znów cieszyła się ogromnym zainteresowaniem. Mieszkańcy zgłosili 134 projekty, z czego 116 trafiło do formalnej i merytorycznej oceny. Spośród nich 77 zostało zakwalifikowanych do głosowania: 13 ogólnomiejських i 64 osiedlowe.

Zwierzęta, boiska i pętla

Jednym z tych ostatnich jest „Zwierzęta są OBO nas!”. Zakłada on m.in. kastrację kotów wolno żyjących i psów i kotów mających właścicieli oraz ich chipowanie (dostępne dla wszystkich mieszkańców Olsztyna). Kolejna sprawa to urządzenie azylów dla kotów. Konkurować z nim będzie m.in. projekt „Sport to zdrowie olsztyniaków – modernizacja boiska dla uczniów I LO i mieszkańców miasta”. „Obecne boisko praktycznie nie nadaje się do użytku, a wręcz może stanowić źródło kontuzji. Projekt zakłada demontaż istniejącego boiska i budowę nowego boiska wielo-

OBO 2025. WYBRANO PROJEKTY DO GŁOSOWANIA

SPECJALNA KOMISJA WYBRAŁA BLISKO 80 PROJEKTÓW
W RAMACH OLSZTYŃSKIEGO BUDŻETU OBYWATELSKIEGO.
DO PODZIAŁU JEST PONAD 10 MILIONÓW ZŁOTYCH.

funkcyjnego wraz z wyposażeniem, parkingiem dla rowerów i rewitalizacją otaczającego terenu” – czytamy w opisie tego zamierzenia.

Wybudować boisko w ramach olsztyńskiego budżetu obywatelskiego przy Szkole Podstawowej nr 7 przy al. Przyjaciół chcą również mieszkańcy osiedla Nad Jeziolem Długim. Natomiast mieszkańcy osiedla Grunwaldzkie liczą na pozyskanie pieniędzy na poprawę warunków handlu na tamtejszym targowisku. W grę wchodzi również wykonanie I etapu budowy pętli rowerowej wokół jeziora Ukiel.

Wśród propozycji są 24 tzw. projekty miękkie (np. edukacyjne, kulturalne), natomiast 53 to zadania inwestycyjno-remontowe.

Najwięcej projektów poddanych pod głosowanie jest z osiedli Jaroty (7), Generałów (5) i Śródmieście (5). Pojawił się też wyjątkowo aktywny wnioskodawca,

Urząd Miasta w Olsztynie

który zgłosił aż 16 projektów. – Na Jarotach nastąpiła zmiana pokoleniowa. Mieszkają tu młodzi ludzie z dziećmi, chcący aktywnie spędzać czas – mówi Tomasz Boenke z Rady Osiedla Jaroty. – Nasze osiedle nie jest postrzegane już jako sypialnia Olsztyna i pustynia kulturalna. Świadczyć o tym projekty zakwalifikowane do głosowania w tegorocznej edycji OBO.

Wybór projektów do realizacji w ramach XIII edycji OBO zaplanowany jest między 26 maja a 15 czerwca. Zadania z największym poparciem, które będą realizowane od początku 2026 roku, poznamy 20 czerwca.

Walczą o park przy Łynostradzie

Nie wszyscy mają jednak powody do radości. Do-

tyczy to m.in. urządzenia parku przy Łynostradzie, czyli parku Korczaka-Mleczna. Ta propozycja została odrzucona. „Mimo udoskonalenia projektu, uzyskania wszelkich zgód, spełnienia wszystkich wymogów oraz takich samych jak w ubiegłym roku zasad OBO mieszkańcy nie będą mogli oddać na niego swoich głosów” – komentują w mediach społecznościowych jego autorzy. „Walczyliśmy do końca, by przekonać urzędników do tej idei, ale się nie udało”.

Ich zdaniem „jest to decyzja nie mająca oparcia w argumentach merytorycznych”. „Mamy nadzieję, że potencjał tych terenów w przyszłości zostanie należycie wykorzystany. Jeżeli pojawią się jakiekolwiek szanse na powstanie parku przy Łynostradzie, będziemy je wskazywali administratorom miasta” – zapowiadają.

Głosowanie coraz bliżej

Głosowanie odbędzie się między 26 maja a 15 czerwca 2025 roku. Głos będzie można oddać drogą elektroniczną na stronie glosujobo.olsztyn.eu lub w wyznaczonych punktach stacjonarnych. Każdy mieszkaniec będzie mógł wybrać maksymalnie trzy miejskie i trzy osiedlowe projekty.

Do udziału w głosowaniu uprawnieni są mieszkańcy miasta Olsztyna. Uprawnienie do głosowania ustala się na podstawie bazy danych osób

zameldowanych w Olsztynie. Osoby nieznające się w bazie meldunków, a mieszkające w Olsztynie mogą zostać dołączone do bazy osób uprawnionych do głosowania na podstawie oświadczenia.

GRZEGORZ SZYDŁOWSKI

g.szydowski@gazetaolsztynska.pl

W XII edycji olsztyńskiego budżetu obywatelskiego pula na miejskie projekty wyniosła 3,5 miliona złotych, a na osiedlowe 7 milionów złotych.

W poprzedniej edycji OBO oddano ponad 62 tysiące głosów. Najwięcej, bo ponad 33 tysiące głosów, dostały miejskie projekty. Spośród wszystkich zatwierdzonych wybrano dwa. Pierwszy to rozbudowa parku Nagórki-Jaroty, drugi to „ZGRAna Trzynastka – budowa kompleksu sportowego przy Szkole Podstawowej nr 13 w Olsztynie przy ul. Puszkina 11”. Ten ostatni cieszył się największą popularnością. Wart jest około 1,2 miliona złotych.

Do X edycji OBO zostały złożone 172 wnioski: 131 osiedlowych oraz 42 miejskie. Po sprawdzeniu ich pod względem formalnym i merytorycznym do głosowania zostało dopuszczonych 120 projektów, w tym 89 osiedlowych i 31 miejskich. Do XI edycji zgłoszonych zostało 156 projektów, z których 99 zostało zaakceptowanych przez zespół koordynujący i zespół opiniujący. Od początku istnienia OBO na zrealizowanie około 360 zadań przeznaczonych zostało ok. 55 milionów złotych.

W Niemczech mamy nowy rząd. Friedrich Merz został wybrany kanclerzem dopiero w drugim głosowaniu. Samo w sobie byłoby to sensacją i pokazuje, że przed nowym kanclerzem trudna po-

WSZYSTKO JEST ZE SOBĄ POWIĄZANE

lityczna wspinaczka. Wicekanclerzem i ministrem finansów został Lars Klingbeil z SPD, polityk młodego pokolenia niemieckiej lewicy. Co oznacza, że raczej pozbawiony złudzeń wobec Rosji. W Rumunii mieliśmy powtórzone wybory prezydenckie. Na razie pierwsza tura. Efekt jest taki, że słupki poparcia są bardzo podobne do tych z grudnia. W kilku przypadkach zmieniły się osoby reprezentujące dany program

polityczny, ale Rumuni swoich zapatrywań nie zmienili. Czekamy teraz na drugą turę, która odbędzie się tego samego dnia co pierwsza tura wyborów prezydenckich u nas. Rozpoczyna się konklawe. Możliwe, że czytając te słowa, będą już Państwo znali nazwisko nowego papieża. Na razie wiemy, że film „Konklawe” bije rekordy popularności w serwisach streamingowych. A Donald Trump opublikował grafikę, gdzie przedstawiono

go w papieskim stroju, co uważa za bardzo zabawne wydarzenie. Ze spraw śmiertelnie poważnych mamy starcie zbrojne między Indiami a Pakistanem w Kaszmirze. Mówimy o dwóch mocarstwach atomowych. A dlaczego Kaszmir jest taki ważny? Wystarczy rzut oka na mapę. Gdy Kaszmir jest kontrolowany przez Pakistan, to Chiny mają lądowe połączenie ze swoim sojusznikiem – Pakistanem i dalej:

z Iranem i światem arabskim. Sytuacja, w której Indie kontrolują Kaszmir, oznacza odcięcie Chin od tego lądowego połączenia. Oczywiście jest jeszcze morze, odpowiedzą niektórzy. A Chińczycy zaczną tłumaczyć, że są blokowani przez pasmo nieprzyjaznych im państw wypierskich na czele z Japonią. I dodadzą, że jest jeszcze jedna wyspa o nazwie Tajwan... Jak widzimy, wszystko jest ze sobą powiązane. Poruszenie

jednego klocka w Azji może spowodować poważne konsekwencje. Więc lepiej by było, aby nikt ich nie ruszał. W tej sytuacji naprawdę lepiej ekscytować się wyborami nowego papieża. Może u Polaków cała procedura budzi coraz bardziej letnie emocje, ale z pewnością odbywa się w pięknym otoczeniu i ma w sobie aure jakże pociągającej tajemnicy.

MARCIN KULASEK, MINISTER NAUKI
I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

Lekcja poglądowa

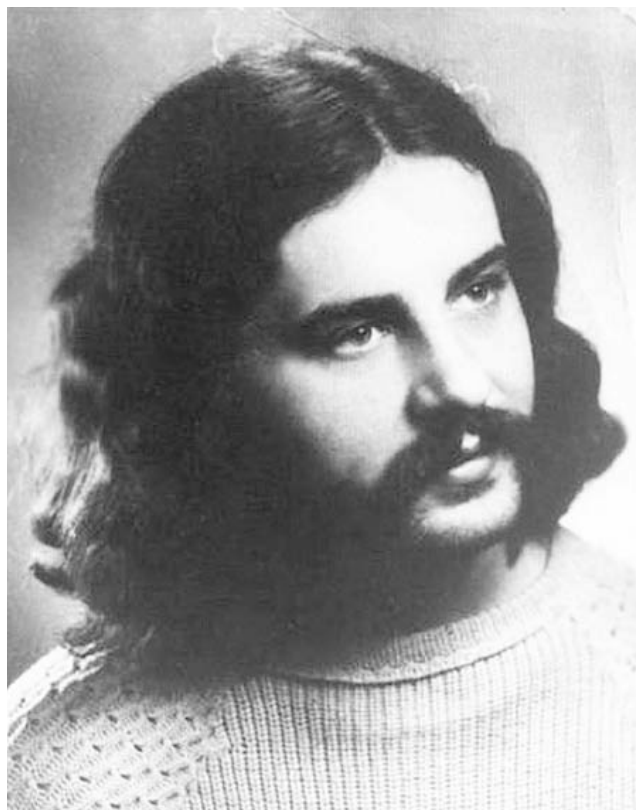
Opozycjonista, który kontestował system jeszcze w latach 70. XX wieku, wraca do Polski w 1990 roku. Na emigracji był blisko dziesięć lat. Teraz, kiedy „pogoniono czerwonych”, przyszłość jak nigdy wcześniej jawi mu się w coraz jaśniejszych barwach. Za swoją najważniejszą powinność uważa potrzebę wyjaśnienia śmierci przyjaciela, zamordowanego w 1977 roku najpewniej za sprawą inspiracji funkcjonariuszy SB. Sądzi, że dni „nieznanych sprawców” oraz ich mocodawców w postaci „morderców zza biurka” są już policzone, bo odrodzona RP wkrótce pociągnie ich do odpowiedzialności karnej. Wszak sprawiedliwości musi stać się zadość. Ku swemu zdziwieniu widzi jednak, że Katedrą Medycyny Sądowej Akademii Medycznej w Krakowie w dalszym ciągu kieruje człowiek, który uznał, że śmierć jego przyjaciela była nieszczęśliwym wypadkiem. Ów jegomość przez ponad czterdzieści lat jako biegły sądowy opiniował w PRL najgłośniejsze sprawy kryminalne, niejednokrotnie forsując esbecką wersję wydarzeń. W wolnej Polsce pamięta mu to niewiele. Wszak profesorowi, wybitnemu specjalście, nie wypada przypominać „błędów młodości”. Historii nie zmienimy. A więc nie pytajmy, nie dociekajmy, ponieważ w ten sposób dowiemy się prawdy, o której wolelibyśmy nie wiedzieć. „Żyjmy tu i teraz”.

Rozczarowanie

Mimo to znany ze swej hardości niegdysiejszy opozycjonista postanawia walczyć. Nakłania dwie młode dziennikarki do rozmowy z panem profesorem na temat zagadkowej śmierci swego przyjaciela. Podczas telefonicznej (nagrywanej) konwersacji autorytet w dziedzinie deontologii otwarcie mówi o pobiciu. Jednakże w wywiadzie

WYRZUT SUMIENIA WOLNEJ POLSKI

WCIAŻ NIE WIEMY, KTO ODPOWIADA ZA TĘ ŚMIERĆ. 48 LAT TEMU NA KLATCE SCHODOWEJ W KRAKOWIE ZNALEZIONO CIAŁO 24-LETNIEGO MĘŻCZYZNY. ŚMIERĆ STANISŁAWA PYJASA, DZIAŁACZA OPOZYCJI PRL, STUDENTA FILOLOGII POLSKIEJ I FILOZOFII UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO, NA KILKA DNI PRZED JUWENALIAM I WSTRZĄSNĘŁA CAŁYM KRAJEM.

Stanisław Pyjas

udzielonym do kamery powyższą sytuację przedstawia w diametralnie inny sposób, co zdaniem naszego bohatera jest rzeczą całkowicie go kompromitującą. W związku z tym wysłał list do największej polskiej gazety, opisując całą sprawę

i zadając pytanie bodajże retoryczne: Czy człowiek, który zatuszował zbrodnię, ma prawo zajmować tak nobilitujące stanowisko? Wybór gazety nie jest przypadkowy. Z jej redakcją związani są słynni na cały kraj działacze antykomunistyczni, którzy

Stanisław Pyjas (z lewej) i Bronisław Wildstein

wraz z upadkiem systemu więzienne cele zamienili na poselskie ławy, rządowe stanowiska bądź pracę w tymże wysokonakładowym dzienniku. Któż jak nie oni zrozumie jego ból i da odpór jawnej niegodziwości? Spotyka go jednak kolejne rozczarowanie, albowiem legendy podziemia niespecjalnie kwapią się z opublikowaniem listu. Gdy już to uczynią, do akcji włącza się pan profesor, który wytacza proces sądowy w związku z pomówieniami dotyczącymi jego osoby. „Wycieczki” po sądach są doświadczeniem nad wyraz pouczającym. Opozycjonista jest winny zniesławienia profesora. Obrazu dopełnia fakt, że komisja ekspertów powołana w sprawie śmierci z 1977 roku stwierdza, że doszło do niej prawdopodobnie w wyniku pobicia. Tyle tylko, że MSW odmawia przekazania sądowi i prokuraturze dokumentów, które dotyczą niniejszej sprawy.

Nagrodzono konformizm

Przywołana historia w wielkim skrócie przedstawia perypetie związane z próbą wyjaśnienia przez Bronisława Wildsteina śmierci Stanisława Pyjasa. Rola czarnego

charakteru w tymże osobliwym spektaklu przypadła prof. Zdzisławowi Markowi, który do końca swych dni nie potrafił wybić się na przyzwoitość. W tej niełatwej walce o pamięć i sprawiedliwość jak w soczewce odbijają się największe bolączki wolnej Polski. Niemożność dojścia do prawdy o śmierci Pyjasa i zaskakująca pasywność aparatu państwowego w rozwikływaniu tej sprawy były dla Wildsteina dobitnym potwierdzeniem tezy o grzechu pierworodnym pookragłostołowej Polski, za który należy uznać brak rozliczenia minionego ustroju.

NIEOSĄDZENIE PRL-OWSKICH ZBRODNI JEST MORALNĄ PORĄŻKĄ PAŃSTWA POLSKIEGO. PODSTAWOWE NORMY ETYCZNE WRZUCONO DO KOSZA, POWODUJĄC, ŻE SĘDZIAMI WE WŁASNYCH SPRAWACH NIERZADKO STALI SIĘ LUDZIE POKROJU MARKA. JEŚLI NIE MA KARY, TO NIE MA TEŻ WINY. FAŁSZYWE AUTORYTETY Z OKRESU BŁĘDÓW I WYPACZEŃ, KTÓRYCH NIGDY NIE SPOTKAŁA

KARA INFAMII, MOGLY ZATEM ZE SPOKOJEM KONTYNUOWAĆ SWOJE BŁYSKOTLIWE KARIERY.

Nagrodzono konformizm. Aktów ekspiacji ze strony jegomości o, delikatnie mówiąc, wątpliwej proveniencji praktycznie nie doświadczyliśmy. U progu niepodległej Polski ich winy uległy zamazaniu, a określone środowiska w zawołowany sposób zaczęły lansować z gruntu antyegalitarne przekonanie, iż wybranym wolno więcej. Taka filozofia doprowadziła do niebezpiecznej sytuacji, bo mówiąc językiem potocznym, stworzono kastę świętych krów, których świętości nie należy zgłębiać.

MICHAŁ MIESZKO PODOLAK

Stanisław Pyjas był jednym z najaktywniejszych działaczy studenckiej opozycji. Współorganizował protesty przeciw represjom PRL-owskich władz wobec robotników Radomia i Ursusa, współpracował z Komitetem Obrony Robotników. Za swoją działalność był szykanowany i inwigilowany przez Służbę Bezpieczeństwa. 7 maja 1977 roku został znaleziony martwy w bramie kamienicy przy ul. Szewskiej 7 w Krakowie.

Wymiana ogrzewania w domu

– od informacji po zakup urządzenia w PGNiG

Anna, emerytowana nauczycielka z Mazowsza, przez lata odkładała wymianę kotła gazowego. Urządzenie było już stare i coraz częściej zawodziło. Obawiała się jednak, że zakup nowego kotła to duży koszt, a cały proces będzie skomplikowany. Podczas przypadkowej wizyty w Biurze Obsługi Klienta PGNiG dowiedziała się o możliwości otrzymania dofinansowania oraz kompleksowego wsparcia - od informacji, przez doradztwo, aż po zakup urządzenia - z pomocą specjalistów PGNiG. Cały proces okazał się znacznie prostszy i tańszy, niż się spodziewała. Dzięki dofinansowaniu wymiana starego kotła na nowoczesny, bezpieczny i bardziej ekologiczny model nie była aż tak dużym wydatkiem.

Od informacji do decyzji
Anna odwiedziła Biuro Obsługi Klienta PGNiG w zupełnie innej sprawie. Podczas rozmowy z konsultantką usłyszała jednak o możliwości uzyskania dofinansowania na nowy gazowy kocioł kondensacyjny. Ta informacja pojawiła się w idealnym momencie. Jej dotychczasowy kocioł był już mocno wysłużony, a sama nie wiedziała, od czego zacząć, ani czy poradzi sobie z formalnościami. Zaskoczyło ją, jak prosty jest cały proces. Wystarczyło zgłosić chęć udziału w programie dofinansowania PGNiG, a pracownik Biura krok po kroku wyjaśnił kolejne etapy. Przed Anną pozostała jeszcze najważniejsza decyzja - wybór odpowiedniego kotła gazowego, co po-

czątkowo wydawało się jej trudne, ponieważ nie miała w tej dziedzinie żadnego doświadczenia.

Dobór kotła dopasowany do indywidualnych potrzeb

Anna obawiała się, że przy wyborze urządzenia będzie zdana tylko na siebie - w jej otoczeniu brakowało osób, które mogłyby jej doradzić, a samodzielne szukanie wiadomości w internecie przytłaczało. Z ulgą przyjęła informację, że pracownik PGNiG może pomóc jej dobrać odpowiedni model. Podczas rozmowy z konsultantem wspólnie przeanalizowali potrzeby - m.in. określili wielkość domu, stan budynku, dotychczasowe zużycie gazu, co pozwoliło dobrać optymalne rozwiązanie. Oferta gazowych kotłów konden-

sacyjnych w PGNiG okazała się szeroka i atrakcyjna, że Anna bez wahania zdecydowała się na zakup wskazanego modelu. Kocioł został bezpłatnie dostarczony do jej domu, a jego pierwsze uruchomienie również nie wiązało się z dodatkowymi kosztami.

Dodatkowe usługi - pomoc na wyciągnięcie ręki

Dom Anny ma swoje lata, więc od czasu do czasu zdarzają się awarie instalacji czy sprzętów domowych. Dotychczas każda taka sytuacja wywoływała duży stres i konieczność szukania odpowiedniego fachowca. Dlatego, gdy Anna usłyszała o usłudze dostępnej w PGNiG „Pomocna ekipa”, wiedziała, że to rozwiązanie właśnie dla niej. Dzięki tej opcji, w przypadku usterek, nie

musi już samodzielnie szukać specjalistów - wystarczy jeden kontakt z Centrum Pomocy, aby uzyskać szybką i fachową pomoc.

Wszystko w jednym: doradztwo, dofinansowanie, urządzenia i sprawdzeni fachowcy

PGNiG oferuje szeroki wybór urządzeń do domu - m.in. gazowe kotły kondensacyjne, podgrzewacze wody czy sprzęty kuchenne. Klienci mogą wybierać spośród prostych i ekonomicznych modeli, jak również nowoczesnych, energooszczędnych rozwiązań. W każdej chwili można skorzystać z doradztwa pracownika Biura Obsługi Klienta PGNiG, który pomoże dobrać odpowiednie urządzenie do indywidualnych potrzeb. Nie trze-

ba być ekspertem - wystarczy podać tylko kilka niezbędnych informacji. Co istotne, przed odwiedzeniem Biura PGNiG można wcześniej umówić wizytę wchodząc na stronę: <https://ebok.pgnig.pl/rezerwacja-wizyty-bok>. Z ofertą można zapoznać się również na stronie pgnig.pl/urzadzenia-dla-domu lub w serwisie eBOK. Dodatkowo Klienci PGNiG mogą skorzystać z usługi „Pomocna ekipa”, dostępnej w wielu wariantach, zróżnicowanych pod względem dostępnych rodzajów specjalistów. Dzięki kompleksowej ofercie PGNiG wiele osób - tak jak Anna - może bez stresu i niepewności podejmować ważne decyzje dotyczące modernizowania domowych instalacji i wymiany zużytych urządzeń.

INFORMACJA TURYSTYCZNA... NA WODZIE

Nowa informacja turystyczna stanęła na platformie obok ostródzkiego mola na Jeziorze Drwęckim. Inna niż zwykle i wyjątkowa. Jest obsługiwana przez Zachodniomazurską Lokalną Organizację Turystyczną. — Zapraszamy serdecznie od wtorku do soboty w godzinach 9-17, w dni świąteczne również. To idealne miejsce do tego, by zaczerpnąć inspiracji na wakacyjne atrakcje, zdobyć mapki, przewodniki lub po prostu zapytać, co warto zobaczyć w naszej pięknej okolicy! — zachęca ZLOT. Informacja najpierw jechała,

potem leciała uniesiona na dźwigu, a ostatecznie doплыnęła do swojego miejsca przy moło przy bulwarze Europejskim. Znajduje się w najlepszej dla siebie lokalizacji – przy bulwarze, czyli najbardziej zatłoczonym skrawku miasta w sezonie turystycznym. Jest też otwarta w długie weekendy i święta, co nie było wcześniej standardem. Punkt powstał z myślą o turystach, ale mieszkańcy też powinni tu zajrzeć, bo i miejsce wyjątkowe, i odkryć jeszcze można pewnie niejedną fajną rzecz do zwiedzenia.

STARTUJE DOMINIKAŃSKA SZKOŁA

W sobotę, 10 maja, o godzinie 12 w olsztyńskiej katedrze zainaugurowana zostanie Dominikańska Szkoła Wiary – nowa inicjatywa skierowana do zainteresowanych duchowością dominikańską. Uroczystą mszę świętą odprawi arcybiskup warmiński, a inauguracyjny wykład wygłosi ojciec Łukasz Wiśniewski, prowincjał polskiej prowincji dominikanów. Dominikańska Szkoła Wiary to projekt Joanny i Marcina Andersów – świeckich dominikanów, którzy od sześciu lat żyją według reguły świętego Dominika. — Chcemy pokazać

piękno tego charyzmatu i podzielić się tym, co stało się dla nas drogą do pogłębienia wiary – mówi Joanna Anders. Szkoła będzie działać w formie cyklicznych spotkań, odbywających się raz w miesiącu. Każde z nich będzie prowadzone przez dominikanina i dotyczyć będzie różnych aspektów duchowości i nauczania Kościoła. Już w październiku ojciec Marcin Rutecki poprowadzi wykład o różańcu. — Zapraszamy wszystkich, niezależnie od wieku i doświadczenia – zachęca Marcin Anders. **JB**

DZIEŃ WDZIĘCZNOŚCI W HOSIANUM

Olsztyńskie Seminarium Duchowne „Hosianum” zaprasza w sobotę, 10 maja, na Dzień Wdzięczności. Wydarzenie ma formę podziękowania wszystkim wspierającym działalność seminarium – zarówno duchowo, jak i materialnie. Uroczystości rozpoczną się o godzinie 10 mszą świętą pod przewodnictwem biskupa Janusza Ostrowskiego. Po liturgii będzie można zwiedzić seminarium, spotkać się z klerykami oraz wziąć udział w licznych atrakcjach. W programie przewidziano turniej piłki nożnej liturgicznej służby ołtarza, konkurs piosenki religijnej, spotkania z przedsta-

wicielami wspólnoty matek duchownych oraz wspólne grillowanie. Dla najmłodszych przygotowano zjeżdżalnię, malowanie twarzy i inne atrakcje. Dzień Wdzięczności to okazja do poznania codziennego życia kleryków i rozmów o duchowości oraz powołaniu. Wydarzenie ma charakter otwarty. Jest skierowane do całych rodzin. — To czas, w którym chcemy podziękować wszystkim, którzy wspierają nasze seminarium – mówi ksiądz Radostaw Czerwiński, wicerektor Olsztyńskiego Seminarium Duchownego „Hosianum”. **JB**

REKLAMA

PIĘKNO WARMII I MAZUR NA WYCIĄGNIĘCIE RĘKI

Czy można mieć codzienny kontakt z naturą, nie rezygnując z wygod i dobrej komunikacji? Tak – i to na wyciągnięcie ręki! Warmia i Mazury, od lat uznawane za jedno z najpiękniejszych regionów Polski, oferują coś więcej niż tylko wakacyjny odpoczynek. To przestrzeń, w której można na nowo złapać oddech, zbudować dom lub stworzyć wyjątkowe miejsce do życia i pracy. Właśnie tutaj, nad malowniczym jeziorem Dadaj, w miejscowości Kojtryny niedaleko Biskupca, powstaje Osada nad Dadajem – unikalna propozycja dla osób, które szukają działki rekreacyjnej, budowlanej lub inwestycyjnej w jednym z najbardziej urokliwych zakątków Polski.

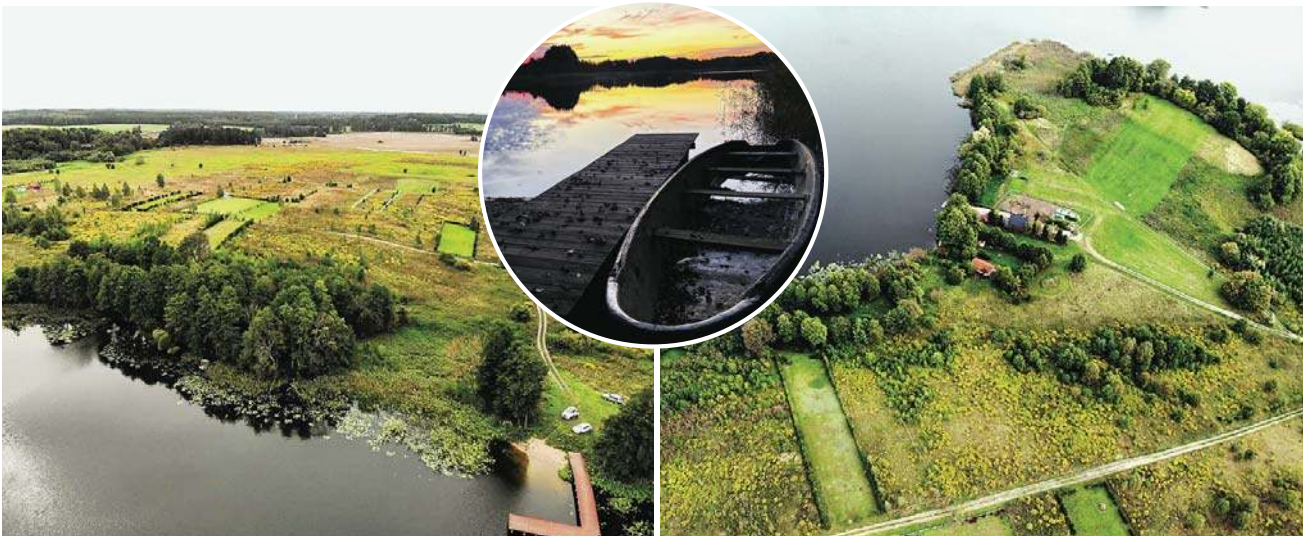
Dlaczego właśnie tutaj?

- **Dogodna lokalizacja:** Zaledwie kilka minut od trasy S16 (Olsztyn–Mrągowo) i bliskość Olsztyna sprawiają, że dojazd do osady jest szybki i bezproblemowy. A jednocześnie – wystarczy jeden krok, by znaleźć się w sercu natury.
- **Doskonała infrastruktura:** Działki uzbrojone są w media – wodociąg, kanalizację oraz energię elektryczną (stacja transformatorowa znajduje się w pobliżu).
- **Elastyczność oferty:** Teren został podzielony na mniejsze działki, co pozwala na idealne dopasowanie oferty do potrzeb kupującego – niezależnie, czy planujesz budowę domu, domku letniskowego czy większej inwestycji turystycznej. W ofercie znajdują się:
  - działki rekreacyjne z bezpośrednim dostępem do linii brzegowej i bez niej,

- działki budowlane, również częściowo zalesione,
  - działka o powierzchni ponad 5 hektarów – idealna pod hotel lub ośrodek wypoczynkowy.
- Gwarantowany dostęp do jeziora** Każdy właściciel działki ma zapewniony dostęp do wspólnej plaży z pomostem – to miejsce do kąpieli, wypoczynku, łowienia ryb i cieszenia się każdą chwilą nad wodą. Co ważne, teren jest objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego – inwestycja jest w pełni legalna i gotowa do realizacji.

Jeśli marzysz o życiu w rytmie natury lub szukasz miejsca na bezpieczną i atrakcyjną inwestycję – **Osada nad Dadajem to propozycja warta uwagi.**

<https://osadanaddadajem.pl/>
500 800 151
facebook.com/osadanaddadajem

Znalezienie wolnego miejsca do zaparkowania samochodu w Olsztynie często graniczy z cudem. Tak jest m.in. na Zatorzu. — Na Zatorzu mamy do czynienia z chaosem z parkowaniem samochodów — mówi radna Nelly Antosz. — Użytkownicy dróg skarżą się na ten bałagan parkingowy.

W tej sprawie radna złożyła interpelację w ratuszu. — Pojazdy są parkowane po obu stronach ulic, mimo że tylko po jednej stronie są wyznaczone płatne miejsca do parkowania, a po drugiej stronie brak jest oznaczeń „Parking”, co nie tylko utrudnia swobodny przejazd, ale też ogranicza pieszym widoczność na przejściach — twierdzi Nelly Antosz, która zwraca uwagę na to, że na osiedlach za torami ulice są dość wąskie i trudno przejechać przez zatarasowane drogi. Żeby wyminąć, trzeba czekać, aż pojazdy z naprzeciwka przejadą. Kierowcy robią to grzecznościowo. — Tak się dzieje np. na ul. Okrzei, Małeckiego, Wyspiańskiego, Prusa, Moniuszki itd. — wymienienia problemowe ulice radna Antosz. — Z jednej strony mieszkańcy płacą

KŁOPOTY Z PARKOWANIEM NA ZATORZU

— NA ZATORZU MAMY DO CZYNIEDZIA Z CHAOSEM Z PARKOWANIEM SAMOCHODÓW — MÓWI RADNA NELLY ANTOSZ. W TEJ SPRAWIE INTERWENIOWAŁA W RATUSZU.

abonamenty za parkowanie w strefie postoj, z drugiej widzą, że wielu kierowców parkuje na dziko. To zniechęca do bycia uczciwym.

Problemy z parkowaniem są także na ul. Paderewskiego. — Jest ona zastawiona na całej długości. Dochodzi do tego, że zostawione auta utrudniają wyjazd z posesji — skarży się pani Katarzyna, lokatorka jednej z pobliskich kamienic.

Co na to drogowcy? — Zgłoszona sprawa jest przedmiotem prowadzonej analizy — odpowiada Michał Koronowski, rzecznik Zarządu Dróg, Zieleni i Transportu w Olsztynie.

Dla lokatorów bloków przy ul. Puskina to niejeden problem drogowy,

z którym się borykają. Przez lata obowiązywała tu organizacja ruchu, zgodnie z którą samochody mogły poruszać się w obu kierunkach. Drogowcy postanowili to zmienić i wprowadzili ruch jednokierunkowy. Chodzi o fragment ul. Puskina do skrzyżowania z ul. Małeckiego.

To wywołało niezadowolenie grupy mieszkańców, którzy interweniowali w tej sprawie w ratuszu. Skierowali pismo do prezydenta Olsztyna.

„Mieszkańcy budynków znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie Szkoły Podstawowej nr 13 oraz Przedszkola Miejskiego nr 19 (obie placówki znajdują się przy ul. Puskina)

zwracają się (...) z petycją mającą na celu zgłoszenie problemu, a w konsekwencji przywrócenie dotychczasowego dwukierunkowego ruchu na odcinku drogi przy ul. Puskina” — czytamy w dokumencie.

Ich zdaniem wprowadzenie możliwości jazdy tylko w jednym kierunku „sporalizowało ruch w okolicy szkoły i przedszkola w godzinach porannych i popołudniowych”.

Organizacja ruchu w ciągu ul. Puskina, między nią a ul. Małeckiego, została zmieniona na początku października ubiegłego roku. Minione miesiące służyły — jak przekonuje ratusz — obserwacji efektów wprowadzonych

rozwiązań oraz analizie zgłoszeń, które dotarły do pracowników Urzędu Miasta Olsztyna. Miało to wpłynąć na wypracowanie dwóch nowych koncepcji. Mieszkańcy zostali poproszeni o zaopiniowanie tych rozwiązań. — Oba przedstawione warianty zakładają utrzymanie ruchu jednokierunkowego na wysokości Szkoły Podstawowej nr 13 — informuje miejski inżynier ruchu Jakub Kwiatkowski. — Na pozostałych fragmentach ulicy ma zostać przywrócony ruch dwukierunkowy. Zainteresowani mieszkańcy odnieśli się do sprawy. — Propozycje przedsta-

wione przez ratuszowych urzędników niewiele zmieniają. Część jadących od strony ul. Jagiellońskiej, chcąc dotrzeć do swoich bloków, muszą nadrabiać prawie kilometr drogi, by wjechać w al. Wojska Polskiego i dalej w ul. Rataja. To nie ma sensu — mówi Krzysztof Bachmura, reprezentujący lokatorów bloków przy ul. Puskina.

Czy mieszkańcy ul. Puskina mogą liczyć na zmianę? — Prezydent Olsztyna spotykał się w tej sprawie. Na razie nic się nie zmieniło — stwierdził Patryk Pulikowski, rzecznik ratusza.

GRZEGORZ SZYDŁOWSKI
g.szydowski@gazetaolsztyńska.pl

NOC MUZEÓW NA POLU BITWY

Kolejna odsłona Nocy Muzeów na Polach Grunwaldzkich zapowiada się niezwykle ciekawie. Będą interesujące wystawy, zwiedzanie muzeum i nocny przemarsz z pochodniami.

Europejska Noc Muzeów to organizowane co roku wydarzenie, podczas którego muzea, teatry i inne instytucje kultury w całej Europie otwierają swoje podwoje dla zwiedzających w nocnych godzinach. W tym roku odbędzie się w sobotę, 17 maja, ale Muzeum Bitwy pod Grunwaldem zaprasza już tydzień wcześniej, 10 maja. W sobotę Noc Muzeów w Muzeum Bitwy pod Grunwaldem rozpocznie się wernisażem dwóch wystaw w Galerii Sztuki Grunwaldzkiej: „Na początku był druh” – fotografia Bogdana Sarwińskiego oraz „Wielkość urojona” Łukasza

Radwana z Warszawy. Wystawa Bogdana Sarwińskiego „Na początku był druh” prezentuje plon projektu „100 druhów”. Inspiracją był popularny aparat Druh z lat 60., który artyści przekształcili w unikalne dzieła sztuki. Projekt, początkowo planowany jako krótka akcja, przerodził się w ogólnopolskie wydarzenie artystyczne z udziałem setek twórców. Każdy druh opowiada indywidualną historię, przybierając formę obrazu, rzeźby, instalacji czy obiektu multimedialnego. Aparaty zyskały nowe życie i znaczenie, stając się kolorowymi manifestacjami artystycznymi. Druh to symbol pokoleń – aparat, który łączy historię, emocje i sztukę. Bogdan Sarwiński – fotograf, grafik, wydawca, animator kultury, członek ZPAF, twórca

stowarzyszenia Fokus oraz organizator Dni Fotografii w Działdowie. Autor projektu „100 druhów” (2023-25). Łukasz Radwan – dziennikarz prasowy i telewizyjny, promotor sztuki i artysta. Wieloletni zastępca szefa działu kultury tygodnika „Wprost” oraz autor i prowadzący telewizyjne programy o sztuce i kulturze. Opublikował setki artykułów, głównie na temat sztuki i architektury. Znany z ciętego języka i bezkompromisowych poglądów. Od 30 lat aktywny artysta, obecnie tworzy pod własnym nazwiskiem. Inspiruje się nauką (fizyka kwantowa, biologia molekularna, chemia), kulturami świata, literaturą, muzyką i seksem. Jego malarstwo przekracza granice wyobraźni i emocji. „Wielkość urojona” to nowa wystawa artysty, znanego z wyczucia

trendów i odwagi w podejmowaniu artystycznych wyzwań. Twierdzi, że nauka wyjaśnia świat, a sztuka pozwala się z nim pogodzić.

Program wydarzenia: godz. 17.30 – uroczyste otwarcie wystawy Bogdana Sarwińskiego „Na początku był druh” oraz Łukasza Radwana „Wielkość urojona” (Galeria Sztuki Grunwaldzkiej) godz. 18.30-21 – bezpłatne zwiedzanie muzeum z przewodnikiem. godz. 18.30-21 – gry i zabawy plebejskie (przed wejściem do Muzeum) godz. 21 – przemarsz z pochodnią (start spod Muzeum) godz. 21.10 – fire show (pole kempingowe) od godz. 21 – opowieści historyczne przy ognisku (pole kempingowe).

REKLAMA

przetarg

Zn. spr.: SA.234.1.1.2025Mrozy Wielkie, 09.05.2025 r.

OGŁOSZENIE O PRZETARGU NIEOGRANICZONYM NA SPRZEDAŻ ZBĘDNYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH (tabor pływający)

Nadleśnictwo Elk z siedzibą w Mrozach Wielkich ogłasza przetarg ustrny (licytację) na sprzedaż używanych środków trwałych:

1. rower wodny „relax” 2 osobowy – cena wywoławcza 479,70 zł/brutto
2. rower wodny „relax” 2 osobowy – cena wywoławcza 479,70 zł/brutto
3. łódź wiosłowa „Bak” żagłowa 2 osobowa – cena wywoławcza 688,80 zł/brutto
4. łódź wiosłowa „Bak” żagłowa 2 osobowa – cena wywoławcza 688,80 zł/brutto
5. Motorówka z silnikiem (model silnika Johnson 50) wymiary dł. ok. 4,7 m – cena wywoławcza 1217,70 zł/brutto
6. Łódź wiosłowa (łódka węgarska o wymiarach ok. 270 x 130 cm) – cena wywoławcza 289,05 zł/brutto
7. Rower wodny „brda” 4 osobowy – cena wywoławcza 270,60 zł/brutto

Przetarg odbędzie się w dniu 26.05.2025 r. w siedzibie Nadleśnictwa Elk w Mrozach Wielkich 21, 19-300 Elk.

Wadium w wysokości 10% ceny wywoławczej należy wpłacić do kasy Nadleśnictwa lub na rachunek BNP PARIBAS 04 2030 0045 1110 0000 0075 96 40 najpóźniej do godz. 9.00 w dniu przetargu. W przypadku wpłaty na konto wadium w tym terminie musi być na rachunku Nadleśnictwa Elk. Wadium przepada na rzecz sprzedawcy, jeżeli żaden z uczestników licytacji nie zaoferuje ceny nabycia równej co najmniej cenie wywoławczej, lub jeżeli oferent, którego oferta zostanie przyjęta uchyli się od zawarcia umowy. Przedmioty sprzedaży można obejrzeć w dni robocze w godzinach od 9 do 13 po uprzednim telefonicznym uzgodnieniu pod numerem telefonu 722 088 072 w siedzibie OSW Malinówka w Malinówce Wielkiej 1, 19-300 Elk. Więcej informacji na stronie internetowej <https://www.gov.pl/web/nadleśnictwo-elk/wystapienia-komunikaty-i-ogloszenia>.

Z rąk do rąk

Kijów liczył wtedy ponad pół miliona mieszkańców. Ukraińcy, Polacy, Żydzi i Rosjanie tworzyli specyficzną mieszaninę nacji, religii i kultur, która nadawała tej kolebce dawnej Rusi Kijowskiej niepowtarzalny charakter. Niegdyś część Rzeczypospolitej. Od XVII w. włączony do imperium rosyjskiego, stopniowo ulegał wpływowi rusyfikacyjnemu. Teraz widziano w nim stolicę tych wszystkich Ukraińców, którzy marzyli o swym własnym, niepodległym państwie.

W ciągu niedawnej Wielkiej Wojny i w pierwszych latach po bolszewickiej rewolucji Kijów kilkakrotnie przechodził z rąk do rąk. W 1917 r. carska Rosja przestała istnieć, a w Kijowie zainstalowała się Ukraińska Centralna Rada, która w styczniu 1918 r. proklamowała niepodległość Ukraińskiej Republiki Ludowej. Na czoło władz państwowych stosunkowo szybko wybił się Symon Petlura. Jednak kilka tygodni później miasto zajęli bolszewicy. Potem Niemcy, którzy objęli nad Ukrainą protektorat, akceptując samostanowienie rządu gen. Pawła Skoropadskiego, stojącego na czele tzw. Hetmanatu. W grudniu 1918 r. po klęsce państw centralnych rząd Skoropadskiego został obalony i władzę w odnowionej URL objął dyktator z Petlurą. Potem wrócili bolszewicy, po nich biali Rosjanie i znowu bolszewicy!

Symon Petlura z wojskami URL został zepchnięty na zachód, gdzie podjął współpracę z drugim państwem ukraińskim – Zachodnio-ukraińską Republiką Ludową, głównego wroga upatrującego w Polsce odbudowującej się po 123 latach niewoli. Petlura wiedział, że wojny na dwa fronty prowadzić się nie da. Rozumiał, że ewentualny sojusz z Polską to być może utrata części spornych terytoriów, ale także jedyna szansa na wspólne pokonanie Rosjan, bez względu na ich ideologiczne barwy. Bo przecież zarówno biali, jak i czerwoni widzieli w Ukrainie wyłącznie część swego państwa.

STO PIĘĆ LAT TEMU ŚWIĘTOWALIŚMY W KIJOWIE

9 MAJA 1920 R. NA ULICE KIJOWA WYLEGŁY TŁUMY MIESZKAŃCÓW. LEDWIE BOLSZEWICCY OKUPANCI ZOSTALI WYPCHNIĘCI ZA DNIĘPR, TRACĄC KONTROLĘ NAD MIASTEM, A JUŻ OGŁOSZONO, ŻE NA CHRZESZCZATYKU ODBĘDZIE SIĘ WSPÓLNA, POLSKO-UKRAIŃSKA DEFILADA. PRAWDZIWA DEFILADA ZWYCIĘSTWA!

Nawet jeśli bolszewicy mówili o odrębnej ukraińskiej republice, to nikt przy zdrowych zmysłach im przecież nie wierzył...

Koncepcja Piłsudskiego

Właściwie nikt w Europie nie chciał niepodległej Ukrainy. Francuzi czy Anglicy uważali, że to przecież część przyszłej Rosji. Tej, którą kiedyś odbudują biali. Austro-Węgry już nie było. Niemcy nie liczyli się po przegranej wojnie światowej. Także wśród polskich polityków panowała nieufność do ukraińskich aspiracji. Obawiano się, twierdząc, że Ukraincom ufać nie można i że chłopska Ukraina sięgnie po polskie posiadłości na dawnych Kresach.

Można zaryzykować stwierdzenie, że Józef Piłsudski, chyba jako jedyny w całej ówczesnej europejskiej polityce, dostrzegał sens niepodległej Ukrainy. Takie państwo, związane z Polską sojuszem, mogłoby zatrzymywać rosyjską ekspansję na zachód. Doraźnie istnienie Ukrainy broniącej przez samych Ukraińców skracaloby o blisko połowę linię frontu polsko-bolszewickiego, który na razie liczył około 1000 kilometrów. Piłsudski dostrzegał także rosnącą bolszewicką obecność wojskową na tym froncie, co stanowiło niewątpliwie znak przygotowywanej przeciw Polsce ofensywy. Polska inicjatywa wojskowa mogłaby więc pokrzyżować plany Armii Czerwonej. To dlatego na kwiecień Wojsko Polskie zaplanowało własne uderzenie właśnie na kie-

runku ukraińskim. I dlatego od kilku miesięcy toczyły się trudne polityczno-wojskowe negocjacje z władzami Ukraińskiej Republiki Ludowej, które mogły nadać kształt sojuszu temu, co wcześniej było niekorzystną dla obu stron wrogością...

Sojusz Piłsudski – Petlura

Stosowne dokumenty podpisano nieomal w ostatniej chwili przed rozpoczęciem polskiej ofensywy. Petlura zgodził się oddać część Wołynia i wschodnią Galicję, co wywołało oburzenie polityków Zachodnio-ukraińskiej Republiki Ludowej. Ale za tę cenę zyskiwał wsparcie w postaci wspólnego marszu na Kijów oraz sprzętu i wszelkich innych ułatwień w zakresie utworzenia kilkudziesięciotysięcznej armii ukraińskiej. Na razie sprzymierzone wojska podległy Symonowi Petlurze stanowiły ledwie kilka procent polskich sił uderzeniowych. Ale liczone, iż w razie powodzenia polskiej ofensywy dwie istniejące jednostki: 6 Dywizja Siczowa pod komendą ppłk. Marka Bezruczki oraz 3 Dywizja Żelazna ppłk. Ołeksandra Udowyczienki zostaną rozbudowane w silną armię, która w przyszłości obroni ukraińską państwowość, odzyskaną dzięki sojuszowi.

Symon Petlura z chwilą rozpoczęcia ofensywy wydał odezwę: „Pomiędzy rządami Republiki Polskiej i Republiki Ukraińskiej nastąpiło porozumienie, na podstawie którego wojska polskie wkroczą wraz z ukraińskimi

Symon Petlura i Józef Piłsudski (w pociągu)

na teren Ukrainy przeciw wspólnemu wrogowi, a po skończonej walce z bolszewikami wrócą do swojej ojczyzny”.

Patrol w tramwaju

Ofensywa rozpoczęła się 25 kwietnia 1920 r. Czy uderzenie tak było zaskakujące, czy aż tak potężne, dość, że formacje Armii Czerwonej praktycznie nie podjęły walki. Co siłą, często w rozszepce, rwały na wschód. Jeden z polskich oficerów wspominał zajęcie Wilska: „Zaskoczeni (...) żołnierze nieprzyjacielscy uciekli z osady, nie próbując nawet stawiać oporu (...). Dowódca (...) pułku (...), śpiący w tym czasie u popa, zbiegł w białiznie przez okno, nie zdążywszy nawet zabrać rewolweru ze stołu”.

Wbrew pozorom dla sojuszników nie było to wcale korzystne. Zamiast unicestwić wroga w zwycięskiej bitwie, znoszono mniejsze oddziały oraz w błyskawicznym tempie zajmowano kolejne kilometry cennego terenu. Straty własne: 150 zabitych i 300 rannych. Straty wroga: 20 tysięcy jeńców, 100 dział, 270 karabinów maszynowych, 1000 koni, 300 parowozów i 4000 wagonów kolejowych. Imponujące zwycięstwo! Ale to za mało, aby mówić o całkowitym rozbiciu sowieckich armii...

W pierwszych dniach maja polskie oddziały znalazły się na przedmieściach Kijowa. Patrol wystawiony przez 1

pułk szwoleżerów otrzymał zadanie sprawdzić bolszewickie przygotowania do obrony miasta. Ale zamiast bolszewików Polacy widzą nadjeżdżający tramwaj. Dowódca por. Mirosław Olszewski nie zastanawia się długo. Na przedniej platformie pojazdu każe zamontować karabin maszynowy i szwoleżerowie pakują się do środka. Tramwaj rusza w stronę kijowskiego centrum. Gdy po jakimś czasie wraca, polscy żołnierze mają kilku schwytanych jeńców i wiadomość: bolszewicy uciekają z Kijowa!

Wspólna defilada

Defiladę wojsk polskich i ukraińskich przyjmowali dowódca 3 armii gen. Edward Rydz-Śmigły oraz ukraiński ppłk Marko Bezruczko. W grupie oficerów znaleźli się także przedstawiciele armii francuskiej i... japońskiej. Ale był tam także mjr Tadeusz Kutrzeba, szef sztabu 3 armii, który zostawił nam opis tego niezwykłego wydarzenia...

„Defilada wypadła znakomicie (...). Wojska nasze nie były w roku 1920 w swym zewnętrznym wyglądzie (...) całkowicie ujednolicone. Przede wszystkim więc piętna wojskowości zaborców nie były jeszcze zneutralizowane. Objawiały się one w odrębnych sposobach wykonywania marszu, musztrze orkiestr (...). Jednak różnice te nie raziły wzrokowo (...). Widziano naocznie, że zebrano w Kijowie oddziały,

które biorą czynny udział w operacjach wojennych na szerokich polach Ukrainy, aby walczyć »za naszą i waszą wolność«, współdziałać w tworzeniu prawdziwie niepodległej Ukrainy. Itak przemaszerowała dywizja legionowa, najstarsza spadkobierczyni wojskowości polskiej. W marszu paradnym, jakby według musztry austriackiej, maszerowały pułki podhalańskie z wyśmienicie grającymi orkiestrami, w których uwagę widzów przykuwał ozdobnie przepasany tambourmajor oraz ponny, mały konik, ciągnący na dwukółce duży bęben. Pruskim krokiem kroczyły pułki dywizji wielkopolskiej, asuwalski 41 pułk piechoty, znakomicie wyekwipowany, wystąpił z fanfaryzami (...). Legioniści, Podhalańskie, Poznaniacy i Kresowcy, wszyscy żołnierze polscy, a bojownicy sprawy ukraińskiej! W końcu przemaszerowała 6 dywizja ukraińska, do której dołączyły się już zorganizowane grupy powstańców z własnymi orkiestrami”.

Aby pokazać atmosferę tych dni, musimy dodać do tego opisu: na urzędowych budynkach Kijowa ukraińskie flagi. Na ulicach tłumy i wiwaty. A gdzieś tam także potańcówki.

Zmienne koleje wojny

Kilka dni później Naczelnik Państwa Józef Piłsudski przybył do Warszawy. Do tej pory część polskich polityków niechętnie po-

strzegła kijowską „awan-
turę”. Ale teraz... wszystko
się zmieniło. „Sejm cały
przez usta moje wita cię,
wodzu naczelny, wracają-
cego ze szlaku Bolesława
Chrobrego” – to fragment
przemówienia marszałka
Sejmu Wojciecha Trąm-
czyńskiego. „Od czasów
Kircholmu i Chocimia na-
ród polski takich triumfów
oręza swego nie przeżywał.
(...) Historia nie widzia-
ła jeszcze kraju, który by
wtak trudnych warunkach
jak nasz tworzył swą pań-
stwowość. W takiej to chwi-
li zwycięski twój pochód na
Kijów dał narodowi poczu-
cie własnej siły, wzmocnił
wiarę w własną przyszłość,
wzmógł jego dzielność du-
chową, a przede wszystkim
stworzył podstawę do po-
myślnego i stałego pokoju,
którego wszyscy tak bar-
dzo pragniemy”. Wielka
euforia i poczucie mocy!
Skojarzenia z Bolesławem

Chrobrym i porównania
z największymi polskimi
triumfami były często spo-
tykane w ówczesnej prasie.
Bo czy można się dziwić?
Wszak wyprawa kijowska
(a może raczej: operacja
ukraińska) z 1920 r. to nie
tylko sukces militarny. To
także przykład wpływa-
nia przez młode państwo
polskie na geopolityczny
kształt tej części Europy.
Tworzenie samodzielnych
sojuszy i skuteczne budo-
wanie własnej politycznej
podmiotowości... Trudno
nie doceniać tego także
z dzisiejszej perspektywy.

A przecież tak niedaleko
było od tego niezwykłego
stanu uniesienia do poczu-
cia niewyobrażalnej klęski.
Już wkrótce miała się roz-
począć bolszewicka ofen-
sywa...

WALDEMAR BRENDIA – HISTORYK,
DOKTOR NAUK HUMANISTYCZNYCH,
PRACOWNIK DELEGATURY IPN
W OLSZTYNIE

RUMUNIA DLA SIMIONA? SIMION DLA RUMUNII?

Kreślę te słowa w Bukareszcie,
gdzie spędziłem sześć dni
w związku z pierwszą turą ru-
muńskich wyborów prezyden-
ckich. Wygrał je George Simion
– kandydat konserwatywnej,
narodowej prawicy i to z taką
przewagą (41 procent zdoby-
tych głosów przy 21 procentach
głosów oddanych na jego rywa-
ła, burmistrza stolicy, liberała
Nikuşhora Dana), że wydaje
się być na autostradzie, przy
której jest tabliczka z napisem
„Głowa państwa”. Jednak dłu-
gie lata w polityce przekonały
mnie, żeby zawsze dmuchać na
zimne, a więc i w tym przypad-
ku sukces człowieka, którego
znam od wielu lat, odtrąbić
19 maja, czyli dzień po drugiej
turze wyborów w Rumunii (i
jednocześnie I turze wyborów
w Polsce), a nie paręnaście dni
przed nią.
Rumuni być może bardziej sza-
nują władzę niż Polacy. Czymś
trzeba wytłumaczyć fakt, że

podczas gdy w ostatnich 35
latach w Polsce było aż sześciu
prezydentów: Jaruzelski – for-
malnie, Wałęsa, Kwaśniewski,
śp. Kaczyński, Komorowski
oraz Duda i tylko dwóch z nich
sprawowało ten urząd dwie ka-
dencje (Kwaśniewski i Duda), to
w tym samym czasie Rumunia
miała tylko czterech prezyden-
tów (Iliescu, Constantinescu,
Băsescu, Iohannis). Jeżeli nowo
wybrany prezydent nie popełni
żadnych poważniejszych
błędów, a zdrowie mu dopisze,
to i on będzie sprawował urząd
pierwszego obywatela dziesięć
lat. Dziesięć, bo kadencja
prezydenta wynosi w Rumunii
tyle, ile w Polsce, czyli pięć
lat, w odróżnieniu od np. USA,
gdzie jest tylko czteroletnia.
Realna władza prezydenta jest
w największym państwie Bał-
kanów większa niż w Polsce,
choć niewiele większa. Na pew-
no głowa państwa nieformal-
nie znaczy w Bukareszcie sporo

więcej niż w Warszawie.
Rumuni mają dość swojego
establishmentu. Taki jest wnio-
sek z wyborów prezydenckich
w tym kraju, które przecież
odbywają się tam po raz drugi
w ciągu ledwie pięciu miesięcy,
co jest rekordem w skali świa-
ta. Te pierwsze, w listopadzie
i grudniu 2024 roku, zostały
odwołane dostawnie kilka
dni przed II turą w absolutnie
skandalicznych okolicz-
nościach, praktycznie bez
żadnych podstaw prawnych
i uzasadnionych zarzutów.
Władza zlekceważyła zwykłych
obywateli – no i wtedy obywa-
tele zlekceważyli władzę, a w
zasadzie dali jej dwukrotnie
czerwoną kartkę: dwukrotnie
kandydat koalicji rządowej
startował w wyborach prezy-
denckich i dwukrotnie nawet
nie wchodził do drugiej tury.
Spotkało to najpierw urzę-
dującego premiera Marcela
Ciolacu (był premierem od 15

czerwca 2023 roku do 6 maja
2025 roku), a potem Crina
Antonescu. Nic dziwnego, że
wówczas premier podał się
do dymisji (choć oczywiście
później tę dymisję cofnął).
Teraz pan Ciolacu podał się do
dymisji po raz drugi. Ciekawe,
czy i tym razem to odwoła.
To kurczowe trzymanie się stół-
ka przez szefa rządu widzą jego
rodacy i to jest jeden z powo-
dów, dla którego potem głosu-
ją na antyestablishmentowego
George Simiona. Czy ich głosy
wystarczą, aby został piątym
– po zamordowanym Nicolae
Ceaşescu – prezydentem Ru-
munii od 1976 roku? To bardzo
prawdopodobne.

RYSZARD CZARNECKI

REKLAMA

WYBIERAMY NAJPOPULARNIEJSZEGO SAMORZĄDOWCA WARMII I MAZUR 2025

Głosowanie SMS-owe
trwa od 20 marca 2025 r.
do 11 maja 2025 r.

Lista kandydatów w plebiscycie
na stronie www.gazetaolsztynska.pl

GAZETA
OLSZTYŃSKA

DZIENNIK
ELBLĄSKI

9250tbp-c

W codziennym natłoku informacji dominują doniesienia o finale polskiej kampanii prezydenckiej, zmaganiach Europy z kryzysem migracyjnym, oczekiwaniu na nowego papieża czy trwającej od ponad trzech lat wojnie Rosji z Ukrainą. Łatwo stracić z oczu wydarzenia, które w skali globalnej mogą mieć znacznie większe konsekwencje. Az perspektywy losów świata nasze europejskie troski, choć dla nas palące, to lokalne sprawy, o ograniczonym globalnym zasięgu.

Połowa ludzkości

Jeśli za kryterium przyjmujemy liczbę ludności bezpośrednio lub pośrednio zaangażowanej w dany konflikt, to na pierwszy plan wysuwa się trwające od dekad napięcie między Indiami a Pakistanem. Indie z populacją przekraczającą 1,428 miliarda osób (wyprzedziły Chiny w 2023 roku) i Pakistan, liczący blisko 240 milionów mieszkańców, to łącznie ponad 1,66 miliarda ludzi.

Dodajmy do tego Chiny (ponad 1,425 miliarda ludności), które od czasów zwycięskiej wojny z Indiami w 1962 roku i zajęcia części Kaszmiru są nie tylko faktycznym sojusznikiem Pakistanu, ale i potencjalnym uczestnikiem każdego zaostrożenia konfliktu. Wówczas okaże się, że w sprawy te zaangażowana jest niemal połowa ludzkości. Przy takiej perspektywie wiele europejskich dramatów błędnie.

Nowa odsłona starej wojny

Ostatnie tygodnie przyniosły kolejną odsłonę tego tłącego się konfliktu. Indie zaatakowały cele na terytorium Pakistanu po wcześniejszym zamachu terrorystycznym na indyjskich turystów w pakistańskiej części Kaszmiru, gdzie zginęło 26 osób. Indie oskarżyły Islamabad o inspirowanie ataku. Pakistan proponował niezależne śledztwo, twierdząc, że był to samowolny akt lokalnej grupy terrorystycznej.

KASZMIRSKI LONT PŁONIE. CO OZNACZA KONFLIKT INDII Z PAKISTANEM?

KAMPANIA PREZYDENCKA W POLSCE, KRYZYS MIGRACYJNY W EUROPIE, WYBÓR PAPIEŻA I WOJNA W UKRAINIE ABSORBĄ NASZĄ UWAGĘ. JEDNAK TO KONFLIKT INDII – PAKISTAN, KTÓRY ANGAŻUJE MILIARDY LUDZI I MOCARSTWA ATOMOWE, JEST PRAWDZIWYM EPICENTRUM GLOBALNYCH ZMIAN.

Indyjska operacja „Sindor” oficjalnie miała na celu likwidację terrorystycznej infrastruktury. Krzysztof Iwanek z Wydziału Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu w Białymstoku w rozmowie z Mateuszem Lachowskim z kanału Korespondent PL nie bez powodu przekonuje, że „to ciągle jeden rozciągnięty na dziesięciolecie konflikt”. Rocznie w Kaszmirze giną ludzie po obu stronach mimo braku formalnie wypowiedzianej wojny. Obecna sytuacja wpisuje się w ten schemat. Eksperci spodziewają się teraz odpowiedzi Pakistanu, po której może nastąpić deeskalacja.

Kość niezgody

Źródła konfliktu sięgają 1947 roku, kiedy to brytyjskie Indie zostały podzielone na niepodległe Indie i Pakistan. Jak tłumaczy dr Patryk Kugiel z Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych w programie Kanału Zero, „podział Indii brytyjskich został jakby niedokończony, tak i jednym z tych elementów spornych stał się region Kaszmir”. Kaszmir, region w większości muzułmański, był w połowie XX wieku rządzony przez hinduistycznego maharadzę, który liczył na stworzenie niezależnego państwa. Po wkroczeniu wspieranych przez Pakistan bojówek maharadża podpisał akt akcesji do Indii.

Pakistan nie uznał tej decyzji. Doprowadziło to do pierwszej wojny, która spowodowała podział regionu: jedną trzecią jego terytorium kontrolował Pakistan, a dwie trzecie Indie). Kolejne wojny (1965, 1971 – o niepodległość Bangladeszu) i konflikt kargilski (1999) tylko utrwaliły ten stan rzeczy i wzajemną wrogość.

Atomowy parasol

Sytuację komplikuje fakt, że zarówno Indie, jak i Pakistan są mocarstwami nuklearnymi. Indie rozwinęły program nuklearny w odpowiedzi na chińskie zagrożenie po przegranej wojnie w 1962 roku, a Pakistan – z pomocą Chin – w odpowiedzi na działania Indii. Choć oba kraje dysponują relatywnie niewielkimi arsenałami (każde ma około 160 głowic), to „jeżeli gdzieś na świecie może dojść do wojny nuklearnej, to może to być raczej Azja Południowa niż jakakolwiek inna część świata” – ostrzegał dr Kugiel.

Z jednej strony broń jądrowa działa odstraszająco, zapobiegając konfliktowi na pełną skalę. Z drugiej strony, jak tłumaczył Krzysztof Iwanek, „broń nuklearna sprawia, że Pakistan może tych terrorystów do Indii wysłać”, wiedząc, że Indie nie zaryzykują eskalacji do poziomu nuklearnego. Parasol nuklearny pozwala na prowadzenie wojen hybrydowych i wspieranie terroryzmu.

Przetasowania sojuszy

Konflikt indyjsko-pakistański wpisuje się wszędy kontekst rosnącej roli tzw. globalnego Południa – terminu określającego kraje rozwijające się i wschodzące gospodarki, które coraz silniej artykułują swoje interesy na arenie międzynarodowej. Jesteśmy świadkami „nieoczekiwanej zmiany sojuszy”. Stany Zjednoczone, niegdyś bliźsze Pakistanowi (szczególnie w okresie zimnej wojny i interwencji w Afganistanie), dziś stawiają na Indie jako strategicznego partnera w celu równowagi wpływów Chin.

„Amerykanie stawiają jednoznacznie na Indie. Zostawiają na razie swojego sojusznika w Pakistanie i w związku z tym dochodzi do zmiany sojuszu w regionie” – wyjaśniał dr Kugiel.

W miejsce USA w Pakistanie wchodzi Chiny i Rosja. Administracja Donalda Trumpa mimo początkowych sygnałów opróżnia „wyjścia Rosji z izolacji” ostatecznie uznając Indie za kluczowego partnera. Dla USA Indie są dzisiaj najważniejszym sojusznikiem, który może równoważyć chińskie wpływy.

Wojna o wodę

Dodatkowym, potencjalnie egzystencjalnym zagrożeniem dla Pakistanu jest kwestia dostępu do wody. Jak podkreślał gen. Rajmund Andrzejczak w Kanale Zero, 90 procent zasobów wodnych dla pakistańskiego rolnictwa pochodzi z systemu rzeki Indus, której główne

dopływy mają źródła w indyjskiej części Kaszmiru. Indie niedawno ogłosiły jednostronne zawieszenie traktatu o wodach Indusu z 1960 roku, grożąc blokowaniem przepływu wody.

Jeśli Pakistan nie zaprzestanie przepływu terrorystów na nasze terytorium, to my będziemy blokować przepływ wody na terytorium Pakistanu – tak można streścić stanowisko Indii. Choć budowa odpowiedniej infrastruktury (zapór) zajmie lata, „za 5 lat zakręca kurek, doprowadzając do ogromnego kryzysu gospodarczego, a to będzie casus belli” – ostrzegał dr Kugiel.

Pierwsza kostka domina

Wydaje się, że wojna, którą Rosja rozpoczęła napaścią na Ukrainę, była napaścią na Ukrainę, była pierwszym pchnięciem pierwszej kostki domina, które uruchomiło lawinę globalnych zmian. Stare cywilizacje, jak Indie czy Chiny, już dawno wyzwoliły się z europejskiej dominacji. Europa, zajęta kryzysem migracyjnym, promowaniem nowych ideologii (np. LGBT), ograniczaniem produkcji pod hasłem redukcji emisji CO2 (Zielony Ład), zdaje się tracić na znaczeniu, stając się zaścianiem świata.

Trwa amerykańska gra o hegemonię, wojna ekonomiczna między Chinami i USA, podsycana m.in. wielkim zadłużeniem Ameryki w Chinach. W powietrzu wisi również konflikt o Tajwan. Działania prezydenta USA, często nie-

zrozumiałe z europejskiej perspektywy, stają się jaśniejsze, gdy spojrzymy na nie właśnie globalnie.

Zwrócenie uwagi Chin w kierunku rywalizacji z Indiami poprzez potencjalną eskalację konfliktu w Kaszmirze może dać Ameryce oddech i dostęp do ogromnego potencjału ludnościowego i gospodarczego Indii. Chiny tymczasem od lat budują swoją potęgę, m.in. poprzez inicjatywę Jedwabnego Szlaku, która uzależnia gospodarczo wiele krajów na różnych kontynentach, tworząc sieć wpływów Pekinu.

Polskie drony

Polakom Indie często kojarzą się z postacią Mahatmy Gandhiego i pokojową walką o niepodległość. Jednak dzisiejsze Indie to dynamicznie rozwijające się mocarstwo z programem kosmicznym. Nasz kraj utrzymuje kontakty gospodarcze zarówno z Indiami, jak i Pakistanem. I co ciekawe, jak donosiły media, w niedawnych atakach na cele w Pakistanie Indie mogły używać dronów polskiej produkcji. A Europa jako całość próbuje ogrywać Amerykę w kontaktach z Azją.

Tylko kto kogo tu ogrywa? W „Weselu” Stanisława Wyspiańskiego, na pytanie Czepca: „Cóż tam, panie, w polityce?”, Dziennikarz odpowiada: „Chińczyki trzymają się mocno”. Te słowa wydają się i dziś wyjątkowo aktualne jako puenta do globalnej polityki międzynarodowej.

JAN BERDYCKI

Aby uczcić tę rocznicę, w państwach członkowskich UE i na całym świecie odbędzie się wiele wydarzeń, które zgromadzą przedstawicieli wszystkich środowisk. Instytucje UE otworzą swoje drzwi i zaproszą obywateli do odwiedzenia swoich siedzib, zapoznania się z ich pracą i wzięcia udziału w szerokiej gamie działań edukacyjnych i rozrywkowych. Znane budynki i pomniki na całym świecie zostaną podświetlone w barwach UE, a specjalny program Dnia Europy zaplanowano na Expo 2025 w Osace w Japonii.

Jak to się zaczęło...

9 maja 1950 r. w nadzwyczajnej deklaracji ogłoszono powstanie Unii Europejskiej, jaką znamy, opartej na dwóch podstawowych zasadach: pokoju i solidarności. Grupa europejskich polityków, z których większość doświadczyła spustoszeń wywołanych przez dwie wojny światowe, podzielała wizję zjednoczonej Europy, która zapobiegłaby przyszłym konfliktom między krajami europejskimi. Ci politycy stali się później znani jako ojcowie założyciele Unii Europejskiej — twórcy jedności europejskiej i rozwoju tego, co obecnie znamy jako Unię Europejską. Liczba i lista ojców założycieli UE różni się w zależności od źródeł. W publikacji z 2013 r. UE wymieniła ich jedenastu. To m.in. Konrad Adenauer, który jako pierwszy kanclerz Niemiec Zachodnich próbował przywrócić stosunki z Francją podczas swojej kadencji w latach 1949-1963. Odegrał kluczową rolę w doprowadzeniu do zawarcia traktatu elizejskiego z 1963 r. między dwoma krajami. To także Alcide De Gasperi, pierwszy premier Republiki Włoskiej i utalentowany mediator, który wziął udział w tworzeniu Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali oraz Rady Europy. Należy na pewno wspomnieć o Robertcie Schumanie, który jako minister spraw zagranicznych Fran-

TO JUŻ 75 LAT JEDNOŚCI I SOLIDARNOŚCI

DZIŚ, 9 MAJA, EUROPEJCZYCY ŚWIĘTUJĄ DZIEŃ EUROPY! TEGOROCZNE OBCHODY SĄ SZCZEGÓLNE, BO MIJA DOKŁADNIE 75 LAT OD DNIA PREZENTACJI DEKLARACJI SCHUMANA — DOKUMENTU, KTÓRY POŁOŻYŁ PODWALINY POD UNIĘ EUROPEJSKĄ I UTOROWAŁ DROGĘ DO BEZPRECEDENSOWEJ ERY DOBROBYTU, POKOJU, DEMOKRACJI, SOLIDARNOŚCI I WSPÓŁPRACY W EUROPIE.

Konrad Adenauer

cji w latach 1948-1952 wraz z Jeanem Monnetem był odpowiedzialny za deklarację z 1950 r., dającą zielone światło dla produkcji węgla i stali we Francji i Niemczech, objętej jedną władzą międzynarodową, co było kamieniem milowym na drodze do Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali. Gdy przeszedł na emeryturę, Parlament Europejski nadał mu tytuł ojca Europy. Sam Jean Monnet, również ojciec założyciel, był doradcą politycznym i ekonomicznym. Przyczynił się do powstania deklaracji Schumana w 1950 r., ale promował też międzynarodową współpracę przemysłową.

Ilu by ojców założycieli nie było, ich wizją było, by kraje europejskie połączyły strategiczne zasoby i w ten sposób wojna między historycznymi rywalami, takimi jak Francja i Niemcy, byłaby „nie tylko nie do pomyślenia, ale i fizycznie niemożliwa”.

Jean Monnet

Pokój i solidarność

Unia węgla i stali była w centrum tej wizji zjednoczonej Europy. Ciężki przemysł, oparty na węglu i stali, był wcześniej prerogatywą suwerennych państw i miał kluczowe znaczenie dla prowadzenia wojny. Przekonane, że połączenie ich interesów gospodarczych zapobiegłoby kartelom i monopolom oraz podniesie poziom życia, rządy Francji, Niemiec Zachodnich, Włoch, Holandii, Belgii i Luksemburga wykonały historyczny krok w kierunku zjednoczenia Europy.

Od bojowników ruchu oporu po prawników i parlamentarzystów — pionierzy UE byli zróżnicowaną grupą ludzi, którzy wyznawali te same ideały: pokój, zjednoczoną i dostatnią Europę. 9 maja 1950 r. w dokumencie, który stał się znany jako deklaracja Schumana, francuski minister spraw zagranicznych Robert Schuman ogłosił

utworzenie Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali, która podlegałaby wspólnej władzy.

Zjednoczona Europa

18 kwietnia 1951 r., po deklaracji Schumana, w Paryżu podpisano traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Węgla i Stali. Po ratyfikacji przez Belgię, Republikę Federalną Niemiec, Francję, Włochy, Luksemburg i Holandię (wewnętrzną szóstkę) traktat wszedł w życie 23 lipca 1952 r. Przewidywał on utworzenie pierwszej ponadnarodowej organizacji europejskiej — Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali. Podczas gdy bezpośrednim celem tego pierwszego traktatu było ustanowienie wspólnego rynku węgla i stali, miał on również na celu położenie fundamentów pod wspólnotę gospodarczą, która stopniowo miałaby stać się unią polityczną.

Traktat ustanowił Wysoką Władzę, Wspólne Zgromadzenie, Specjalną Radę Ministrów i Trybunał Sprawiedliwości, które miały stać się instytucjami dzisiejszej Unii Europejskiej: Komisją Europejską, Parlamentem Europejskim, Radą UE i Trybunałem Sprawiedliwości. Konferencja, która odbyła się w Mesynie (Włochy) 1 i 2 czerwca 1955 r., rozwinęła koncepcję wspólnego rynku europejskiego.

Dwa lata później koncepcja ta została ucieleśniona w traktatach rzymskich, które nazwano na cześć miasta, w którym wewnętrzna szóstka podpisała traktaty 25 marca 1957 r. Weszły one w życie 1 stycznia 1958 r.

Robert Schuman — ojciec Europy

Człowiek stojący za deklaracją, Robert Schuman, był Niemcem z urodzenia, ale został francuskim obywatelem w 1919 r., po tym jak Alzacja-Lotaryngia powróciła do Francji. Kiedy wybuchła II wojna światowa, Schuman był młodszym ministrem we francuskim rządzie. W czasie wojny zaangażował się w działalność

19 marca 1958 r. w Strasburgu odbyło się pierwsze posiedzenie Europejskiego Zgromadzenia Parlamentarnego pod przewodnictwem Roberta Schumana

francuskiego ruchu oporu i został wzięty do niewoli. Cudem uniknął deportacji do obozu koncentracyjnego w Dachau i przez kolejne trzy lata ukrywał się we Francji. Po wojnie powrócił do krajowej polityki i piastował szereg stanowisk na wysokim szczeblu: najpierw ministra finansów, potem premiera w 1947 r., ministra spraw zagranicznych w latach 1948-1952, a następnie ministra sprawiedliwości w latach 1955-1956. Jako francuski minister spraw zagranicznych nadzorował w swoim resorcie przygotowanie deklaracji, którą opracowali Paul Reuter, Bernard Clappier, Jean Monnet, Pierre Uri i Étienne Hirsch. Starania Roberta Schumana, aby stworzyć zjednoczoną Europę, nie zatrzymały się na Europejskiej Wspólnocie Węgla i Stali. W 1958 r. został pierwszym przewodniczącym instytucji, która z czasem stała się Parlamentem Europejskim.

Dzień Europy

Ze względu na znaczenie deklaracji Schumana z 9 maja 1950 r. dzień ten świętujemy jako Dzień Europy.

W czasach globalnej niepewności Europa pozostaje

kotwicą stabilności — miejscem możliwości i ochrony dla swoich obywateli. Unia Europejska i jej instytucje działają na rzecz wspólnego celu, jakim jest zapewnienie dobrobytu i konkurencyjności, zagwarantowanie naszego bezpieczeństwa i obronności przy jednoczesnym zachowaniu podstawowych wartości, na których zależy Europejczykom. Świętujemy zatem tak hucznie, jak tylko się da!

MAGDALENA MARIA BUKOWIECKA
m.bukowiecka@gazetaolsztynska.pl

Cytaty z Deklaracji Schumana:

„Nie udało się stworzyć zjednoczonej Europy i mieliśmy wojnę. Europa nie powstanie od razu ani według jednego planu; zostanie uformowana poprzez konkretne środki, które doprowadzą do faktycznej solidarności”.

„Pokoju na świecie nie da się zachować bez podejmowania twórczych wysiłków proporcjonalnych do niebezpieczeństw, które mu zagrażają”.

„Połączenie produkcji węgla i stali zmieni losy regionów, które od dawna były poświęcone produkcji amunicji wojennej, które były stałymi ofiarami”.

Patronat polskiej prezydencji w Radzie UE
Patronage of the Polish presidency of the Council of the EU
Patronage de la présidence polonaise du Conseil de l'UE

EUROPE DIRECT
Warmia i Mazury

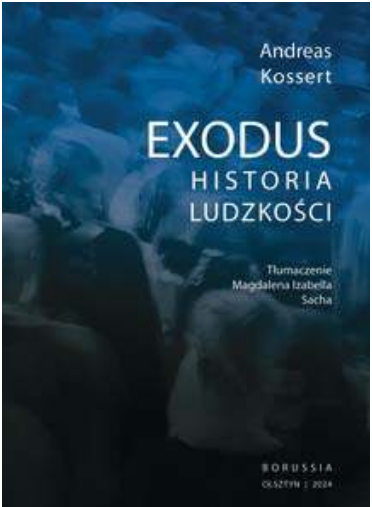
10 MAJA
Wiosenne Targi
Ogrodnictwa „Pamiętajcie
o ogrodach”

Olsztyn
Targi promują trendy w branży sadownictwa i ogrodnictwa od 2009 roku. To atrakcyjna prezentacja tej gałęzi rolnictwa oraz okazja do aktywizacji i integracji społeczności lokalnej, jak również kultywowanie tradycji regionu, lokalnych wytwórców rękodzieła i specjalów. W tym roku po raz pierwszy będzie możliwość wykonania badań profilaktycznych, żeby sprawdzić swój stan zdrowia.
Godz. 9.00, tereny leśne, ul. Jagiellońska 91.

9 MAJA
BIEG OKOLICZNOŚCI

Olsztyn
Wernisaż wystawy fotografii Wojciecha Grzędzińskiego, polskiego fotoreportera, laureata nagrody World Press Photo, prezentującej 25 fotografii wykonanych w ciągu 25 lat pracy fotoreporterskiej.
Godz. 18.00, Galeria Dobro MOK, ul. Stare Miasto 24/25.

9 MAJA
1945-2025. Wiersze
wojenne. INACZEJ

Olsztyn
8 maja 2025 r. przypada 80. rocznica zakończenia II wojny światowej. Z tej okazji chcielibyśmy zaprosić Państwa do spojrzenia na doświadczenia wojenne przez pryzmat poezji. Spotkanie będzie poświęcone wierszom znanych twórców i twórczyń, które powstały w czasie II wojny światowej, których jednak na ogół nie znajdziemy w antologiach czy podręcznikach.

Wiersze czytane przez Jolantę Rosę i Piotra Mitznera wprowadzą nas w świat wojny widziany oczami zwykłego człowieka. Po raz pierwszy wybrzmi tak wiele utworów pisanych przez kobiety, których spojrzenie na tragedię wojny jest zdecydowanie inne od poezji mężczyzn.

W Domu Mendelsohna usłyszymy m.in. wiersze: Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej, Beaty Obertyńskiej, Kazimierzy Illakowiczówny, Zuzanny Ginczanki, Władysława Broniewskiego, Juliana Tuwima, Jarosława Iwaszkiewicza, Władysława Szlengla. Prezentowane utwory pochodzą z przygotowywanej do druku przez Piotra Mitznera antologii „Poezja polska 1939-1945”. Wydarzeniu będzie towarzyszyć wystawa prac Ewy Pohlke z kolekcji „Wiara - nadzieja - miłość”.

Godz. 18.00, Dom Mendelsohna, ul. Zyndrama z Maszkowic 2.

9 MAJA
Galeria Jednej Sylwetki

Olsztyn
Spotkania z osobami ze świata kultury naszego regionu.

Gość: Piotr Burczyk – autor dwóch tomików wierszy: „Z ukrycia” (debiut roku 2017 r. w konkursie olsztyńskiego oddziału Stowarzyszenia Pisarzy Polskich) oraz „Teraz” (nominowany do Wawrzynu – Literackiej Nagrody Warmii i Mazur za rok 2021).
Godz. 17.00, Stary Ratusz WBP, ul. Stare Miasto 33.

9 MAJA
Koncert symfoniczny

Olsztyn
Wykonawcy:
Alexandr Iradyan – dyrygent
Michał Marcol – skrzypce
Monika Kruk – fortepian
Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Warmińsko-Mazurskiej
Program:
Andrzej Panufnik – Suita staropolska na orkiestrę smyczkową
Felix Mendelssohn-Bartholdy – Koncert d-moll MWV O 4 na skrzypce, fortepian i orkiestrę smyczkową
Karol Szymanowski – II Symfonia B-dur op. 19
Godz. 19.00, Warmińsko-Mazurska Filharmonia im. F. Nowowiejskiego, ul. Głowackiego 1.

10 MAJA
Wernisaż wystaw w Galerii
Sztuki Grunwaldzkiej

Stębark
Uroczyste otwarcie dwóch wyjątkowych wystaw:
— Bogdan Sarwiński – „Na początku był DRUH”
Legendarny polski aparat fotograficzny w zupełnie nowym świetle! Niezwykle połączenie historii i nowoczesnej sztuki – efekt pracy wybitnych artystów pod kierunkiem znanego fotografa i animatora kultury, autora projektu „100 Druhów”.
— Łukasz Radwan – „Wielkość urojona”
Malarstwo, które przekracza granice wyobraźni i emocji. Nowa wystawa artysty, dziennikarza i promotora sztuki, znanego z wyczucia trendów i odwagi w podejmowaniu artystycznych wyzwań.
To dwa osobne projekty, które spotkają się tego samego dnia w jednym miejscu, tworząc niezapomniane święto sztuki.
Godz. 17.30, Galeria Sztuki Grunwaldzkiej.

OLSZTYŃSKIE KINA

Repertuar HELIOS
Piątek, 9 maja
MARATON „OSZUKAĆ PRZEZNACZENIE” / napisy: 23:00; DZIADKU, WIEJEMY! / familijny: 12:00, 14:20, 16:40, 18:15; SZPIEDZY / napisy: 15:30, 17:45, 20:15, 21:00; KAYARA NIEPOKONANA / familijny / dubbing: 11:40, 13:20, 15:20, 17:30; PANI OD POLSKIEGO: 13:10, 18:30, 21:10; THUNDERBOLTS* / dubbing: 12:20, 17:00, 18:00; THUNDERBOLTS* / napisy: 14:10, 15:10, 20:00, 21:00; MINECRAFT: FILM / familijny / dubbing: 09:00, 11:50, 13:40, 15:50, 18:45; UNTIL DAWN / napisy: 16:10, 19:00, 21:20; KSIĘGOWY 2 / napisy: 20:30; HITPIG. ŚWINIAK ZAWODOWIEC / familijny / dubbing: 11:30, 13:30; NIESAMOWITE PRZYGODY SKARPETEK / familijny / dubbing: 11:50, 14:00; LEGENDA OCHI / familijny / dubbing: 11:40; SURFER / napisy: 19:30; GRZESZNICY / napisy: 15:40

Sobota, 10 maja
„ANDRÉ RIEU. NIECH TEN SEN CIĄGLE TRWA” W HELIOS NA SCENIE / napisy: 16:00; OSZUKAĆ PRZEZNACZENIE: WIEŻY KRWI / napisy: 19:30; DZIADKU, WIEJEMY! / familijny: 12:00, 14:20, 16:40, 18:15; SZPIEDZY / napisy: 11:00, 15:30, 17:45, 20:15; KAYARA NIEPOKONANA / familijny / dubbing: 10:20, 13:20, 15:20, 17:30; PANI OD POLSKIEGO: 13:10, 18:30; THUNDERBOLTS* / dubbing: 11:20, 12:20, 17:00, 18:00; THUNDERBOLTS* / napisy: 14:10, 15:10, 20:00, 21:00; MINECRAFT: FILM / familijny / dubbing: 11:10, 13:40, 15:50; UNTIL DAWN / napisy: 13:00,

19:00, 21:20; KSIĘGOWY 2 / napisy: 20:30; HITPIG. ŚWINIAK ZAWODOWIEC / familijny / dubbing: 10:45; NIESAMOWITE PRZYGODY SKARPETEK / familijny / dubbing: 10:10, 11:50, 14:00; LEGENDA OCHI / familijny / dubbing: 11:40; SURFER / napisy: 21:20; GRZESZNICY / napisy: 15:40; JOHNNY - 20-LECIE PISF: 18:45

Niedziela, 11 maja
FILMOWE PORANKI: STRAŻAK SAM, CZ.4 / familijny / dubbing: 10:30; EL CLASICO: FC BARCELONA - REAL MADRYT: 16:00; OSZUKAĆ PRZEZNACZENIE: WIEŻY KRWI / napisy: 19:30; DZIADKU, WIEJEMY! / familijny: 12:00, 14:20, 16:40, 18:15; SZPIEDZY / napisy: 11:00, 15:30, 17:45, 20:15; KAYARA NIEPOKONANA / familijny / dubbing: 10:20, 13:20, 15:20, 17:30; PANI OD POLSKIEGO: 13:10, 18:30; THUNDERBOLTS* / dubbing: 11:20, 12:20, 17:00, 18:00; THUNDERBOLTS* / napisy: 14:10, 15:10, 20:00, 21:00; MINECRAFT: FILM / familijny / dubbing: 11:10, 13:40, 15:50; UNTIL DAWN / napisy: 13:00, 19:00, 21:20; KSIĘGOWY 2 / napisy: 20:30; HITPIG. ŚWINIAK ZAWODOWIEC / familijny / dubbing: 10:45; NIESAMOWITE PRZYGODY SKARPETEK / familijny / dubbing: 10:10, 11:50, 14:00; LEGENDA OCHI / familijny / dubbing: 11:40; SURFER / napisy: 21:20; GRZESZNICY / napisy: 15:40; KLER - 20-LECIE PISF - 18:45

Repertuar AWANGARDA
Piątek, 9 maja
Pani od polskiego - prod. Polska : godz. 17.45; Dziadku, wiejemy! - prod. Polska

: godz. 17.45; Szpiedzy - prod. Wielka Brytania : godz. 18.00; Konklawie - prod. USA, Wielka Brytania : godz. 19.30 ; The Last Showgirl - prod. USA : godz. 19.45; Szpiedzy - prod. Wielka Brytania : godz. 19.45

Sobota, 10 maja
Szpiedzy - prod. Wielka Brytania : godz. 16.00; The Last Showgirl - prod. USA : godz. 16.00 ; Dziadku, wiejemy! - prod. Polska : godz. 16.00; Pani od polskiego - prod. Polska : godz. 17.45 ; Ukryty motyw - prod. Dania, Szwecja : godz. 17.45; Gaucho Gaucho - prod. Argentyna, USA : godz. 17.45; Konklawie - prod. USA, Wielka Brytania : godz. 19.30; Szpiedzy - prod. Wielka Brytania : godz. 19.45; Shambhala - prod. Nepal : godz. 19.45

Niedziela, 11 maja
Szpiedzy - prod. Wielka Brytania : godz. 16.00; The Last Showgirl - prod. USA : godz. 16.00; Dziadku, wiejemy! - prod. Polska : godz. 16.00 ; Pani od polskiego - prod. Polska : godz. 17.45; Ukryty motyw - prod. Dania, Szwecja : godz. 17.45; Wszystkie odcienie światła - prod. Indie, Francja : godz. 17.45; Konklawie - prod. USA, Wielka Brytania : godz. 19.30; Szpiedzy - prod. Wielka Brytania : godz. 19.45; Shambhala - prod. Nepal : godz. 19.45

Repertuar MULTIKINO
Piątek, 9 maja
THUNDERBOLTS* / dubbing: 10:25, 11:30, 14:25, 17:20, 20:15, 23:10; THUNDERBOLTS* / napisy: 12:30,

15:25, 18:20, 21:25; SURFER / napisy: 22:10; SZPIEDZY / napisy: 13:15, 15:30, 17:45, 20:00, 22:15; MINECRAFT: FILM / familijny / dubbing: 10:05, 11:15, 12:10, 13:40, 14:35, 16:05, 17:00, 18:30, 19:25, 20:55; UNTIL DAWN / napisy: 15:00, 17:25, 19:50, 22:15; NIESAMOWITE PRZYGODY SKARPETEK / familijny / dubbing: 10:30, 13:20, 16:25; KSIĘGOWY 2 / napisy: 20:10, 23:05; GRZESZNICY / napisy: 21:10; HITPIG. ŚWINIAK ZAWODOWIEC / familijny / dubbing: 10:00, 12:05, 14:15, 18:00; LEGENDA OI CHI / familijny / dubbing: 11:00; BOŻE CIAŁO: 19:35; DZIADKU, WIEJEMY! / familijny: 11:50, 14:10, 16:30, 18:50; KAYARA NIEPOKONANA / familijny / dubbing: 11:15, 13:20, 15:25, 17:30; NOCNY MARATON FILMOWY: OSZUKAĆ PRZEZNACZENIE / napisy: 22:00

Sobota, 10 maja
THUNDERBOLTS* / dubbing: 10:25, 11:30, 14:25, 17:20, 20:15; THUNDERBOLTS* / napisy: 12:30, 15:25, 18:20, 21:25; OSZUKAĆ PRZEZNACZENIE: WIEŻY KRWI / napisy: 20:10; SURFER / napisy: 21:55; SZPIEDZY / napisy: 13:15, 15:30, 17:45, 20:00, 22:15; MINECRAFT: FILM / familijny / dubbing: 10:05, 11:15, 12:15, 13:40, 14:40, 16:05, 17:05, 18:30, 19:30; UNTIL DAWN / napisy: 15:00, 17:25, 19:50, 22:15; NIESAMOWITE PRZYGODY SKARPETEK / familijny / dubbing: 10:30, 13:20; KSIĘGOWY 2 / napisy: 20:55; GRZESZNICY / napisy: 21:10; HITPIG. ŚWINIAK ZAWODOWIEC / familijny / dubbing: 10:00, 11:35, 13:40; LEGENDA OI CHI / familijny / dubbing: 11:00; ANDRÉ

RIEU. NIECH TEN SEN CIĄGLE TRWA. JUBILEUSZOWY KONCERT Z OKAZJI 75. URODZIN MAESTRA / napisy: 15:00; JOHNNY: 19:55; KICIA KOCIA MÓWI: DZIEŃ DOBRY / familijny / dubbing: 10:00; DZIADKU, WIEJEMY! / familijny: 11:50, 14:10, 16:30, 18:50; KAYARA NIEPOKONANA / familijny / dubbing: 10:50, 12:55, 15:45, 17:50; OCEAN Z DAVIDEM ATTENBOROUGHEM / napisy: 17:45

Niedziela, 11 maja
THUNDERBOLTS* / dubbing: 10:25, 11:30, 14:25, 17:20, 20:15; THUNDERBOLTS* / napisy: 12:30, 15:25, 18:20, 21:25; OSZUKAĆ PRZEZNACZENIE: WIEŻY KRWI / napisy: 18:45; SURFER / napisy: 21:55; SZPIEDZY / napisy: 13:15, 15:30, 17:45, 20:00; MINECRAFT: FILM / familijny / dubbing: 10:05, 11:15, 12:15, 13:40, 14:40, 16:05, 17:05, 18:30, 19:30, 20:55; UNTIL DAWN / napisy: 17:25, 19:50; NIESAMOWITE PRZYGODY SKARPETEK / familijny / dubbing: 10:10; KSIĘGOWY 2 / napisy: 19:45; MATRIX: REAKTYWACJA / napisy: 16:00; GRZESZNICY / napisy: 21:15; HITPIG. ŚWINIAK ZAWODOWIEC / familijny / dubbing: 10:00, 11:45, 13:55; LEGENDA OI CHI / familijny / dubbing: 10:25; ANDRÉ RIEU. NIECH TEN SEN CIĄGLE TRWA. JUBILEUSZOWY KONCERT Z OKAZJI 75. URODZIN MAESTRA / napisy: 15:00; DZIADKU, WIEJEMY! / familijny: 11:50, 14:10, 16:30, 18:50; KAYARA NIEPOKONANA / familijny / dubbing: 11:10, 13:15, 15:20, 17:40; OCEAN Z DAVIDEM ATTENBOROUGHEM / napisy: 12:45

SPORT W TV

Hokejowe mistrzostwa świata (piątek, sobota, niedziela)

PIĄTEK

BOKS. Polska Liga Boksu: Concordia Knurów - KB Legia Warszawa (17.20 TVP Sport)

GOLF. Truist Championship (20 Eurosport 2)

HOKEJ. Mistrzostwa świata: Szwajcaria - Czechy, Szwecja - Słowacja (16.10, 20.10 Polsat Sport), Austria - Finlandia, Dania - USA (16.10, 20.10 Polsat Sport Extra)

KOLARSTWO. Giro d'Italia, 1. etap: Durres - Tirana (13 Eurosport 1)

KOSZYKÓWKA. NBA, mecz fazy play-off: Indiana Pacers - Cleveland Cavaliers (01.30 Canal+ Sport)

PIŁKA NOŻNA. I liga: GKS Tychy - Wisła Kraków (20.25 TVP Sport); Ekstraklasa: Motor Lublin - Piast Gliwice (17.55 Canal+ Sport 5), Górnik Zabrze - Śląsk Wrocław (20.25 Canal+ Sport); liga hiszpańska: UD Las Palmas - Rayo Vallecano (20.55 Canal+ Sport 2); liga włoska: AC Milan - Bologna (20.40 Eleven Sports 2)

TENIS. Turniej ATP w Rzymie (11, 13, 15 Polsat Sport, 16, 19.30, 20 Polsat Sport News); turniej WTA w Rzymie (11, 13, 15, 19 Canal+ Sport 2)

ŻUŻEL. PGE Ekstraliga: Betard Sparta Wrocław - Gezet Stal Gorzów, Bayersystem GKM Grudziądz - ORLEN Oil Motor Lublin (17.30, 20.15 Eleven Sports 1)

SOBOTA

BOKS. Korner Radomsko Boxing Night (20.25 TVP Sport); walka o pas WBO World w San

Diego, waga superpiórkowa: Emanuel Navarrete - Charly Suarez (02.00 TVP Sport)

GOLF. Truist Championship (20.30 Eurosport 2)

Mistrzostwa świata sztafet w Guangzhou (sobota i niedziela)

HOKEJ. Mistrzostwa świata: Słowenia - Kanada (12.10 Polsat Sport Extra), Norwegia - Kazachstan (12.10 Polsat Sport News), Dania - Szwajcaria (20.10 Polsat Sport)

KOLARSTWO. Giro d'Italia, 2. etap - jazda indywidualna na czas: Tirana - Tirana (13.15 Eurosport 1); ORLEN Basket

bach (15.20, 18.20 Eleven Sports 1); liga francuska: AS Monaco - Olympique Lyon (20.55 Eleven Sports 1); liga włoska: Lazio - Juventus, Empoli - Parma (17.55, 20.40 Eleven Sports 2)

SIATKÓWKA. PlusLiga, czwarty mecz finałowy: LUK Bogdanka Lublin - Aluron CMC Warta Zawiercie (17.30 Polsat Sport)

Turniej WTA w Rzymie (piątek, sobota, niedziela)

Liga, faza play-in (19.50 Polsat Sport Extra)

KOSZYKÓWKA. Liga hiszpańska: Valencia Basket - Dreamland Gran Canaria (20.40 Canal+ Sport 5)

LEKKOATLETYKA. Mistrzostwa świata sztafet w Guangzhou (13 TVP Sport)

PIŁKA NOŻNA. II liga: Podbeskidzie Bielsko-Biała - Resovia Rzeszów (10.55 TVP Sport); liga grecka: Levadeiakos - Athens Kallithea, Aris - Asteras Aktor (16, 19 Sportklub); liga hiszpańska: Valencia - Getafe, Celta Vigo - Sevilla (13.55, 16.10 Canal+ Sport); liga niemiecka: Werder Brema - RB Lipsk, Bayern Monachium - Borussia Mönchenglad-

Legia Warszawa - Lech Poznań (niedziela)

SPORTY MOTOROWE. Rajdowe Samochodowe Mistrzostwa Europy: Rajd Węgier (9.15, 10.35, 11.30, 13.30, 15.05, 16.30 Motowizja)

TENIS. Turniej ATP w Rzymie (14.45 Polsat Sport Extra, 17, 19 Polsat Sport News); turniej WTA w Rzymie (13, 15, 17, 20.30 Canal+ Sport 2)

ŻUŻEL. Indywidualne Mistrzostwa Polski w Pile (16.10 TVP Sport)

NIEDZIELA

GOLF. Truist Championship - finał (19 Eurosport 2)

HOKEJ. Mistrzostwa świata: Norwegia - Czechy (20.10 Polsat Sport News)

KOLARSTWO. Giro d'Italia, 3. etap: Włora - Włora (13 Eurosport 1)

KOSZYKÓWKA. NBA: Denver Nuggets - Oklahoma City Thunder (21.30 Canal+ Sport 2)

LEKKOATLETYKA. Mistrzostwa świata sztafet w Guangzhou (12.30 TVP Sport)

MOTOCROSS. Mistrzostwa Świata w Lugo (13, 14, 16, 17 Eurosport 2)

PIŁKA NOŻNA. Ekstraklasa kobiet: Śląsk Wrocław - Pogoń Szczecin (10.25 TVP Sport); liga angielska: Newcastle - Chelsea (12.55 Canal+ Premium); Ekstraklasa: Lechia Gdańsk - Korona Kielce (12.10 Canal+ Family), Legia Warszawa - Lech Poznań (17.20 Canal+ Premium, 17.25 TVP Sport); liga holenderska: Feyenoord Rotterdam - PSV Eindhoven

SPORTY MOTOROWE. Rajdowe Samochodowe Mistrzostwa Europy: Rajd Węgier (9.15, 10.35, 11.30, 13.30, 15.05, 16.30 Motowizja)

TENIS. Turniej ATP w Rzymie (11, 13, 15 Polsat Sport, 13, 17, 19, 21 Polsat Sport Extra); turniej WTA w Rzymie (11, 13, 15, 19 Canal+ Sport 2)

ŻUŻEL. Ekstraliga: Stelmet Falubaz Zielona Góra - PRES Grupa Deweloperska Toruń (16.45 Canal+ Sport 5), KRONO-PLAST Włókniarz Częstochowa - INNPRO ROW Rybnik (19.15 Canal+ Sport); 2. Ekstraliga: Abramczyk Polonia Bydgoszcz - Cellfast Wilki Krosno (14 Canal+ Sport 5)

LUK Bogdanka Lublin - Aluron CMC Warta Zawiercie (sobota)

REKLAMA

Największa Hurtownia Odzieży w Olsztynie

Olsztyn, ul. Wyszyńskiego 7
tel. 89 534 63 52

www.gracjaolsztyn.pl

**Z tym
kuponem kupisz
bez marży***
Oferta ważna
do 24 maja 2025 r.

Hurtownia
wprowadziła
na stałe

sprzedaż detaliczną

Serdecznie zapraszamy

• pon.-pt. 9.00-17.00
• sob. 9.00-15.00

* Do zakupu bez marży uprawniona tylko
kupon z papierowego wydania gazety.

WŁOSKI BRAMKARZ FRANCUZÓW ZATRZYMAŁ ANGLIKÓW

PILKA NOŻNA Trener Arsenalu Mikel Arteta nie ma wątpliwości: - Odpadliśmy z Ligi Mistrzów z powodu znakomitej postawy Donnarummy, bramkarza Paris Saint-Germain.

• **Paris Saint-Germain**
- **Arsenal Londyn 2:1 (1:0)**
1:0 - Ruiz (27), 2:0 - Hakimi (72), 2:1 - Saka (76.)
Pierwszy mecz: 1:0.
Awans: Paris Saint-Germain

Gianluigi Donnarumma był bardzo chwalony już po pierwszym spotkaniu, gdy mistrzowie Francji zwyciężyli w Londynie 1:0. W rewanżu włoski bramkarz spisał się jeszcze lepiej, m.in. w imponujący sposób obronił strzały Gabriela Martinello i Martina Odegaarda.

- KIEDY SPOJRZY SIĘ NA OBA MECZE, KTO BYŁ ICH NAJLEPSZYM ZAWODNIKIEM NA BOISKU, TO BRAMKARZ. ON ZROBIŁ RÓŻNICĘ NA KORZYŚĆ PSG - POWIEDZIAŁ TRENER ARSENALU MIKEL ARTETA.

- Wygrał dla nich tę rywalizację. Wiemy, że - aby zwyciężać w takich rozgrywkach - ktoś w jednym lub drugim polu karnym musi zrobić coś wyjątkowego. Dzięki temu może stać się to realne.

Fot. PAP/EPA

Gianluigi Donnarumma - włoski bohater mistrzów Francji

Wyczyn 26-letniego Donnarummy docenili też piłkarze Arsenalu. - Pokazał, dlaczego jest bramkarzem światowej elity. Wykonał kilka niesamowitych interwencji i utrzymał ich w grze - stwierdził Mikel Merino. Natomiast Declan Rice dodał: - W trakcie tych dwóch meczów mogliśmy strzelić trzy lub cztery gole, ale Donnarumma był niewiarygodny.

Sam zainteresowany przyznał skromnie, że pomogła mu... Matka Natura. Donnarumma jest jednym z najwyższych bramkarzy światowej czołówki, mierzy 196 centymetrów. - To był piękny mecz. Moja obrona strzału Odegaarda? Fajnie, że się udało. Dużo pracuję nad niskimi piłkami, ale Matka Natura również miała coś do powiedzenia - powiedział włoski bramkarz mistrzów Francji,

przy okazji pogratulował też Szwajcarowi Yannowi Sommerowi, który dzień wcześniej świetnie spisał się w bramce Interu Mediolan, mając duży udział w zwycięstwie 4:3 po dogrywce nad Barceloną (w pierwszym meczu - 3:3).

- Sommer był znakomity, wykonał więcej udanych interwencji niż ja - podkreślił Donnarumma.

Warto jednak dodać, że w środowy wieczór blys-

nał też bramkarz Arsenalu David Raya, w 69. minucie broniąc rzut karny w wykonaniu Portugalczyka Vintinha.

Reasumując, po raz drugi w historii Pucharu Europy, funkcjonującego od sezonu 1992/93 jako Liga Mistrzów, w finale zmierzą się kluby z Francji i Włoch. Wśród awans wywalczyła ekipa Paris Saint-Germain, we wtorek Inter Mediolan.

Do pierwszego pojedynku o trofeum pomiędzy przedstawicielami tych krajów doszło w pierwszym sezonie Champions League, w 1993 roku. Wówczas to Olympique Marsylia pokonał 1:0 AC Milan.

Finał LM zostanie rozegrany 31 maja w Monachium.

MEDIA O PSG

Dziennikarze „L'Equipe” określili środowy mecz w wykonaniu PSG jako „znakomity” i „pod kontrolą”, dodając, że piłkarze z francuskiej stolicy „naprawili swoje błędy rok po rozczarowaniu”, jakim była porażka w ubiegłorocznej edycji rozgrywek w półfinale z Borussią Dortmund.

Zagrania Fabiana Ruiza, autora pierwszego gola w wygranym przez PSG 2:1 spotkaniu, uznano za „genialne”, natomiast decydujące według „L'Equipe” były obrony Gianluigiego Donnarummy.

Portal „franceinfo” zaznaczył, że paryżanie „z autorytetem otworzyli sobie drzwi do finału”, wygrywając pewnie na Parc des Princes. „Luis Enrique i jego nieskrępowani młodsi piłkarze wybiorą się na finał zaplanowany na 31 maja w Monachium, gdzie zmierzą się z Interem Mediolan, a ich celem będzie wygranie pierwszej Ligi Mistrzów w historii paryskiego klubu” - napisano.

Dziennik „Le Monde” podkreśla natomiast „radość paryżan”, dodając do artykułów liczne zdjęcia celebracji piłkarzy PSG po końcowym gwizdku.

Nieco mniej entuzjastyczna jest AFP, która pisze o PSG „poturbowane, ale solidne”. Francuska agencja prasowa podkreśla jednak, że paryski klub „pisze historię”.

KAMIL: BOHATER WINGS FOR LIFE

Z dziecięcego oddziału szpitalnego na trasę globalnego biegu – Kamil Najdrowski z Kurzętnika nie tylko pokonał 34,56 kilometra w Wings for Life World Run 2025 na wózku aktywnym, ale także okazał się najlepszym w swojej kategorii w Polsce.

Niepełnosprawność nigdy nie była dla Kamila Najdrowskiego powodem, by się zatrzymać. Wręcz przeciwnie – stała się siłą napędową jego życiowej pasji. Mieszkaniec Kurzętnika od lat zmagając się z bolesną i uciążliwą chorobą, która już w dzieciństwie przykuła go do szpitalnego łóżka na długie miesiące. - Po złamaniach bywało, że spędzałem w gipsie całe tygodnie, a nawet miesiące. Ale nigdy nie pozwoliłem, by choroba mnie złamała – mówi Kamil.

Wszystko zmieniło się w 2017 roku, gdy podczas

biegu Kogucia Dycha w Kurzętniku pojawił się Bogdan Król, ówczesny prezes klubu Smok Orneta. To on zaproponował Kamilowi jazdę na handbike'u – trójkołowym rowerze z ręcznym napędem, przeznaczonym dla osób z dysfunkcją narządu ruchu.

Od tamtej chwili sport stał się dla Kamila nie tylko formą rehabilitacji, ale i sposobem na życie. - Moimi największymi sponsorami są jednak rodzice – przyznaje wzruszony. - Bez nich nie podniósłbym się po tylu złamaniach. Ich wsparcie dało mi skrzydła.

I to właśnie ze skrzydłami wystartował w globalnym biegu Wings for Life World Run 2025 – niezwykłym wydarzeniu charytatywnym, które każdego roku jednoczy zawodników z całego świata w jednym celu: biegnąć dla tych, którzy biec nie mogą. Uczestnicy startują o tej samej godzinie w różnych zakątkach globu, a meta w postaci tzw. samochodu pościgowego goni ich, aż ich wyprzedzi.

Kamil Najdrowski nie tylko przekroczył granice własnych możliwości, ale i ustanowił krajowy rekord w swojej kategorii – 34,56 kilometra na wózku aktyw-

nym. To najdłuższy dystans osiągnięty w Polsce w tej formie startu.

- Jeszcze kilka lat temu powiedzenie: „Mam na imię Kamil i poruszam się na wózku” byłoby dla mnie problemem. Dziś mogę odmieniać przez wszystkie przypadki słowa „upór”, „waleczność” i „wytrwałość” – mówi z dumą.

To nie tylko rekord. To dowód na to, że żadna bariera – fizyczna czy psychiczna – nie jest w stanie zatrzymać człowieka, który postanowił zawalczyć o swoje życie.

Kamil! Serdecznie Ci gratulujemy! **ALINA LASKOWSKA**

Fot. archiwum Kamila Najdrowskiego

W 2021 roku w plebiscycie „Gazety Olsztyńskiej” Kamil Najdrowski zwyciężył w kategorii Sportowiec bez Barier

WARTA WCIĄŻ MYŚLI O MISTRZOSTWIE

SIATKÓWKA Brąz dla Projektu, Jastrzębski Węgiel sensacyjnie poza podium, natomiast o mistrzowski tytuł wciąż walczą lubelski LUK i Warta Zawiercie. Po trzech meczach 2-1 wygrywa LUK, który w sobotę w swojej hali może „postawić kropkę nad i”.

Jastrzębski Węgiel wygrał fazę zasadniczą PlusLigi, był więc też głównym kandydatem do mistrzowskiego tytułu. Jednak play-offy okazały się dla jastrzębian pasmem porażek. Najpierw w półfinale ulegli 1-2 LUK-owi, przegrywając oba mecze we własnej hali, po czym w boju o brązowe medale w trzech meczach z Projektem wygrali jedynie trzy sety (0:3, 1:3, 2:3). I ponownie dwa razy nie dali rywalom rady we własnej hali! W decydującym momencie sezonu dotychczasowi mistrzowie Polski u siebie przegrali cztery razy z rzędu!

Przed szansą rozstrzygnięcia rywalizacji w trzech meczach stanęli także lublinianie, którzy finał zaczęli od dwóch zwycięstw nad Wartą. Jednak w środowy wieczór wicemistrzo-

Atakuje Georg Grozer (Warta), blokuje Wilfredo Leon (LUK)

wie Polski, wzmocnieni ściągniętym w trybie alarmowym Grozerem (tzw. transfer medyczny za kontuzjowanego Butryna), zaczęli z wysokiego C,

wygrywając dwa pierwsze sety do 20. Potem jednak obudzili się goście, wśród których znakomitą partię rozgrywał Sawicki - m.in. po jego dwóch asowych za-

grywkach goście objęli prowadzenie 21:20 w czwartej partii, McCarthy dał im dwupunktową przewagę (23:21), po czym mieli trzy piłki setowe. Warta jednak za każdym razem zdołała odrobić straty, a decydujący punkt w kontrze wywalczył dla gospodarzy Aaron Russell. Nagrodę dla MVP odebrał Bartosz Kwolek, chociaż swoje trzy grosze do zwycięstwa dołożył także Georg Grozer. Co ciekawe, przed meczem 40-letni Niemiec odbył tylko dwa treningu z zespołem Michała Winiarskiego, poza tym - jak sam przyznał - „wypiłem z chłopakami kawę, wychodziłem na obiad, żeby poznać ich charakter”.

Jednak Grozer nie po pierwszy raz pracuje z Michałem Winiarskim, bo wiem trener zawiercian jest również selekcjonerem

niemieckiej kadry. - Michał jest moim szefem w reprezentacji, więc może da mi więcej wolnego przed meczami kadrami (śmiech). A tak serio to dla mnie wielka przyjemność z nim pracować. Uwielbiam go jako trenera - powiedział niemiecki siatkarz (cytuje się za siatka.org), który wśród zdobył 19 punktów, atakując z 56-procentową skutecznością.

W finale Warta przerywa więc już tylko 1-2, ale czwarty mecz w sobotę w Lublinie. Jeśli goście wygra po raz drugi, wówczas decydujący pojedynek

rozegrają we własnej hali. Jeśli natomiast w sobotę lepszy będzie LUK, wtedy zostanie sensacyjnym mistrzem Polski. A przecież mówimy o klubie, który powstał w 2013 roku, kiedy to zadebiutował w III lidze. W tym samym sezonie (2013/14) tak wyglądała czołowa ósemka PlusLigi: 1. Skra Bełchatów, 2. Resovia Rzeszów, 3. Jastrzębski Węgiel, 4. ZAKSA Kędzierzyn-Koźle, 5. Indykpol AZS Olsztyn, 6. Politechnika Warszawska, 7. Czarni Radom, 8. Effector Kielce.

DRYH

NIERUCHOMOŚCI

sprzedam

MIESZKANIE 70m2 + garaż, 517-620-160

do wynajęcia

HAŁĘ usługową 70m2, 517-620-160

PRACA

dam pracę

POSZUKUJĘ pani do opieki nad osobą starszą w godzinach nocnych, +48601-641-113

W gospodarstwie rolnym, wysokie zarobki, 695-616-300

ZATRUDNIĘ w gospodarstwie rolnym, 601-772-124

RÓŻNE

sprzedam

BORNITY - NARYBEK karpia i amura 695-173-538.

ROLNICTWO

zwierzęta hodowlane

SKUP bydła rzeźne i eksportowe, wysokie ceny szybka płatność, 451-521-555

SZUKASZ KLIENTÓW?
Zadzwoń
885 998 201
GAZETA OLSZTYŃSKA.

mp-xcp-7491b-M

Z głębokim smutkiem żegnamy

ś. † p.

Prof. dr. hab. Janusza Klupczyńskiego

wielce zasłużonego, emerytowanego nauczyciela akademickiego, wychowawcę wielu pokoleń młodzieży i kadry naukowo-dydaktycznej, byłego Prodziekana Wydziału Bioinżynierii Zwierząt UWM w Olsztynie, Kierownika Katedry Hodowli Bydła, członka komisji senackich, rektorskich i wydziałowych, człowieka życzliwego i niezwykle szlachetności.

Wyrazy współczucia

Rodzinie i Bliskim

składają Dziekan i społeczność akademicka Wydziału Bioinżynierii Zwierząt UWM w Olsztynie

57325opb1-a-M

USŁUGI POGRZEBOWE

ARKA
Elżbieta Michałowska Anna Michałowska

OLSZTYN (Zatorze), ul. M. Zientary-Malewskiej 2A

☎ **89 534 72 42, 605 635 908**

OLSZTYN (Jaroty), ul. Herberta 16/24

(wejście od Wilczyńskiego, naprzeciw „Medyka”)

☎ **89 526 66 01, 605 665 909**

www.arkaolsztyn.pl

Całodobowy przewóz zmarłych

614619opb1-k-M

dawniej **market**

OLSZTYN 895 355 300
ul. Lengowskiego 18-20 602 327 277

BISKUPIEC 897 152 093
ul. Armii Krajowej 4 608 680 642

POGOTOWIE POGRZEBOWE 89 527-09-09

Pomożemy Ci godnie pożegnać

73250btr-d-G

JUŻ OTWARTE! DOM POGRZEBOWY OLSZTYN-DYWITY

USŁUGI POGRZEBOWE • pogrzeby urnowe od 4800 zł

OFERUJEMY:

- * kremację w naszym krematorium
- * salę pożegnań z możliwością organizacji mszy pogrzebowej
- * nowoczesną chłodnię
- * trumny, urny
- * limuzynę pogrzebową marki Mercedes

Dom Pogrzebowy i Krematorium Drejka, Olsztyn, ul. Wadąska 50, tel. 48 731 108 108, e-mail: dompogrzebowy.olsztyn@gmail.com

312250btr-d-G

PRZED TRZECIOLIGOWYM WEEKENDEM

PIŁKA NOŻNA GKS Wikielec po sześciu miesiącach wreszcie dokończył mecz z Mławianką. Kibice bramek jednak się nie doczekali. W niedzielę poprzeczka zawiśnie znacznie wyżej, bo trzecioliłowicze spod ławy zagra w Skierniewicach na boisku lidera.

Piłkarze Stomilu wciąż są w strefie spadkowej III ligi. Za nimi „efektowne” trybuny olsztyńskiego Estadio de la Gruz

• GKS Wikielec - Mławianka Mława 0:0

GKS: Leszczyński - Jajkowski, Kacperek, Krasowski, Kubąń, Makarski, Hrebeń, Kondracki, Kamiński, Kolbus, Augusto

W listopadzie mecz Wikielca z Mławianką został przerwany tuż przed przerwą, bowiem jeden idiota siedzący na trybunach uderzył idącego po piłkę zawodnika zespołu z Mławy. Wydarzenie skandaliczne, jednak sytuacja natychmiast została opanowana, dlatego po krótkiej przerwie mecz mógł być kontynuowany. Tak uważali gospodarze, goście i sędziowie, jednak po chwili Mławianka niespodziewanie odmówiła powrotu na boisko. Możemy jedynie przypuszczać, że liczyła na to, iż gospodarze za ten chuligański wybrzyk zostaną ukarani

walkowerem. W tej sytuacji sprawą musiał się zająć Polski Związek Piłki Nożnej, który rzeczywiście ukarał walkowerem, tyle że gości, za to, że nie chcieli kontynuować gry. Po odwołaniu złożonym przez Mławiankę ostatecznie zdecydowano, że mecz jednak zostanie dokończony.

Dlatego w środowy wieczór oba zespoły ponownie spotkały się na stadionie w Wikipelu. Warto wyjaśnić, że PZPN zdecydował, że w meczu mogą grać wszyscy zawodnicy aktualnie zgłoszeni do rozgrywek. Dlatego Stanisław Hrebeń, który jesienią był na ławce rezerwowych Mławianki, teraz mógł zagrać w barwach gospodarzy.

Do dokończenia było 30 sekund pierwszej połowy i 45 minut drugiej. Spotkanie zostało przerwane przy wyniku 0:0 i... ostatecznie majowa „dogryw-

ka” zakończyła się takim samym rezultatem.

- To był mecz do pierwszej połowy, pierwszej wykorzystanej sytuacji - ocenił Damian Jarzembowski, trener GKS-u. - Tylko że stu procentowych sytuacji nie było, w efekcie obydwie ekipy po sportowej rywalizacji dopisały sobie po punkcie i walczą dalej o stabilny ligowy byt. Mam nadzieję, że w ostatniej kolejce nie będziemy musieli grać na noże (na zakończenie sezonu obydwie zespoły spotkają się w Mławie - red.).

Natomiast w niedzielę ekipa trenera Jarzembowskiego zagra w Skierniewicach z prowadzącą w tabeli Unią. No i łatwo nie będzie, bo gospodarze śmiało zerkają w stronę II ligi, a na swoim stadionie mają bardzo korzystny bilans: 10 zwycięstw oraz dwa remisy (w tym z... Mławianką) i dwie porażki.

Wikielec itak jest w zdecydowanie lepszej sytuacji niż Stomil, chociaż olsztynianie nie przegrali od czterech kolejek. Mimo to są w strefie spadkowej, bo w tym czasie tylko raz zdobyli komplet punktów (2:1 z ostatnim w tabeli Sokołem Aleksandrów Łódzki). A samymi remisami Stomil nie uratuje się przed spadkiem do IV ligi, dlatego olbrzymie znaczenie będzie miał niedzielny mecz w Łowiczu. Jeśli olsztynianie ograżą Pelikana, wtedy mogą nawet opuścić strefę spadkową (będzie to jednak zależało od wyniku Polonii), jeśli jednak stomilowcy do domu „wrócą na tarczy”, to ich zła sytuacja stanie się jeszcze gorsza.

Niedawno Pelikan bezbramkowo zremisował w Lidzbarku Warmińskim, gdzie pozostawił po sobie dobre wrażenie.

Olsztynianie zagrają bez pomocnika Jakuba Fron-

czaka - jest to kara za ósmą żółtą kartkę w tym sezonie, którą obejrzał podczas meczu z GKS Bełchatów. Będzie to spore osłabienie, bowiem Fronczak to młodzieżowiec i znacząca postać zespołu - w tym sezonie ma już osiem punktów w klasyfikacji kanadyjskiej, bo strzelił pięć goli i trzy razy podaniem otwierał kolegom drogę do bramki.

W olsztyńskim klubie wszyscy czekają na Kacpra Sionkowskiego, który wraca do pełni sprawności po operacji zerwanego więzadła krzyżowego. Napastnik byłby wzmocnieniem siły ofensywnej Stomilu.

• **29. kolejka, sobota:** Świt Nowy Dwór Mazowiecki - Polonia Lidzbark Warmiński (16), Pelikan Łowicz - Stomil Olsztyn (17), Warta Sieradz - GKS Bełchatów (15), Lechia Tomaszów Mazowiecki - Broń Radom (17), ŁKS Łomża - Mławianka Mława (17), Victoria Sulejówek -

Sokół Aleksandrów Łódzki (18); **niedziela:** Unia Skierniewice - GKS Wikielec (17), Jagiellonia II Białystok - Wigry Suwałki (15), Wisła II Płock - Legia II Warszawa (17).

EM, DRYH

PO 28 KOLEJKACH

1. Unia	61	71:26
2. Legia II	57	64:35
3. Łomża	49	52:35
4. Warta	43	36:35
5. Wigry*	42	39:26
6. Broń	41	34:38
7. Lechia	38	44:52
8. Wikielec	38	34:35
9. Świt	38	40:52
10. Wisła II	38	48:48
11. Bełchatów	37	42:42
12. Mławianka	37	56:53
13. Jagiellonia II	34	43:44
14. Pelikan	31	30:46
15. Polonia	31	38:49
16. Stomil*	29	35:46
17. Victoria	29	39:51
18. Sokół	12	21:53

* mecz mniej

RELAKS

z Gazetą Olsztyńską

Sudoku

9	5	8	6					
				3				
7	3	6			8		9	
	4	3						
	7	9			2			8
					5		6	3
					4	6		2
			7		1	9	8	
						5	1	7

803

8		1	5	9	2			3
2		5		7			4	
7	6	9		3				1
		7			8		6	
9		4						
			4	1		7	9	
			1	4		8	3	
	7			8	6			
		6	3	5	9		2	

804

3	4	8		7		2	1	9
2	1			9	3			
					4	7		8
	8		4		1	5		6
4		3	5	2	7	8		
1						3		2
7					2	6		
			7	5		1	2	

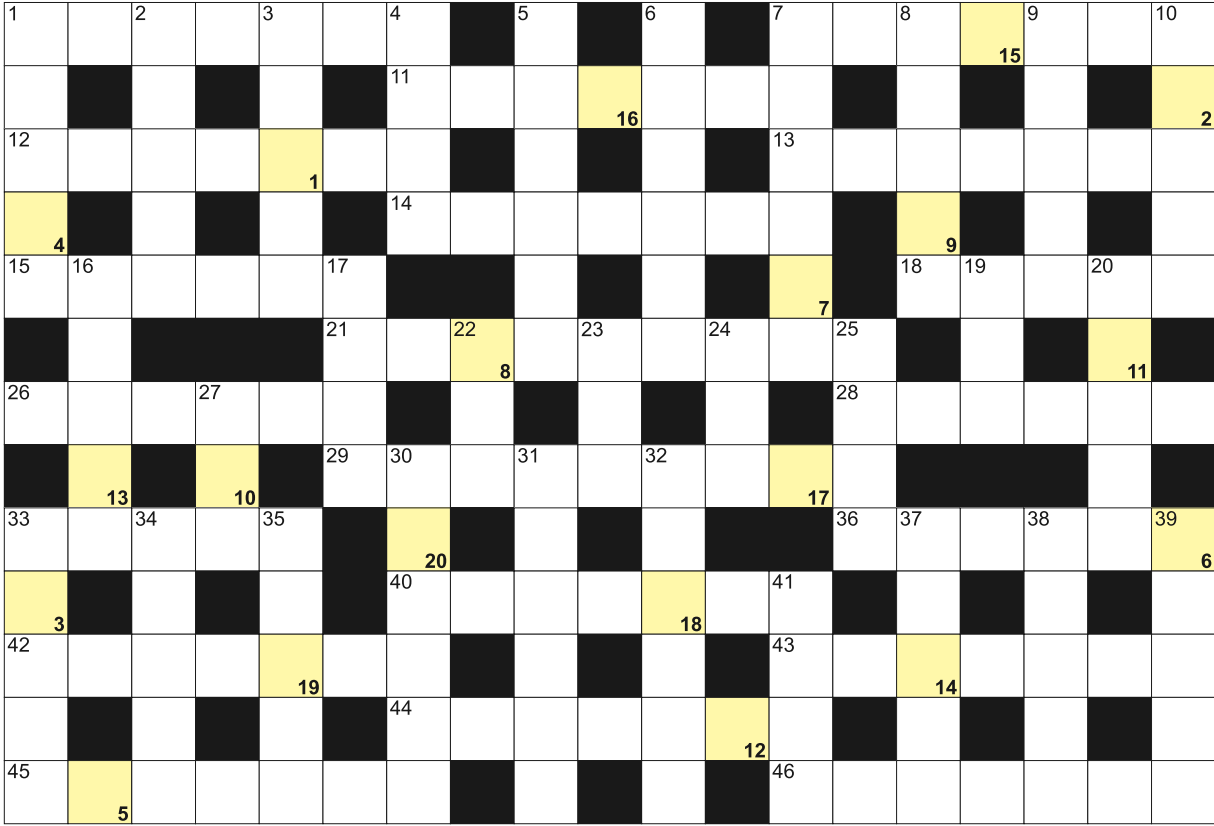
805

Znajdź 10 różnic i pokoloruj

KRZYŻÓWKA z HASŁEM

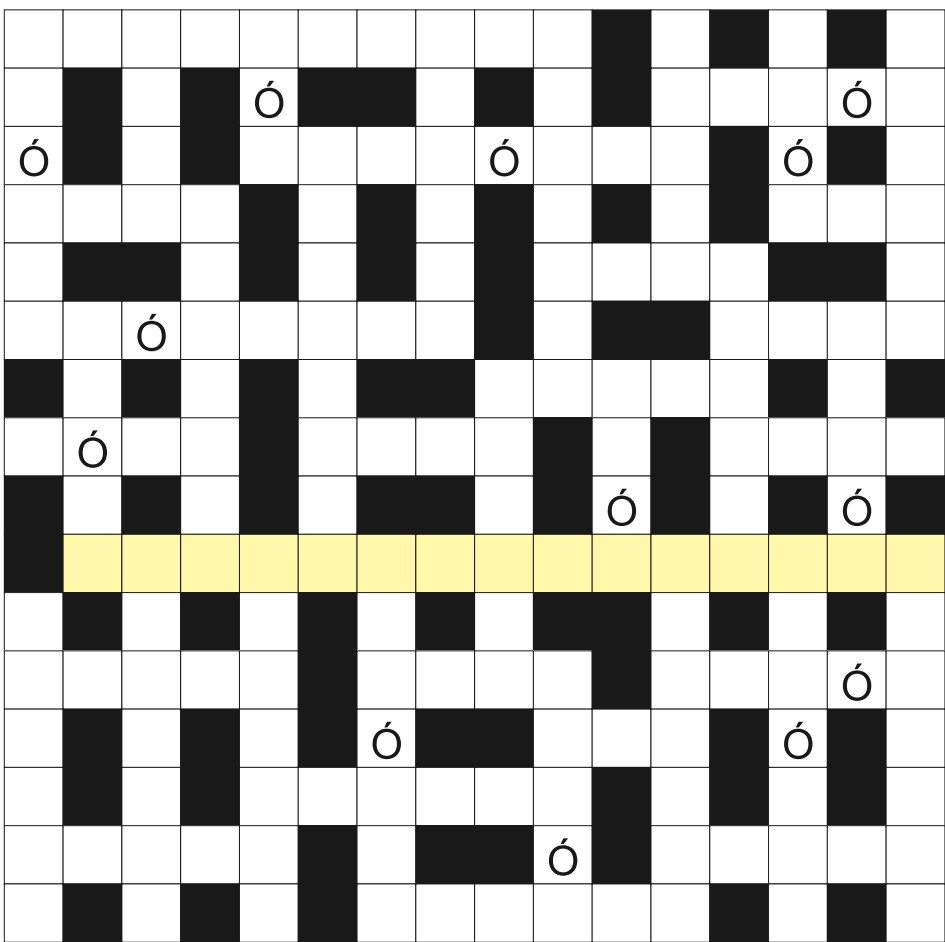
Litery z pól ponumerowanych od 1 do 20 utworzą rozwiązanie niniejszej krzyżówki

POZIOMO: 1) budowla z mieszkaniami; 7) drzewa posadzone w szeregu; 11) inaczej gargulec; 12) wiśnia wonna; 13) program w radio; 14) baśniowy skrzat; 15) ciasto zwinięte w rulon; 18) główny posiłek dnia; 21) odszkodowania wojenne; 26) ręce inaczej; 28) Tesla, sławny inżynier; 29) rodzinne miasto Joe Cockera; 33) rzeka w Makowie Podhalańskim; 36) Hemingway, sławny pisarz; 40) mieszkanina nitrująca krócej; 42) stolica Dolnej Saksonii; 43) wynik odejmowania; 44) największa wyspa archipelagu Tanimbar; 45) "Błaszany ...", powieść Güntera Grassa; 46) sentencja, aforyzm. **PIONOWO:** 1) Tony, były premier Wielkiej Brytanii; 2) drobny szczegół; 3) rabunkowy lub śmiechu; 4) legendarny założyciel Krakowa; 5) najwyższa w zoo; 6) rozwielitka inaczej; 7) jadowity to cicuta; 8) chybiony strzał; 9) śliwka chińska inaczej; 10) Dahl, brytyjski pisarz; 16) niewielka chmura; 17) grecki bóg wojny; 19) trzmiel potocznie; 20) książka z mapami; 22) Edgar Allan, poeta 23) brytyjskie wojska lotnicze; 24) Guevara, rewolucjonista z Kuby; 25) autor "Niekończącej się historii"; 27) jedna z faz Księżyca; 30) Sienkiewicz, autor "Latarnika"; 31) córka Mahometa; 32) najwyższy szczyt Gór Inowieckich; 33) z niego kotlety; 34) najjaśniejsza w gwiazdozbiore Zajaca; 35) wydzielona część morza; 37) wafelek do lodów; 38) Dickinson, amerykańska poetka; 39) dawna korona papieska; 41) Chaczaturian, słynny kompozytor.

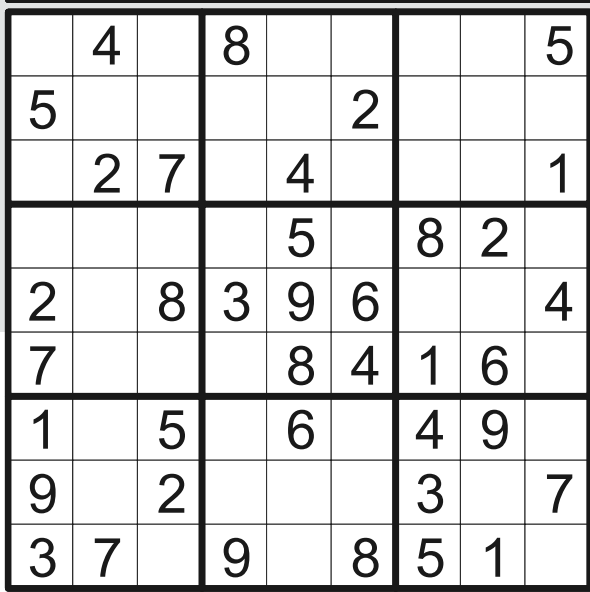
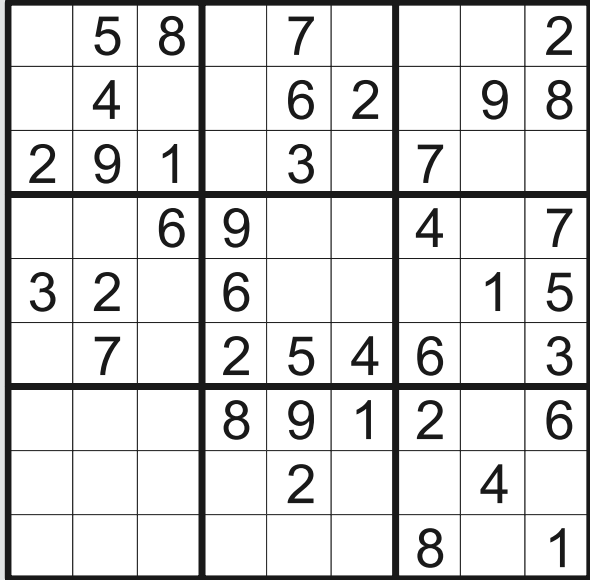
BAŚKA z HASŁEM

Hasło z kolorowych pól, czytane poziomo, utworzy rozwiązanie:

Na diagramie ujawniliśmy samogłoski "Ó". Miejsce wpisu hasła do odgadnięcia. Rozwiązaniem jest hasło z kolorowych pól czytanych poziomo.

orzeźwiający lub owocowy do picia; taniec wiedeński; Roald, napisał "Wielkomiluda"; czynny wulkan na Sycylii; Bobrowska, Miss Polonia 1957; urządzenie do kręcenia włosów; już nie męzatka; ruch wokół własnej osi; Shepard, dowódca Apollo 14; szachowany w szachach; rzeka w amerykańskim Reno; piwny na rynku; bajkowa Śnieżka od siedmiu krasnoludków; najjaśniejsza w gwiazdozbiore Feniksa; Rysy lub Kilimandżaro; Kristjan, były prezydent Islandii; "... żołnierzy" Andersena; starożytna Kerkyra dzisiaj; stary, gęsty las iglasty; miękki do szkicowania; jest nim obornik; inaczej foch; zespół grający z Markiem Grechutą; pochyle zboczne wykopu; stolica Wenezueli; krótki utwór prozą; miasto pod Wezuwuszem; inaczej inkrustowanie, dekorowanie; i chlebowy, i siarkowy; "Szyfrowe ..." u Żeromskiego; popularna pasta do zębów; hiszpańska drzemka po obiedzie; generalna przed premierą sztuki; keton metylowy inaczej; dno beczki; biblijna ofiara brata; rzeka w Grenoble; najjaśniejsza w gwiazdozbiore Skorpiona; pocztowy w adresie; krótsza droga; napój z chmielu; szlachetna ikra; asymina trójkłapowa inaczej.

WYKREŚL 26 roślin leczniczych. Wykreśl je od góry do dołu, od lewej do prawej i na ukos: rumianek, mniszek, lipa, babka, aronia, bylica, rzepa, aloes, arnika, cebula, chrzan, estragon, imbir, jasnota, hyzop, kminek, kolendra, melisa, oczar, rdest, skrzyp, wrotycz, wawrzyn, morwa, ruta, senes.

9 - 15 maja 2025

dodatek
TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

Treść programu i foto dzięki uprzejmości: Prasowej Agencji Telewizyjnej, Polsatu, TVP1, TVP2, TVN, TV4, TVN7, TV Puls, TV Trwam, TVP Kultura INFORMUJEMY, ŻE REDAKCJA NIE PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ZMIANY W PROGRAMACH TV

Wydawca: Dodatek sp. z o.o., ul. Wiatrakowa 11/3, 85-115 Bydgoszcz, tel. 516-018-821, e-mail: iwona@magraf.pl. Redaktor naczelny: Sławomir Grzmieł ISSN 1643-2460 - Skład komputerowy: Magraf sp.j.

Piątek

22:05
POLSAT**Elizjum**

Sensacyjny, USA, 2013

Osadzony w przyszłości obraz postapokaliptycznego świata, w którym tylko najzamożniejsi mają prawo do szczęścia. Rok 2154. Świat, wyniszczony wojnami i klęskami naturalnymi, jest podzielony na dwie kasty. Zamożni żyją na przypominającej amerykańskie przedmieścia stacji okołoziemskiej. Reszta - walczą o przetrwanie na Ziemi i marzy, by także zamieszkać w rajskim Elizjum. Do buntowników próbujących dostać się na stację dołącza Max, robotnik, któremu zostało zaledwie kilka dni życia. Jego heroiczna próba zmiany porządku może uratować niejedno istnienie...

Sobota

22:25
TVN 7**W starym, dobrym stylu**

Komedja, USA, 2017

Trzej kumple Willie (Morgan Freeman), Joe (Michael Caine) i Al (Alan Arkin) łączą siły i postanawiają obrabować bank po tym, jak dowiadują się, że ich fundusz emerytalny został zlikwidowany.

INNE DATY EMISJI: CZWARTEK, 20:00

Niedziela

22:55
TVP 2**Żeby nie było śladów**

Dramat, Polska, 2021

Polska, 1983 roku. W kraju wciąż obowiązuje, mimo zawieszenia, wprowadzony przez komunistyczne władze stan wojenny, mający na celu zduszenie solidarnościowej opozycji. 12 maja Grzegorz Przemys, syn opozycyjnej poetki Barbary Sadowskiej, zostaje zatrzymany i ciężko pobity przez patrol milicyny. Przemysk umiera po dwóch dniach agonii. Jedynym świadkiem śmierci Inego pobicia jest jeden z kolegów Grzegorza, Jurek Popiel, który decyduje się walczyć o sprawiedliwość i złożyć obciążające milicjantów zeznania. Początkowo Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, bagatelizuje sprawę...

Poniedziałek

22:10
TV PULS**Likwidator**

Akcja, USA, 2013

Szeryf Owens wie, że spokojny żywot stróża prawa w małej miejscinie Sommerton Junction na granicy z Meksykiem. Miasteczko jest dla niego schronieniem przed wszelkimi kłopotami. Ale do czasu... Kilka set mil dalej z rąk FBI zostaje oddity jeden z najbardziej niebezpiecznych bossów narkotykowych - Gabriel Cortez. Siły specjalne całego stanu zostają postawione na nogi, ale na nic zdają się blokady dróg, śmigłowce i najnowocześniejszy sprzęt... Cortez bezlitośnie rozprawia się z każdym, kto usiłuje go zatrzymać.

INNE DATY EMISJI: PIĄTEK, 20:00

Wtorek

20:00
TVP KULTURA**Trąd w Pałacu Sprawiedliwości**

Teatr Telewizji, 1970

Fabulą z pewnością łączy wątek kryminalny z wnikliwymi obserwacjami psychologicznymi oraz refleksją na tematetyki władzy. W trakcie przesłuchań wychodzi na jaw, że w środowisku sędziów aż roi się od animozji, zawiści i nieczystych gier, starannie maskowanych niegannymi manierami. Szczególnie silny antagonizm istnieje pomiędzy Custem i Crozem, dwójką kandydatów do sukcesji po coraz bardziej niedołężnym Vananie. Obaj zdają sobie sprawę, że toczą się właśnie śledztwo może znacznie przybliżyć upragniony awans. Trzeba tylko skierować je na odpowiednie tory.

Środa

20:55
TVN**Snajper**

Film wojenny, USA, 2014

Amerykański snajper Chris Kyle zostaje wysłany do Iraku w jednym celu: ma chronić swoich współtowarzyszy broni. Jego niezwykła precyzja pozwala ocalić wiele istnień. Wśród żołnierzy zyskuje przydomek „Legenda”. Okazuje się jednak, że pomimo licznych sukcesów na polu walki wojna od cinka pętno na jego życiu rodzinnym. Film oparty został na bestsellerowej autobiografii Chrisa Kyle'a.

Czwartek

00:00
TVP 2**Marsylski łącznik**

Kryminał, thriller, Francja, 2015

Marsylia, 1975 rok. Ambitny sędzia Pierre Michel dostaje przydział do wydziału antynarkotkowego policji z zadaniem rozpracowania grupy przestępczej, odpowiedzialnej za przerzut do USA hurtowych ilości heroiny. Gangiem kieruje bezwzględny i charyzmatyczny Gatan Tany Zampa, który pozostaje nieuchwytne dla organów ścigania, skutecznie zacierając ślady i sowicie opłacając policjantów i urzędników. Michel stawia sobie za punkt honoru, by dopaść Zampę i uprzykrzyć mu życie na każdym kroku, działając często na granicy prawa. Gangster nie pozostaje mu dłużny...

PIĄTEK • 9 maja

TVP 1

05:10 Akacja 38 - serial
05:55 Info Poranek
06:25 Audycje Wyborcze
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Agape Blisko Ciebie - mag.
08:00 Komediantka - serial, 1987
09:00 Ranczo - serial obycz.
09:55 Komisarz Alex - serial krym.
10:50 Ojciec Mateusz - serial
11:35 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny
12:10 Agrobiznes
12:25 Agropogoda - magazyn
12:35 Magazyn Rolniczy
12:50 Natura w Jedynce - Królestwo mokradeł - dok., Franc., 2024
14:00 Wichrowe wzgórza - serial obycz., Turcja, 2024
15:00 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
15:40 Dziedzictwo - serial, Turcja
16:35 Audycje Wyborcze
17:00 Teleexpress

TVP 2

04:55 M jak miłość - serial, 2024
05:45 Wstęp Wolny - felieton
06:00 Audycje Wyborcze
06:25 Anna Dymna - spotkajmy się
06:55 Dla niesłyszących - serial obycz.
07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz
11:15 Operacja zdrowie - magazyn medyczny
11:50 Tańcząca ze światem - sezon VI - Malta - magazyn
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:10 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022
14:00 Va Banque - teleturniej
14:30 Audycje Wyborcze
14:55 La Promesa - pałac tajemnic - serial, Hiszp., 2022

TVN

05:40 Uwaga! - program interwencyjny
05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy. Dzisiaj Magda Gessler zaprasza nas do restauracji „Czarny Domek” w Koninie.
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny
11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy
15:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
16:55 Detektywi - Kardio chirurg dziecięcy, Tobiasz Wojdys twierdzi, że ktoś celowo uszkodził jego samochód, by go zabić. Podejrzanie pada na...

POLSAT

06:00 Nowy dzień Polsat News
08:00 Halo tu Polsat - poranny program informacyjny-rozrywkowy
11:25 Gliniarze - Przy wiejskiej drodze zostaje znalezione ciało rolnika Macieja. W trakcie śledztwa detektywi odkrywają, że mężczyzna...
14:35 Dlaczego ja? - 28-letnia Karolina Tralka jest w szczęśliwym związku z Piotrem Woźniakiem. Pewnego dnia kobieta zostaje napadnięta na klatkę schodowej. Piotr, próbując ratować ukochaną...
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy

TVP Kultura

06:05 Afisz kulturalny ekstra
06:10 Muzyczne poranki
06:30 Tamte lata, tamte dni - Andrzej Grabowski - mag.
07:10 Gorączka srebra - dokument, Polska, 2016
07:55 Wstęp Wolny - felieton
08:20 Muzyka w sieci - magazyn muzyczny
08:40 Hubal - dram. wojenny, 1973
11:05 Pan na Żuławach - dok. fabularyzowany, 1984
12:15 Arthur Miller, człowiek swojego stulecia - dok., Niemcy, 2015
13:30 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka - mag.
14:10 Wydarzenie aktualne
14:55 Brunet wieczorową porą - kom. kryminalna, 1976
16:35 Teatr STU. Benefis Zbigniewa Wodeckiego - koncert, 1994
17:35 Teatr STU. Benefis Zbigniewa Wodeckiego - widowisko

TV Puls

06:00 Nash Bridges - Nash i Joe zauważają, że śledzi ich motocyklista z bronią. Udaje im się uniknąć ostrzału, a następnie wyruszają za przestępcą.
08:00 Kobra - oddział specjalny - Paul i Semir ścigają niezwykle niebezpiecznego szefa mafii narkotykowej. W tym celu wynajmują specjalny samochód
10:00 Rekrut - serial krym., USA, 2018
11:00 Kotka - serial, Meksyk
12:55 Rekrut - serial krym., USA, 2018
13:50 Lombard. Życie pod zastaw - Włoch, Franco Vercotti, wpada przeżony do takówki - w szlafroku, kapciach i ze złotym łańcuchem z zawieszonym na nim pierścionkiem z czarnego złota. Ucieka przed zazdrośną kochanką...

TVN 7

04:50 Ten moment - Michał, mąż i ojciec, od dłuższego czasu ma namiętny romans z koleżanką z pracy Agatą. To dla niego mężczyzna jest gotowy opuścić żonę i dziecko...
05:25 Szkoła - Ciepłarnia licealistka zakochuje się w nowym uczniu, Piotru Janasie i umawia z nim na randkę.
08:15 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:25 W-11 Wydział Śledczy - W dzielnicy podmiejskiej miało miejsce włamanie do jednej z willi. Na miejscu policja znajduje pobitego syna właścicieli domu.
12:55 Detektywi - program kryminalny
13:55 Szkoła - program obyczajowy
14:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej
07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok.
08:55 Dlaczego ja? - serial paradok.
10:55 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy
11:25 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy
11:55 Trudne sprawy - program obyczajowy
14:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok.
16:55 Trudne sprawy - program obyczajowy
18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej
19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok.
20:00 Gwiazdy Kabaretu
22:05 Sztoś 2 - kom., Polska, 2012
00:20 Hardkorowy lombard
01:55 STOP Drogówka - serial policyjny
02:55 Śmierć na 1000 sposobów
03:25 Lubie disco!
04:25 Top 10 - Lista Przebojów
05:30 Telezakupy TV Okazje

17:15 Pogoda
17:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
17:55 Klan - telenowela TVP
18:25 Reporterzy - magazyn
18:45 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2017
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:10 Sport
20:15 Pogoda
20:30 Królowie - serial historyczny TVP, 2024
21:05 Komisarz Alex - serial krym.
22:00 Sekielski wieczorową porą
23:05 Seksmisja - kom., Polska, 1983
01:15 Krew z krwi - serial, 2024
02:15 Ocalić i zginąć - dramat, Franc., 2018

16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:20 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022
18:15 Va Banque - teleturniej
18:50 Jeden z dziesięciu - teleturniej
19:25 Barwy szczęścia - serial obycz., 2025
20:45 Postaw na milion - teleturniej
21:45 Cudowne lata - widowisko rozrywkowe
22:45 To jest grane - magazyn muzyczny
23:20 Kino relaks - Jak dogonić szczęście - kom., Niemcy, Wlk. Bryt., RPA, 2014
01:30 Kochaj - kom., Polska, 2016
03:10 W objęciach strachu - fab., USA, 2019

19:00 Fakty
19:30 Sport
19:40 Pogoda
19:50 Uwaga! - program interwencyjny
20:00 Harry Potter i czarna ognia - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2005
23:25 Gang Story - sens., Franc., Belgia, 2011. Momon Vidal przed laty stał na czele szajki przestępców z Lyonu. Teraz wie, że spokojne, stateczne życie...
01:30 Kuba Wojewódzki - talk-show
02:45 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas 10 - serial, USA
03:45 Szpital - program obycz.
04:45 Uwaga! - program interw.
05:05 Kto was tak urządził - program poradnikowy

17:00 Gliniarze - serial paradok.
18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:15 Lepsza Polska - program publicystyczny Doroty Gawryluk
19:30 Sport: Pogoda
19:55 Must Be The Music - program muzyczny
22:05 Elizjum - sensacyjny, USA, 2013
00:25 Resident Evil: Zaświaty - sens., USA, 2010
02:35 Świat według Kiepskich - serial komediowy
03:30 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
04:40 Disco Gramy
05:25 Telezakupy TV Okazje

18:25 Portrety - Leszek Rembowski - felieton
18:50 Wielcy mistrzowie miłośnictwa - Toulouse Lautrec - serial dok., Franc., 2015
20:00 Wstęp do filmu - Ptasiak
20:05 Wierzbęcin - film przyg.
22:15 Tygodnik Kulturalny
23:10 Czwartkowy klub filmowy - Wielka ucieczka - film przyg.
02:15 Noc krótkich filmów - Acid Rain - film krótkometr.
02:55 Kino nocne - Gdy był daleko - dram., Wlk. Bryt., 2021
05:00 Muzyka w sieci - magazyn muzyczny

15:50 Ranczo - serial komediowy
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
20:00 Likwidator - akcja, USA, 2013. Z rąk FBI zostaje oddity jeden z najbardziej niebezpiecznych bossów narkotykowych - Gabriel Cortez. Siły specjalne całego stanu zostają postawione na nogi...
22:05 Pasażer - akcja, USA, Wlk. Bryt., Franc., Chiny, Kan., 2018
00:10 Inferno: Piekielna walka - akcja, USA, 1999
02:15 Menu na miarę - program kulinarny
02:55 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
03:50 Menu na miarę - program kulinarny
05:00 Dyżur - serial medyczny

16:55 Szpital - Dr Robert Szwarc przyjmuje na oddział 23-latkę po wypadku na motorze. Młody mężczyzna ukrywa, że...
17:55 Zagadki losu - program obyczajowy
19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy
20:00 Kate i Leopold - kom., USA, 2001
22:40 Rocketman - obycz., Wlk. Bryt., USA, Kan., 2019. Musicalowa biografia Eltona Johna. Zobaczyć, jak zaczynał, przez co przechodził i gdzie dotarł słynny artysta muzyki pop.
01:05 Cisza - obycz., Polska, 2010
03:10 Murder Comes to Town 4
04:10 Fachowcy - program paradok.
05:00 Dyżur - serial medyczny

TV Trwam

09:35 Św. na każdy dzień
09:45 Jestem mamą
10:00 Inf. dnia
10:15 Rozmowy niedok.
11:25 Głos Polski
11:35 Natura et Hom.
12:00 Regina Coeli
12:03 Inf. dnia
12:20 Głos serca
13:05 Pasjonat muzyki i malarstwa. Marcin Zarnecki
13:30 Msza św.
14:30 Drzwi do lasu
14:55 Słowo życia
15:00 Modlitwa do Boga
15:20 Mocni w Wierze
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Inf. dnia
16:10 Natura
16:40 Obiektywnie
16:40 Prosto o gosp.
17:00 Stanisław Kulon - świadek Sybiru
17:30 Geopolityka
17:55 Żołnierze wyklęci
18:00 Regina Coeli
18:05 Inf. dnia
18:15 Westerplatte
18:40 Młodych
19:00 Warto zauważyć...
19:30 Brat Franciszek
20:00 Inf. dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyzna
21:00 Apel Jasnog.
21:20 Inf. dnia
21:40 Polski Punkt Widzenia
22:00 Brat Anatol

SOBOTA • 10 maja

TVP 1	TVP 2
04:20 Heca w zoo - kom., USA, 2012	04:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2025
06:05 Balans bieli - magazyn	06:00 Audycje Wyborcze
06:40 Audycje Wyborcze	06:35 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial, 2025
07:00 Transmisja Mszy Świętej	07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz
07:40 Rok w ogrodzie	07:55 Pytanie na śniadanie
08:05 Rok w ogrodzie Extra - magazyn	11:20 Górna półka smaku - cykl kulinarno-detektywistyczny
08:20 Pełnosprawni - magazyn dla niepełnosprawnych	11:55 Dobry tytuł - magazyn literacki
08:50 Ranczo - serial obycz.	12:30 Nasz dom w górach - serial obycz., Niemcy, 2019
09:50 Komisarz Alex - serial krym.	13:25 Rosół polski - magazyn kulinarny
10:50 Ojciec Mateusz - serial	14:00 Familiada - teleturniej
11:45 Fascynująca Szwajcaria - Jezioro Maggiore - dok., Niemcy, 2019	14:35 Koło fortuny - teleturniej
12:15 Bitwa o Anzio - wojenny, USA, Włochy, 1968	15:15 Szansa na sukces. Opole 2025 - widowisko muzyczne
14:25 Okrasa tamie przepisy - magazyn kulinarny	
14:55 Sanatorium miłości - reality show	
15:55 Dziedzictwo - serial	
16:45 Audycje Wyborcze	

17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:35 Ojciec Mateusz - serial
18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:05 Sport
20:10 Pogoda
20:20 Profilerka - serial krym., Polska, 2024
21:20 Hit na sobotę - **Czerwone maki** - dram. wojenny, Polska, 2024
23:30 Złotka szpiegów - serial sensacyjny
00:30 Candyman - fab., USA, 2020
02:15 Przebiegła gra - akcja, Australia, USA, 2013
04:00 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny

16:20 Na dobre i na złe - serial
17:15 Audycje Wyborcze
17:40 Na sygnale - serial fabularny
18:15 Va Banque - teleturniej
18:45 no... wiadomo - magazyn
19:15 Słowo na niedzielę - program ewangelizacyjny
19:25 Rodzinka.pl - serial komediowy
20:00 Wodecki Twist - **Piosenki o miłości** - koncert, 2025
21:05 Zalewski na dobry wieczór - widowisko muzyczne
22:15 22 Jump Street - kom. kryminalna, USA, 2014
00:20 Sprawiedliwość - serial, Czechy, 2017
01:50 Jak dogonić szczęście - komedia, Niemcy, Wlk. Bryt., RPA, 2014

TVN

05:35 Uwaga! - program interwencyjny
05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny
11:25 Na Wspólnej Omnibus - serial obyczajowy, Polska, 2025
13:15 Zróbmy sobie dom - program rozrywkowy
14:25 Vinci - komedia, Polska, 2004
16:45 Blueback - przyg., Australia, 2022
19:00 Fakty - program informacyjny
19:30 Sport
19:40 Pogoda
19:45 Mam talent - program muzyczno-rozrywkowy
22:05 Och, życie! - komedia, USA, 2010

00:20 Batman: Początek - przyg., USA, 2005. Przewodnikiem Bruce'a na drodze poznania jak funkcjonuje umysł przestępcy jest tajemniczy Ducard, który ćwiczy go w uzyskaniu fizycznej i umysłowej dyscypliny...
03:25 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas - serial, USA. Serial przedstawia pracę elitarnego zespołu śledczych, którzy badają sprawy przestępstw popełnionych w mieście grzechu - Las Vegas.
04:30 Uwaga! - program interwencyjny
04:50 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy, Kanada

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Halo tu Polsat - poranny program informacyjno-rozrywkowy
11:10 Ewa gotuje - tym razem Ewa Wachowicz pokaże, co zrobić, żeby nic się nie zmarnowało. Innymi słowy - kuchnia będzie resztkowa...
11:45 Jak wytresować smoka 3 - anim., USA, Jap., 2019. Dorastającego Wikinga o imieniu Czakwa i smoka Szczerbatka połączyła przed laty przyjaźń, którą teraz czeka ciężka próba.
14:00 Podglądacze przyrody - sarny
14:30 Gliniarze - serial paradokumentalny
16:30 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
17:30 Awantura o kasę - teleturniej

18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:15 Prezydenci i Premierzy - rozmowy Jarosława Gułaj
19:30 Sport; Pogoda
19:55 Kabaret na żywo. Chyba Czesuaf
22:00 Samarytanin - sens., USA, 2022. Nastolatek odkrywa, że superbohater Samarytanin, który strzegł jego okolicy a który zniknął ponad dwie dekady temu po epickiej bitwie, wciąż żyje.
00:15 Bad Boys II - kom., USA, 2003
03:30 Świat według Kiepskich - serial komediowy
04:40 Disco Gramy
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

06:00 Doktor Murek - dramat, Polska, 1939
07:45 Mistrzowie muzyki filmowej - Lata osiemdziesiąte. Część druga - dok., Wlk. Bryt., 2019
08:40 Antonin Dvorak - IX Symfonia e-moll „Z Nowego Świata” op. 95 - koncert, 2023
09:45 Brunet wieczorową porą - kom. kryminalna, 1976
11:30 Muzyka w sieci - magazyn muzyczny
12:00 Tamte lata, tamte dni - Tadeusz Rolke - magazyn
12:35 Wielki Gatsby - dramat USA, 1974
15:10 Wielcy mistrzowie malarstwa - Manet - serial dokumentalny, Franc., 2015
16:15 Wydarzenie aktualne - program informacyjny

16:40 Retro kino - **Alamo** - western, USA, 1960
19:30 20 na 20 lecie TVP Kultura
20:00 Bilet do kina - **Podróż Fanny** - dram., Franc., 2016
21:50 Klub Jazzowy - koncert, 2025
23:05 Wiewiór kinomana - **Ptasiek** - dramat, USA, 1984
01:15 20 na 20-lecie TVP Kultura
01:45 Kino nocne - **Życzenie śmierci** - dramat, USA, 1974
03:30 Reżyserzy - **Frank Capra** - dokument, Wlk. Bryt., 2018
04:25 Witaj smutku, Sagan by Sagan - dok., Franc., 2023

TV Puls

06:00 Kobra - oddział specjalny - Paul i Semir zostają świadkami porwania. Paul zauważa na autostradzie tajemniczą kobietę w letniej sukience...
08:00 Wojciech Cejrowski. Boso Luizjana - Wojciech Cejrowski nawet na terenie USA potrafi znaleźć miejsca dzięki jak Amazonia...
09:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd i naukowe ciekawostki.
10:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument - akcja, USA, 2019. Henry Brogan to zabójca przebywający na emeryturze. Niespodziewanie zostaje zaatakowany przez tajemniczego młodego mężczyznę...

22:10 Ballistic - akcja, USA, 2002. W wysiłku po genialny wynalazek tylko dwoje ludzi może pochwalić się umiejętnościami, talentem i przebiegłością niezbędną by go zdobyć. Niestety, to odwieczni wrogowie.
00:05 John Wick - akcja, USA, 2014. Keanu Reeves w hicie kina akcji „John Wick” to gwarancja wielkich emocji! Nie przepag!
02:15 Dyżur - serial medyczny
03:00 Taki jest świat - Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd i naukowe ciekawostki.
04:00 Menu na miarę - program kulinarny
05:00 Dyżur - serial medyczny

TVN 7

05:00 Szkoła - Magda Wróbel spotyka się z Jonathanem Klimkiem z licealnej 1 c. Dziewczyna jej brata Konrada, proponuje nastolatce dopalacze...
06:00 Wiza na miłość - serial paradokumentalny
06:55 New Looney Tunes III - animacja
07:25 Nancy Drew i ukryte schody - film rodzinny, USA, 2019
09:15 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:15 Mówię Wam - talk-show
12:15 Ukryta prawda - program obyczajowy
14:20 Detektywi - Młoda kobieta zatrudnia detektywów, by dowiedzieli się, kto zamordował jej narzeczonego. Policja podejrzewa, że to ona jest sprawcą...

16:20 The Traitors. Zdrajcy - reality show
17:55 Dzieciak rządzi - kom., USA, 2017. Pewnego dnia, świat siedmioletniego Tima wywraca się do góry nogami, gdy do rodziny dołącza młodszy brat...
20:00 Super 8 - przyg., USA, 2011
22:25 W starym, dobrym stylu - kom., USA, 2017
00:30 MachoCry Macho - obycz., USA, 2021. Spokojne życie byłej gwiazdy rodeo diametralnie się zmienia, gdy dostaje zlecenie od byłego szefa. Misa spróbuje wadzić do domu jego syna.
02:40 Murder Comes to Town 4
03:40 Fachowcy - program paradokumentalny
04:20 Druga strona medalu

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej - reality show 07:00 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki 11:05 Jesteśmy Dla Dzieci - program o dzieci, które zmaga się z różnego rodzaju schorzeniami 11:25 Miodowe Lata - serial komediowy 13:00 Dick i Jane: Niezły ubaw - komedia, USA, 2005 14:55 Policjantki i Policjanci - serial paradokumentalny 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 00:00 Gwiazdy Kabaretu 01:05 Hardkorowy lombard 01:35 STOP Drogówka - serial policyjny 02:45 Interwencja - magazyn reporterów 03:25 Lubię disco! - program muzyczny 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje

TV Trwam
09:00 Telewizyjny Uniwersytet Biblijny
10:00 Inf. dnia
10:15 Retrospekcja
10:35 Słowo życia
10:40 Polski Punkt Widzenia
11:00 Kropelka radości
12:00 Regina Coeli
12:03 Inf. dnia
12:20 Warto zauważyć...
12:50 Natura Obiektywnie
13:20 Ocalić od zapomnienia
13:30 Msza św.
14:30 Przegląd Tyg., „Niedziela”
14:35 Słowo życia
14:40 Św. na każdy dzień
14:45 Jak wygrać małżeństwo?
15:00 Spór o Morskio
Ok. 15:30 Wierzę w Boga
16:00 Inf. dnia
16:10 Historia PL
17:00 Żywa nie tradycja
17:30 Przelamując bariery
17:55 Poczet Wlk. Polaków
18:00 Regina Coeli
18:05 Inf. dnia
18:15 Rozmowy niedok.
19:00 Msza św.
20:00 Inf. dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyzna
21:00 Ap. Jasno.
21:20 Inf. dnia
21:40 Polski Punkt Widzenia
22:00 Warto być ojcem
22:15 Tadeusz Modelski

NIEDZIELA • 11 maja

TVP 1	TVP 2
05:10 Sprawa dla reportera	04:20 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2025
06:05 Słownik polsko@polski - talk-show prof. J. Miodka	06:00 Audycje Wyborcze
06:35 Audycje Wyborcze	06:35 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial, 2025
07:00 Transmisja Mszy Świętej	07:25 Pytanie na śniadanie
08:00 Tydzień	07:55 Pytanie na śniadanie
08:30 Moje zdrowie - magazyn	11:15 Przed ekranem
09:00 Wojna domowa - serial komediowy TVP, 1965	11:25 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka - magazyn
09:40 Jan Serce - serial, 1981	12:00 Wodecki Twist - Piosenki o miłości - koncert, 2025
10:55 Komisarz Alex - serial krym.	13:00 61. KFPP w Opolu
11:55 Między ziemią a niebem	13:05 „Zakochani są wśród nas”, czyli piosenki Janusza Kondratowicza - widowisko, 2024
12:00 Regina Coeli, Watykan	14:00 Familiada - teleturniej
12:15 Między ziemią a niebem	14:35 Koło fortuny - teleturniej
12:45 Pięltrzy mi Nadziei - rep.	15:10 Szansa na sukces. Opole 2025 - widowisko muzyczne
13:05 Natura w Jedyne - Europejska Amazonia - dok., Austria, 2024	
14:10 Trędowata - melodramat, Polska, 1976	
15:55 Dziedzictwo - serial	
16:45 Audycje Wyborcze	

17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:35 Daję słowo - Maciej Orłoś - Jan Englert - talk-show
18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
19:30 Program informacyjny 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:05 Sport
20:10 Pogoda
20:20 Złotka szpiegów - serial sensacyjny
21:20 Rolnik szuka żony - reality show
22:25 Zakochana Jedyńka - **Czas na miłość** - kom., Wlk. Bryt., 2013
00:35 Seksmisja - kom., Polska, 1983
02:45 Candyman - fab., USA, 2020

16:10 Cudowne lata - widowisko rozrywkowe
17:05 Przepis dnia
17:15 Audycje Wyborcze
17:40 Na sygnale - serial fabularny
18:15 Sisi - film kostium., Niemcy, Włochy, Austria, 2010
19:10 Niepewne sytuacje - program rozrywkowy, 2025
19:20 Rodzinka.pl - serial kom.
20:00 Parzy może poczeakać; Komedia obyczajowa, Jap., USA, 2016
21:40 Kwiatki polskie w niedzielę - magazyn
22:55 Żeby nie było śladów - dram., Polska, 2021
01:45 Wojenne dziewczyny - serial, 2021
02:40 22 Jump Street - kom. kryminalna, USA, 2014

TVN

05:20 Uwaga! - program interwencyjny
05:35 Batwheels I - animacja
05:50 Bitwa o gości - program rozrywkowy
06:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny
11:30 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy
12:10 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
13:20 Mam talent - program muzyczno-rozrywkowy
15:40 Harry Potter i czara ognia - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2005. Harry Potter zaczyna czwarty rok nauki w Szkole Magii i Czarodziejstwa w Hogwarcie. Niebawem będzie musiał zmierzyć się ze złym Lordem Voldemortem...

19:00 Fakty
19:30 Sport
19:40 Pogoda
19:45 The Traitors. Zdrajcy - reality show
21:35 The Traitors. Arena - reality show
22:05 Mayday - kom., Polska, 2019
00:20 Od kołyski aż po grób - sens., USA, 2003. Aby ocalić porwaną córkę, przynocda gangu złodziei nawiązuje współpracę z policją...
02:30 Superwizjer - magazyn reporterów
03:05 Śmierć Diany: dwa śledztwa
04:10 Uwaga! - program interwencyjny
04:30 Szpital - program obycz.

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Halo tu Polsat - poranny program informacyjno-rozrywkowy
11:05 The Americas - serial dokumentalny
12:05 Tajemnica zielonego królestwa - anim., USA, 2013. Profesor Bombaj jest zwariowanym naukowcem, który wierzy, że istnieje inny świat poza naszym. Za wszelką cenę pragnie odkryć mikroskopijną krainę, zwaną Zielonym Królestwem...
14:15 Must Be The Music - program muzyczny
16:30 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
17:30 Awantura o kasę - teleturniej
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:15 Sport; Pogoda

19:30 Państwo w Państwie - program interwencyjny
19:55 Dancing with the Stars. Taniec z Gwiazdami - program taneczno-rozrywkowy
22:35 American Pie: Pjazd absolutentów - kom., USA, 2011. Ulubieni bohaterowie kultowej serii „American Pie” spotykają się po latach podczas jazdu absolutentów. Jazd przerywa się w odjechaną imprezę...
00:55 Ace Ventura: Zew natury - kom., USA, 1995
02:55 Świat według Kiepskich - serial komediowy
04:40 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

06:00 Niezapomniane koncerty - Opole 2013 - Gala jubileuszowa - koncert
07:00 Rozmowy (nie)wygodne - Zdzisława Sośnicka - 2024
08:00 Nabożeństwo luteranckie w Giżycku
09:05 Agatha Christie: w stulecie Herkulesa Poirota i Miss Marple - dokument, Wlk. Bryt., 2020
10:25 Agatha Christie - Dlaczego nie Evans? - serial, Wlk. Bryt., 2022
11:35 Od ucha do ucha - Idodo - Maipa w kąpiel - anim.
12:10 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn
12:50 West Side Story - musical, USA, 1961
15:35 Mistrzowie muzyki filmowej - Lata osiemdziesiąte. Część druga - dok., Wlk. Bryt., 2019

16:35 Dobry tytuł - magazyn
17:15 Niedziela z... Ewą Skibińską
18:15 Niedziela z... Ewą Skibińską - **Zero życia** - film TVP
20:00 Urodzony 4 lipca - dram., USA, 1989
22:30 Jack Nicholson - **diabełski uśmiech Hollywood** - dok., USA, 2022
23:45 Muzyka w sieci - magazyn muzyczny
00:15 Podróż Fanny - dramat, Franc., 2016
02:00 Klub Jazzowy - koncert
03:20 Noc krótkich filmów - **Acid Rain**
04:00 Agatha Christie: w stulecie Herkulesa Poirota i Miss Marple - dok., Wlk. Bryt., 2020

TV Puls

05:40 Kobra - oddział specjalny - Podczas jazdy autostradą, Paul i Semir zauważają podejrzany samochód. Okazuje się, że znajduje się w nim porwany bogaty przedsiębiorca.
06:35 Wojciech Cejrowski. Boso - Karaiby
07:55 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
08:45 Ranczo - serial kom., Polska
14:15 Złapać miłość za ogon - kom., Kan., 2022
15:50 Ja cię kocham, a ty śpisz - kom., USA, 1995. Lucy pracuje jako kasjerka w Chicago Transit Authority. Podczas jednego ze świątecznych dyżurów jest świadkiem, jak mężczyzna w Bliskim Wschodzie, spadając z peronu. Ratuje go od pewnej śmierci...

17:55 Powiedz tak - kom., Niemcy, USA, 2001
20:00 Kandahar - akcja, USA, 2023. Tom Harris, agent CIA działający pod przykrywką na Bliskim Wschodzie, zostaje zdemaskowany. Jego misja nagle zmienia się w desperacką walkę o przetrwanie.
22:40 Czas zemsty - akcja, USA, Aruba, 2003
00:20 Naśladowca - thriller, USA, 2022
02:25 Dyżur - serial medyczny
03:05 Taki jest świat - Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd i naukowe ciekawostki.
04:00 Dyżur - serial medyczny
05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

TVN 7

05:10 Szkoła - Bożena Rogala spotyka się ze swoim rówieśnikiem Arturem Węgorkiem. Chłopak nie ma czasu dla licealistki, ponieważ chce wygrać konkurs chemiczny...
06:10 Wiza na miłość - serial paradokumentalny
07:10 New Looney Tunes III - animacja. Bohaterski i psotny Królik Bugs wraz ze swoimi przyjaciółmi patają figle, ścigają się z dużą prędkością i przechytrzają wrogów.
07:40 Bugs Bunny Builders - animacja
07:55 Tom i Jerry - film rodzinny, USA, 2021
10:05 Ukryta prawda - program obyczajowy
13:10 Detektywi - program kryminalny
15:10 Kate i Leopold - kom., USA, 2001

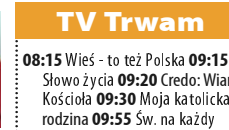
17:40 Godzilla kontra Kong - przyg., USA, 2021
20:00 Na skraj jutra - SF, USA, Kan., 2014. Rasa obcych, zwanych Mimikami, przysłała na Ziemię bezlitosny atak. Do walki staje podpułkownik Bill Cage
22:30 Nico: Ponad prawem - sens., USA, 1988
00:30 Dziewczyna w czerwonej pelerynie - przyg., USA, Kan., 2011. Przez lata mieszkający w Daguerhorne utrzymywali zawieszanie broni w wilkołakiem - bestia zmieniła jednak zasady...
02:40 Murder Comes to Town 4
03:40 Fachowcy - program paradokumentalny

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej - reality show 07:00 Navy Seals - tajna broń Ameryki cz. 1 - dok., USA, 2016 08:55 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki 10:55 Ewa gotuje - program kulinarny 11:25 Malanowski. Nowe rozdzianie - serial kryminalny 12:35 Rycerz Króla Artura - obycz., USA, 1995 15:25 Ghost Rider 2 - sens., USA, 2011 17:30 Park Jurajski - obycz., USA, 1993 20:00 Sprawiedliwi. Trójmiasto 00:00 STOP Drogówka - serial policyjny 01:05 Wielkie tajemnice historii - serial dokumentalny 02:55 Interwencja - magazyn reporterów 03:25 Lubię disco! 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje

TV Trwam
09:15 Manna z Nieba
09:30 Msza św.
10:35 Przegląd Tygodnika „Niedziela”
10:40 Kapelani niepodległej
12:00 Regina Coeli
12:05 Mateczniki Polskość
12:15 Papież Polak do Rodaków
13:05 Pod tym znakiem zwyciężysz
14:10 Oto jestem
15:00 Wieś - to też Polska
16:00 Inf. dnia
16:1

PONIEDZIAŁEK • 12 maja		TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
TVP 1	TVP 2	05:00 Uwaga! - program interw. 05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny 11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 15:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 16:55 Detektywi - Detektywi rozpoczynają poszukiwania 8-latką, które go rodzice są w trakcie trudnego rozvodu... 19:00 Fakty 19:35 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! - program interwencyjny	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:30 Małanowski i Partnerzy - Ania i Marek przypa dkiem stają się świadkami dziwnej sceny. Zrozpaczony mężczyzna biegnie za samochodem, błagając, żeby prowadzący go zatrzymał się. Niestety, bez skutku... 09:30 Sekrety rodziny - program obyczajowy 10:30 Trudne sprawy - program obyczajowy 11:30 Gliniarze - serial paradokumentalny 14:35 Dłaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:15 Pogoda 16:20 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy	06:05 Afisz kulturalny ekstra 06:15 Muzyczne poranki - teledyski 07:10 Tamte lata, tamte dni - Jan Englert - magazyn 07:50 Podróże z historią - Turniej o róg królowej - dok., Polska, 2016 08:30 Od ucha do ucha - Idodo - Małpa w kąpieli - filmy animowane 09:10 Teatr STU. Benefis Zbigniewa Wodeckiego - koncert, 1994 10:10 Teatr STU. Benefis Zbigniewa Wodeckiego - widowisko 11:00 Angielskie śniadanie - Agatha Christie 12:55 Rekrut - serial krym., USA, 2018 13:50 Lombard. Życie pod zastaw - Anatol Rączka to 70-letni emeryt, którego irytują zwyczajnie panujące na jego osiedlu... 15:50 Ranczo - serial kom., Polska	06:00 Nash Bridges - Nash spotyka się ze starym znajomym Rickiem. Okazuje się, że ten uowił mu spotkanie z baronem narkotykowym z Miami, który... 08:00 Kobra - oddział specjalny - Paul i Semir ścigają niezwykle niebezpiecznego szefa mafii narkotykowej. W tym celu wynajmują specjalny samochód. 10:00 Rekrut - serial krym., USA, 2018 11:00 Maria z przedmieścia 12:55 Rekrut - serial krym., USA, 2018 13:50 Lombard. Życie pod zastaw - Anatol Rączka to 70-letni emeryt, którego irytują zwyczajnie panujące na jego osiedlu... 15:50 Ranczo - serial kom., Polska	04:50 Ten moment - Gdy Sylwia dowia duje się, że jest w ciąży, nie jest jednak w stanie się cieszyć. Podczas wyjazdu męża, zdradziła go i teraz nie jest pewna, kto jest ojcem dziecka. 05:25 Szkoła - Licealistka Marta Dobrowolska chce mieć dobre oceny i bierze korepetycje. Jej chłopak jest zazdrośny i podejrzewa, że dziewczyna jest zafascynowana korepetytorem... 08:15 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:25 W-11 Wydział Śledczy - W nocy doszło do zabójstwa podepcznej domu wychowawczego... 12:55 Detektywi - program kryminalny 13:55 Szkoła - program obyczajowy	06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 08:55 Dłaczego ja? - serial paradok. 10:55 Na ratunek 112 - serial obycz. 11:25 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy 11:55 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:55 Policjantki i Policjanci 16:55 Trudne sprawy - prog. obyczajowy 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Małanowski. Nowe rodzenie 20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 21:30 Sprawiedliwi. Trójmiasto 22:40 Opiekun - sens., Niemcy, 2012 01:20 Love Island. Wyspa miłości - reality show 02:40 Interwencja - magazyn reporterów 02:50 SuperLudzie - serial o osobach z niepełnosprawnościami 05:30 Teledyski TV Okazje
 17:55 Klan - telenowela TVP 18:25 Reportery - magazyn 18:45 Akacjaowa 38 - serial kostiumowy, 2017 19:30 Program inform. 19:30 19:55 Pytanie dnia 20:10 Sport; Pogoda 20:30 Debata 22:15 Świat bez fikcji - Tom Cruise, wicznie młody - dok., Franc., 2020 23:20 Balans bieli - magazyn 00:05 Śmierć Zygielbojma - dram., Polska, 2021 01:45 Czerwone maki - fab., Polska, 2024 03:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 04:45 Notacje - prof. Bolesław Orlowski. Między wynalazkiem a odkryciem - dok., 2022	 16:00 Kóło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:20 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022 18:15 Va Banque - teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu - teleturniej 19:25 Barwy szczęścia - serial obycz., 2025 20:45 Na sygnale - serial fabularyzowany 21:25 Bardotka - serial, Franc., 2023 22:30 Głina - serial krym., Polska, 2008 23:20 Mój piękny syn - dram., USA, 2018 01:30 Stulecie Winnych - serial, 2019 02:30 Paryż może poczekać - komedia obyczajowa, Jap., USA, 2016	 20:10 Doradca smaku - program kulinarny 20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska, 2025 20:55 Zróbmymy sobie dom - program rozrywkowy 22:05 Mroczny rycerz - przygodowy, USA, Wik. Bryt., 2008. Kolejna opowieść o Mrocznym Rycerzu, Batmanie, zwalczającym zło w mieście Gotham. 01:15 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas - serial, USA 02:15 Co za tydzień - magazyn interwencyjny 02:55 Szpital - program obycz. 04:55 Uwaga! - program interwencyjny 05:15 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy	 17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny 18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:18 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:25 Sport 19:30 Pogoda 19:40 Uroczysko - serial krym. 20:10 Mega hit - Trzynastu - sens., Wik. Bryt., Kan., USA, 2022 23:30 Życzenie śmierci - sens., USA, Kan., 2018 02:00 Ksiądz - sens., USA, 2011 03:55 Ewa gotuje - program kulinarny 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Teledyski TV Okazje	 14:25 Retno kino - Alamo - western, USA, 1960 17:15 Pan na Żuławach - dokument fabularyzowany, 1984 18:15 Tygodnik Kulturalny 19:15 The Sound of New York - Dźwięk Nowego Jorku - serial dok., Włochy, 2017 20:00 Kino Mocnych Wrażeń - Rocky - dram., USA, 1976 22:10 Hala odlotów - talk-show 23:10 Na wschód od Hollywood - Nauczyciel - fab., Franc., 2017 01:05 Urodzony 4 lipca - dram., USA, 1989 03:40 Więcej niż fikcja - Jack Nicholson - diabelski uśmiech Hollywood - dok., USA, 2022 04:55 Teledyski	 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument 20:00 Sabotaż - akcja, USA, 2014. John Wharton dowodzi specjalną jednostką śledczą, która zajmuje się walką z narkotykami. Niespodziewanie po jednej z akcji ginie 10 milionów... 22:10 Likwidator - akcja, USA, 2013 00:20 Najwyższy wyrok - akcja, USA, 2012 02:20 Dzielnica strachu - serial kryminalny 03:20 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument 04:20 Menu na miarę - program kulinarny 05:00 Dzielnica strachu - serial	 14:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy 16:55 Szpital - Dr Dominika Gajda przyjmuje na oddział starszą kobietę z powodu niewydolności nerek. Córka pacjentki na stałe mieszka w Anglii... 17:55 Zagadki losu - program obyczajowy 19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 Stażysci - kom., USA, 2013 22:35 8 rzeczy, których nie wiesz o facetach - kom., Polska, 2022 00:40 Rocketman - obycz., Wik. Bryt., USA, Kan., 2019 03:15 Mówię Wam - talk-show 04:15 Fachowcy - program paradokumentalny	 08:15 Wiś - to też Polska 09:15 Słowo życia 09:20 Credo: Wia ra Kościoła 09:30 Moja katolicka rodzina 09:55 Św. na każdy dzień 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:20 Credo: Wia ra Kościoła 11:30 Warto być ojcem 12:00 Regina Coeli 12:03 Inf. dnia 12:20 Jóno Esterhazy. Niewymazana historia 13:20 Słowo życia 13:30 Msza św. 14:30 Człowiek bez twarzy 15:00 Kurierskim szlakiem. Azymut Węgry 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Sanktuaria polskie 16:30 Porady Medyczne Bonifratrów 17:00 Świadkowie 17:30 Spotkanie Rodziny Radia Maryja 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Mysłąg Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Z wędką nad wodę 22:30 Filmy Żydziorys PL 23:35 Leśni zapylacze
WTOREK • 13 maja		TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
TVP 1	TVP 2	05:40 Uwaga! - program interwencyjny 05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny 11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 15:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 16:55 Detektywi - program kryminalny 19:00 Fakty 19:35 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! - program interwencyjny 20:10 Doradca smaku - program kulinarny	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:30 Małanowski i Partnerzy - serial kryminalny 09:30 Sekrety rodziny - program obyczajowy 10:30 Trudne sprawy - program obyczajowy 11:30 Gliniarze - Dziewczyna zostaje znaleziona na leśnym parkingu, najprawdopodobniej przez kilka dni była przetrzymywana... 14:35 Dłaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:15 Pogoda 16:20 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy 17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny 18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy	06:05 Afisz kulturalny ekstra 06:15 Muzyczne poranki - teledyski 07:20 Tamte lata, tamte dni - Tadeusz Rolke - magazyn 08:00 Podróże z historią - Smak Turunia - dok., Polska, 2016 08:40 Wydarzenia aktualne 09:10 Brzezina - dramat, Polska, 1970 11:00 Pan na Żuławach - dokument fabularyzowany, 1984 12:00 The Sound of New York - Dźwięk Nowego Jorku - serial dok., Włochy, 2017 12:45 Studia Kultura - Niedziela z... Ewą Skibińską 13:45 Sabine Weiss, portret ulicy - dokument, Franc., 2022 15:00 Kingsajz - kom., Polska, 1988	06:00 Nash Bridges - Dochodzi do strzelaniny, w której ginie prawnik, drugi z kolei spada w niej po 12 godzin na dobę i zaraz po przyjeździe do domu kontynuuje swoją pracę. Z tego powodu... 08:00 Kobra - oddział specjalny - Córka Semira - Dana przygotowuje się do egzaminu do szkoły policyjnej. Niespodziewanie jej dawna przyjaciółka prosi ją o nietypową przysługę. 10:00 Rekrut - serial krym., USA, 2018 11:00 Maria z przedmieścia 12:55 Rekrut - serial krym., USA, 2018 13:50 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 15:50 Ranczo - serial kom., Polska 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny	04:50 Ten moment - 32-letni Daniel Kowalcuk pracuje w agencji reklamowej. Spędza w niej po 12 godzin na dobę i zaraz po przyjeździe do domu kontynuuje swoją pracę. Z tego powodu... 05:25 Szkoła - Fizyk, Andrzej Lesicki, martwi się o ucznia gimnazjum, który jest bardzo agresywny. Nauczyciel odkrywa, że... 08:15 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:25 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny 12:55 Detektywi - Klientami detektywów jest małżeństwo o zamordowanych lekarzy, których córka zaginęła. Wkrótce okazuje się, że... 13:55 Szkoła - program obyczajowy 14:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy	06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 08:55 Dłaczego ja? - serial paradok. 10:55 Na ratunek 112 - serial obycz. 11:25 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy 11:55 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:55 Policjantki i Policjanci 16:55 Trudne sprawy - prog. obyczajowy 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Małanowski. Nowe rodzenie 20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 21:30 Sprawiedliwi. Trójmiasto 22:40 Brzydka prawda - kom., USA, 2009 00:40 Love Island. Wyspa miłości - reality show 01:50 Hardkorowy lombard 02:25 Interwencja 02:35 SuperLudzie - serial o osobach z niepełnosprawnościami 05:30 Teledyski TV Okazje
 17:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 17:55 Klan - telenowela TVP 18:25 Reportery - magazyn 18:45 Akacjaowa 38 - serial kostiumowy, 2017 19:30 Program inform. 19:30 19:55 Pytanie dnia 20:10 Sport 20:30 Królowie - serial historyczny TVP, 2024 21:00 69. Konkurs Piosenki Eurowizji - Bazylea - półfinał - koncert, Szwecja, 2025 23:35 Spokojnie, to tylko awaria - kom., USA, 1982 01:10 Czas na miłość - kom., Wik. Bryt., 2013 03:20 Trędowata - melodramat, Polska, 1976	 18:15 Va Banque - teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu - telet. 19:25 Barwy szczęścia - serial obycz., 2025 20:35 Magazyn Ekspresu Reporterów 20:40 Przepis Dnia 20:55 Na sygnale - serial fabularyzowany 21:25 Magazyn Ekspresu Reporterów 21:30 Bardotka - serial, Franc., 2023 22:35 Magazyn Ekspresu Reporterów 23:30 Trójkąt Bermudzki - film kryminalny, 1987 01:10 Mój piękny syn - dram., USA, 2018 03:25 Zapomniane oblicza Palmyry - dok., Franc., 2020	 20:15 Na Wspólnej - serial obycz., Polska 20:55 Kuba Wojewódzki - talk-show 22:10 Bodyguard - sens., USA, 1992 00:50 Superwizjer - magazyn reporterów 01:25 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas - serial kryminalny, USA 02:30 Śmierć Diany: dwa śledztwa 03:35 Szpital - program obyczajowy 04:30 Uwaga! - program interwencyjny 04:45 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy, Kanada 05:15 Kto was tak urządził - program poradnikowy	 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:20 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:25 Sport 19:30 Pogoda 19:40 Uroczysko - serial krym. 20:15 Super hit - Bad Boys for Life - sens., USA, Meksyk, 2020 22:55 Siła rażenia - sens., USA, Wik. Bryt., Rum., 2006 01:05 Resident Evil: Potępienie - anim., Jap., 2012 03:20 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 04:20 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Teledyski TV Okazje	 17:00 Pan na Żuławach - dokument fabularyzowany, 1984 18:25 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn 19:05 Słońce i cień. Gustaw Holoubek - dok., Polska, 2007 20:00 Teatr Telewizji - Trąd w Pałacu Sprawiedliwości - 1970 21:55 Lekkie obyczaje - Artysta - obycz., Belgia, Franc., 2011 23:45 Wstęp wolny 00:10 Kino Mocnych Wrażeń - Rocky - dram., USA, 1976 02:20 Na wschód od Hollywood - Nauczyciel - fab., Franc., 2017 04:20 Tygodnik Kulturalny 05:15 Teledyski	 20:00 Pocałunek smoka - akcja, Franc., USA, 2001. Liu Jian to z porozu przeciętny turysta, który przybywa do Paryża. Tak naprawdę jest chińskim agentem, który udaje się tam, ponieważ ma do wykonania ważne zadanie... 22:00 Człowiek pies - akcja, Franc., Wik. Bryt., USA, 2005 00:00 As w rękawie - akcja, USA, 2006 02:10 Dzielnica strachu - serial kryminalny 03:15 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument 04:15 Menu na miarę - program kulinarny 05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny	 16:55 Szpital - 21-latką ulega wypadkowi podczas własnego wieczoru panieńskiego. Jej siostra nie chce dopuścić do związku z agresywnym chłopakiem... 17:55 Zagadki losu - program obyczajowy 19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 Nico: Ponad prawem - sens., USA, 1988 22:15 Na skraju jutra - SF, USA, Kan., 2014 00:35 Dunkierka - film wojenny, Wik. Bryt., Holandia, Franc., USA, 2017 02:50 Murder Comes to Town 4 03:50 Fachowcy - program paradokumentalny 04:30 Druga strona medalu - talk-show	 09:55 Św. na każdy dzień 10:00 Inf. dnia 10:15 Jak my to widzimy 10:45 Żew natury 11:05 Mocni w Wierze 11:35 Słowo życia 11:40 Ma się rozumieć 11:50 Św. na każdy dzień 12:00 Regina Coeli 12:03 Inf. dnia 12:20 Historia Obrazu Matka Boska AK 13:00 Fatima - orędzie na dziś 13:30 Msza św. 14:30 Misja Szczecin, Poznań-Argent. 15:00 Za krątą są zielone drzewa 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Jestem mamą 16:40 Zdrowie z Bożej Apteki 16:55 Sursum Corda 17:10 Prosto o gosp. 17:30 XX Rajd Katyński 17:55 Poczet Wik. Polaków 18:00 Regina Coeli 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Każdy małuch to potrafi 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Mysłąg Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia

ŚRODA • 14 maja

TVP 1	TVP 2
05:10 Akacja 38 - serial kostiumowy	04:35 Rodzinka.pl - serial komediowy
05:55 Info Poranek	05:05 M jak miłość - serial, 2024
07:00 Transmisja Mszy Świętej	06:00 Audyje Wyborcze
07:30 Rodzina święta - Jak przygotować się na bunt nastolatka? - magazyn	06:20 Pozyteczni.pl - magazyn
08:00 Białe tango - serial, 1981	06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2025
09:00 Ranczo - serial obycz.	07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz
10:45 Ojciec Mateusz - serial	11:15 Rodzina święta - Jak rozmawiać z nastolatkiem o jego znajomych i pierwszych związkach? - magazyn
11:35 Królowie - serial historyczny, Polska	11:50 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka - magazyn
12:10 Agrobiznes	12:30 Koło fortuny - teleturniej
12:40 Agropogoda - magazyn	13:10 Młóść i nadzieja - serial obyczajowy, Turcja, 2022
12:40 Rok w ogrodzie Extra - magazyn	14:00 Va Banque - teleturniej
13:00 Natura w Jedyńce - Dzikie korytarze - dok., Franc., 2022	14:30 Audyje Wyborcze
14:00 Wichrowe wzgórza - serial obycz., Turcja, 2024	
15:00 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny	

TVN

05:40 Uwaga! - program interwencyjny
05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny
11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy
15:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
16:55 Detektywi - będzie Kuzyn Makska Adamskiego w dniu ślubu otrzymuje od swojej narzeczonej esemesa z wiadomością, że odwołuje ślub i wyjeżdża z Polski. Mężczyzna jest przekonany, że...
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:55 Uwaga! - program interw.
20:10 Doradca smaku - program kulinarny
20:15 Na Wspólnej - serial obycz., Polska
20:55 Snajper - film wojenny, USA, 2014
23:40 American Pie: Wesele - kom., USA, Niemcy, 2003
01:45 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas - serial, USA
02:45 Szpital - program obycz.
03:45 Uwaga! - program interwencyjny
04:05 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy
04:35 Kto was tak urządził - program poradnikowy
05:10 Recepta na stary dom - program edukacyjny

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:30 Malanowski i Partnerzy - Malanowski rozmawia z roztrzęsioną klientką, Joanną Gaję, która jest niezwykle zaniepokojona o swojego szwagra, Filipa Gaję. Jak się okazuje...
09:30 Sekrety rodziny - program obyczajowy
10:30 Trudne sprawy - program obyczajowy
11:30 Gliniarze - serial paradokumentalny
14:35 Dłaczego ja? - serial paradokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy
17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny
18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:20 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:25 Sport: Pogoda
19:40 Uroczysko - serial krym.
20:10 Komediowa środa - Volta - kom., Polska, 2017. Aga przeżywa kryzys w związku z dwadzieścia lat starszym od siebie Brunem - inteligentnym, ale wyrachowanym prawnikiem.
22:25 Agentka - kom., USA, 2015
01:05 Siostry - kom., USA, 2015
03:35 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
04:40 Disco Gramy
05:25 Teledyski

TVP Kultura

06:05 Afisz kulturalny ekstra
06:15 Muzyczne poranki
07:00 Tamte lata, tamte dni - Marta Lipińska - mag.
07:35 Sekrety browarnego kotła - dok., Polska, 2016
08:15 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn
09:00 Kingsajz - kom., Polska, 1988
11:00 Pan na Żuławach - dok. fabularyzowany, 1984
12:25 Słońce i cień. Gustaw Holoubek - dok., 2007
13:20 Hala odlotów - talk-show
14:20 Ogłoszenie matrymonialne - obycz., Polska, 1972
15:25 Cześć, kapitanie! - krym., sensac., Polska, 1967
16:35 Noce i dnie - serial, 1977
17:45 Od ucha do ucha - 14 bajek z królestwa Lailonii Leszka Kołakowskiego - Jak bóg Małor utracił tron - Jak Grom został starszym panem - anim.
18:30 Informacje kulturalne
18:55 Alfred Hitchcock 1 - dok., Wlk. Bryt., 2018
20:00 Panorama kina polskiego - Ostoja - fab., Polska, Irlandia, 2012
21:35 Przez Atlantyk - dramat, Norwegia, 2020
22:45 Niedziela z... Ewa Skibińska
23:45 Rawa Blues Silesian Sound - Irek Dudek Big Band - koncert, 2021
00:40 Lekkie obyczaje - Artysta - obycz., Belgia, Franc., 2011
02:35 Informacje kulturalne
03:05 Jerzy Nowosielski
Maestro od marzenia - dok., Polska, 2023
04:10 Patricia Highsmith, mistrzyni kryminału - dok., Austria, Niemcy, 2022
05:35 Teledyski

TV Puls

06:00 Nash Bridges - Do Nasha dzwoni Susan Gantry, która twierdzi, że niebezpieczny gwałcieł Chili Gun powrócił i grozi jej niebezpieczeństwo.
08:00 Kobra - oddział specjalny - Paul próbuje odkryć przyczynę śmierci swojego przyjaciela. W tym celu prosi o pomoc brata i ojca zmarłego mężczyzny.
10:00 Rekrut - serial krym., USA, 2018
11:00 Maria z przedmieścia
12:55 Rekrut - serial krym., USA, 2018
13:50 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
15:50 Ranczo - serial kom., Polska
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
20:00 Hellboy - akcja, USA, 2019
22:15 Terminator 2: Dzień sądu - akcja, USA, 1991. W przyszłości trwa wojna ludzi z maszynami, które przejęły władzę nad światem. Jedyną nadzieją ludzkości jest charyzmatyczny przywódca Ruchu Oporu, John Connor. Maszyny wysyłają w przeszłość cyborga...
01:05 Ballistic - akcja, USA, 2002
03:05 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
04:05 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd i naukowe ciekawostki.
05:00 Dzielnica strachu - serial

TVN 7

04:50 Ten moment - Karol i Dagmara Małecy są małżeństwem i spodziewają się pierwszego dziecka. Karol ukrywa przed żoną, że od kilku miesięcy nie ma pracy i w pada w coraz większe długi.
05:25 Szkoła - Arek Daniluk chce, żeby jego młodszy brat przejął po nim tytuł króla podryw i został szkolnym urodziwcem.
08:15 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:25 W-11 Wydział Śledczy - W kamienicy w centrum miasta doszło do zabójstwa mężczyzny. Pierwsze podejrzenie pada na alkoholika, który mieszka w budynku. Wkrótce policja ustala, że zabity miał kochankę.
12:55 Detektywi - program kryminalny
13:55 Szkoła - program obyczajowy
14:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
16:55 Szpital - program obyczajowy
17:55 Zagadki losu - program obyczajowy
19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy
20:00 Rocketman - obycz., Wlk. Bryt., USA, Kan., 2019
22:35 Wyzwanie dla kumpla: Idzie wiosna - kom., USA, 2023
00:40 Ciska - obycz., Polska, 2010
02:45 Murder Comes to Town 4
03:45 Usterka - program poradnikowy
04:25 Druga strona medalu - talk-show

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 08:55 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 10:55 Na ratunek 112 - serial obycz. 11:25 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy 11:55 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:55 Policjanci i Policjanci 16:55 Trudne sprawy 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjanci i Policjanci 20:00 Malanowski. Nowe rozdzienie 20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:30 Sprawiedliwi. Trójmiasto 22:40 Szczęki 3 - sens., USA, 1983 00:40 Wyspa młoci 01:50 Hardkorowy Lombard 02:20 Gwiazdy Kabaretu 02:35 Interwencja 02:55 Śmierć na 1000 sposobów 03:25 Lubię disco! 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Teledyski

CZWARTEK • 15 maja

TVP 1	TVP 2
05:10 Akacja 38 - serial	05:05 M jak miłość - serial obyczajowy, 2024
05:55 Info Poranek	06:00 Audyje Wyborcze
07:00 Transmisja Mszy Świętej	06:20 Opcja zdrowie - magazyn medyczny
08:00 Białe tango - serial, 1981	06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2025
09:05 Ranczo - serial obycz.	07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz - magazyn poranny
09:55 Komisarz Alex - serial krym.	11:05 Kroniki Orlen Wyścig Narodów - program sportowy
10:45 Ojciec Mateusz - serial	11:15 Wspólny dom - magazyn
11:35 Królowie - serial historycz.	11:50 Dla niesłyszących - Przyrodnik na tropie - Żaba mozarowa - dokument, 2020
12:10 Agrobiznes	12:30 Koło fortuny - teleturniej
12:30 Agropogoda - magazyn	13:10 Młóść i nadzieja - serial obyczajowy, Turcja, 2022
12:40 To się opłaca - magazyn	
13:00 Dzikie korytarze - dokument, Franc., 2022	
14:00 Wichrowe wzgórza - serial obycz., Turcja, 2024	
15:00 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny	
15:40 Dziedzictwo - serial	
16:35 Audyje Wyborcze	
17:00 Teleexpress	
17:15 Pogoda	
17:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny	

TVN

05:40 Uwaga! - program interwencyjny
05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny
11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy
15:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy. Magda Gessler otrzymała błagany list z prośbą o pomoc z restauracji w Kielcach...
16:55 Detektywi - Nastolatka znajduje w lodówce ludzkie ucho i wiadomość z groźbą. Jej matka wzywa detektywów. Okazuje się, że córka...
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:55 Uwaga! - program interw.
20:10 Doradca smaku - program kulinarny
20:15 Na Wspólnej - serial obycz., Polska
20:55 Kuchenne rewolucje - rozmowa dnia
22:00 Na bank się uda - kom., Polska, 2019
00:10 Mayday - kom., Polska, 2019
02:35 Bitwa o gości - program rozrywkowy
03:40 Szpital - program obyczajowy
04:40 Uwaga! - program interw.
05:00 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:30 Malanowski i Partnerzy - Na zlecenie Agaty Brożek detektywi sprawdzają żonę Remigiusza Skorpuckiego, kontrowersyjnego muzyka. Młoda kobieta podejrzewa, bo wiem że...
09:30 Sekrety rodziny - program obyczajowy
10:30 Trudne sprawy - program obyczajowy
11:30 Gliniarze - Kierowca dowożący dzieci do szkoły uprowadza busa, a w nim grupę uczniów. Porywacz zgłasza żądanie okupu, sprawa wypływa do mediów.
14:35 Dłaczego ja? - serial paradokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy
17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny
18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:20 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:25 Sport: Pogoda
19:40 Uroczysko - serial krym.
20:10 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
21:15 Przyjaciółki - serial obycz.
22:20 Volta - kom., Polska, 2017. Aga przeżywa kryzys w związku z dwadzieścia lat starszym od siebie Brunem - inteligentnym, ale wyrachowanym prawnikiem.

TVP Kultura

06:05 Afisz kulturalny ekstra
06:10 Muzyczne poranki
06:40 Tamte lata, tamte dni - Sebastian Karpel Bułeczka - magazyn
07:20 Radek wstępuje do zakonu - dok., Polska, 2016
08:05 Dobry tytuł - magazyn literacki
08:40 Ogłoszenie matrymonialne - obycz., Polska, 1972
09:50 Za ścianą - dram., Polska, 1971
11:00 Noce i dnie - serial, 1977
12:05 Reżyserzy - Alfred Hitchcock 1 - dok., Wlk. Bryt., 2018
13:05 Portrety - Leszek Rembowski - felieton
13:25 Tygodnik Kultura Iny
14:25 Kamień na kamieniu - dram., Polska, 1995
16:15 Noce i dnie - serial, 1977
17:30 Wydarzenie aktualne
18:05 Wstęp Wolny - felieton
18:20 Dziewczyna w fontannie - dok., Włochy, Szwecja, 2021
20:00 Hala odlotów - talk-show
21:00 Wstęp do filmu - Wojna
21:05 Czwartkowy klub filmowy - Wojna - dram. wojenny, Franc., Dania, 2015
23:10 Panorama kina polskiego - Ostoja - fab., Polska, Irlandia, 2012
00:50 Przez Atlantyk - dramat, Nor., 2020
02:00 Rawa Blues Silesian Sound - Irek Dudek Big Band - koncert, 2021
02:55 Hala odlotów - talk-show
03:55 Reżyserzy - Antoine Fuqua - dok., Wlk. Bryt., 2018
04:55 Teledyski

TV Puls

06:00 Nash Bridges - Nash i Joe wybierają się do sklepu. Niespodziewanie dochodzi do napadu. Okazuje się, że dokonuje go supernowoczesny robot.
08:00 Kobra - oddział specjalny - Paul i Semir mają wypadek samochodowy podczas burzy. Mężczyźni podczas poszukiwań schronienia, trafiają do podziemnego bunkra członka gangu.
10:00 Rekrut - serial krym., USA, 2018
11:00 Maria z przedmieścia
12:55 Rekrut - serial krym., USA, 2018
13:50 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
15:50 Ranczo - serial kom., Polska
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
20:00 Ibiza - kom., Franc., 2019. Philippe jest po uszy zakochany w Carole i robi wszystko, żeby przekonać do siebie jej nastoletnie dzieciaki...
21:50 Tajemnice Saint-Tropez - kom., Franc., 2021
23:40 Komedio mała romantyczna - kom., USA, 2006
01:10 Dzielnica strachu - serial kryminalny
02:10 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
03:10 Menu na miarę - program kulinarny
04:15 Przypadki Cezarego P. - serial komediowy
05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

TVN 7

04:50 Ten moment - Tomasz Dybowski jest poważnym bankierem na wysokim stanowisku. Mężczyzna ukrywa przed swoją żoną Beata i dorastającymi dziećmi Filipem i Leną, że jest homoseksualistą.
05:25 Szkoła - Nowa uczennica Marta Kremer kłamie, że jest córką nauczycielki matematyki...
08:15 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:25 W-11 Wydział Śledczy - Z piętra kamienicy w centrum miasta wypadł siedmioletni chłopczyk. Dziecko ponosi śmierć na miejscu. Ofiara ma jednak na szyi ślady duszenia...
12:55 Detektywi - Katarzyna Kowalik i Maja Korczyk są świadkami napadu na młodego Turka, Omara. Okazuje się, że...
13:55 Szkoła - program obyczajowy
14:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
16:55 Szpital - program obyczajowy
17:55 Zagadki losu - program obyczajowy
19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy
20:00 W starym, dobrym stylu - kom., USA, 2017
22:10 Super 8 - przyg., USA, 2011
00:30 Na skraju jutra - SF, USA, Kan., 2014
02:50 Murder Comes to Town 5
03:50 Fuchowcy - program paradokumentalny
04:30 Druga strona medalu - talk-show

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 08:55 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 10:55 Na ratunek 112 - serial obycz. 11:25 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy 11:55 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:55 Policjanci i Policjanci 16:55 Trudne sprawy 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjanci i Policjanci - serial paradokumentalny 20:00 Malanowski. Nowe rozdzienie 20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 21:30 Sprawiedliwi. Trójmiasto 22:40 Historia zemsty - sensacyjny, USA, 2017 00:45 Gwiazdy Kabaretu

Krzyżówka klasyczna z hasłem

1

32

34

40

42

46

2

51

54

16

30

3

57

4

37

5

7

8

17

29

13

6

6

11

14

24

48

58

2

9

18

20

28

15

10

31

35

27

12

41

44

11

52

56

25

39

15

10

17

50

9

45

49

55

59

43

47

53

23

26

8

21

29

13

25

16

38

12

26

18

33

19

21

36

30

24

20

23

27

22

28

4

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 30, utworzą rozwiązanie - przysłowie:

POZIOMO: 1) dorożka zaprzężona w dwójkę koni; 2) przejść na wyższe stanowisko; 3) płaskowyż inaczej; 4) państwo z Ułan Bator; 5) kieruje orkiestrą; 6) imię Che Guevary; 7) biskopy z Prato; 8) król lub cesarz; 9) dawny wóz do przewożenia siana i snopów zboża; 10) choroba trzewna inaczej; 11) dach pokryty słomą lub trzciną; 12) matematyczne przeciwieństwo stałej; 13) nie potrafi płynnie czytać; 14) filozof, uczony; 15) zna się na rybach; 16) stolica Toskanii; 17) pracuje w rozgłośni radiowej; 18) bez ojca i matki; 19) spodnie do jazdy konnej; 20) gąsienicowa maszyna budowlana; 21) proteza wewnątrz organizmu; 22) stolica stanu Hawaie; 23) Thatcher. była premier

Wielkiej Brytanii; 24) wozi pasażerów; 25) wina i piwa; 26) brykający kolega Kubusia Puchatka; 27) krokus lub stokrotka; 28) zespół aparatów, przyrządów; 29) mały samolot sportowy.

PIONOWO: 2) sekcja zwłok; 5) domniemania, podejrzenia; 13) holenderski producent ciężarówek; 14) symbol magistra; 18) staw, bajoro; 19) autor "Wakacji z duchami" i "Stawiam na Tolka Banana"; 30) Babinicz z "Potopu"; 31) orzech; 32) dawne granice miasta; 33) bywa zakaźna; 34) broń róży; 35) głos wydawany przez kukulkę; 36) kończy spór; 37) markowe sportowe buty; 38) miecz Karola Wielkiego; 39) południowo-

koreańska marka samochodowa; 40) farmaceuta; 41) islamski mesjasz; 42) nie święci je lepiej; 43) uczestnik pielgrzymki; 44) zbudował Arkę; 45) Ruch dla Rzeczypospolitej, partia; 46) język urzędowy Iranu; 47) tor lotu satelity wokół planety; 48) bombowy lub policyjny; 49) niewierząca w istnienie Boga; 50) miękka, jedwabna tkanina; 51) osad z kryształów lodu; 52) uprawiają ziemię; 53) numer firmy; 54) elektryczne ryby; 55) jacynt, minerał; 56) przeciwmalaryczny środek leczniczy; 57) imitacja przedmiotu; 58) Besson, francuski reżyser; 59) część morza wcinająca się w ląd.

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 20 utworzą rozwiązanie niniejszej krzyżówki

Sprawdź się w SUDOKU: wypiechij diagram w taki sposób, aby w każdym wierszu, w każdej kolumnie i w każdym z dziewięciu pogrubionych kwadratów 3×3 znalazło się po jednej cyfrze od 1 do 9:

PIONOWO: 1) Witold dla przyjaciół; 2) amerykańska waluta; 3) miękka zamśwowa skóra; 4) Shepard, dowódca Apollo 14; 5) dzielnica Warszawy z lotniskiem; 6) Hurkacz, polski tenisista; 7) chrzan japoński krócej; 8) inaczej pomuchła, ryba; 9) nie lewo; 10) James, napisał "Ulissesa"; 16) dzienny zysk sklepu; 17) rwący albo leniwy w rzece; 19) bróń Amora; 20) dowcipy, kawały; 22) pierwszy do mleczak; 23) twardy szkopol w desce; 24) biblijny budowniczy Arki; 25) siarkowy lub octowy; 27) federalny urząd śledczy w USA; 30) stan zubożenia, depresja; 31) imitacja przedmiotu; 32) wynik dzielenia; 33) rejon wyborczy; 34) łóżko w karetce; 35) australijski miś; 37) zepsute jajka; 38) wyuczony fach, profesja; 39) rdzenna mieszkanka Tajlandii; 41) stoją w korkach.

Litery z pól z kropką czytane
rzędami, utworzą rozwiązanie:

Ujawniliśmy spółgłoski “D”. Miejsce wpisu haseł do odgadnięcia. Rozwiązaniem jest hasło z pól oznaczonych kropką, czytanych rzędami.

Zbiór dziesięciu przykazań; bushido dla samuraja; Guzowska, była pięściarka; georginia w ogrodzie; oczyszczona do czyszczenia; część wystawy lub sklepu; powieściowa córka Juranda ze Psycho-wa; czwarta litera alfabetu greckiego; wynik dodawania; autograf, parafka na dokumencie; rewanż, zemsta; profesor z "Ferdydurke" Gombrowicza; graficzny symbol państwa; strój do spania; osoba łącząca się z duchami; i Mars, i Jowisz; deszczowa nawałnica; wyspa z Gungnirsitoli; wypełniona staje się pierzyną; wysoki budynek na osiedlu; do butów lub do zębów; kartka od listonosza; inaczej gangrena; drobny szczegół; okres egzaminów na uczelni; miasto z zakładami "Lucznik"; wywar z ziół, herbatka; drobne skaleczenie, zadraśnięcie; dziesięć klęsk egipskich; grecka muza poezji miłosnej; materiał garncarski; krwionośny w organizmie; właściciel gospodarstwa na Podhalu; schabowy na obiad; mała Kazimiera; polecony lub gończy; dzwonek w kartach; nadawcy lub zwrotny na kopercie; inaczej uzbrojenie, broń; Adrianna dla najbliższych; "... Gynt", książka Henrika Ibse-na; poślubienie kogoś, małżeństwo dawniej; religia muzułmanów.

WYKREŚLANKA: ukryliśmy 20 nazw państw afrykańskich. Wykreślisz wszystkie od góry do dołu, od lewej do prawej i na ukos: Algier, Malawi, Benin, Czad, Egipt, Gabon, Gambia, Gwinea, Kenia, Kongo, Libia, Mali, Niger, Sudan, Togo, Tunezja, Uganda, Zambia, Etiopia, Ghana

G	O	A	L	G	I	E	R	M	F
I	H	G	A	M	B	I	A	R	A
S	C	A	N	A	R	L	O	A	D
C	Z	E	N	L	I	N	D	G	E
D	A	U	G	A	N	D	A	W	N
K	D	G	U	W	G	B	N	I	B
E	O	A	N	I	O	N	G	N	K
N	G	N	O	N	U	E	A	E	A
T	O	I	G	Z	R	U	N	A	B
U	G	A	P	O	A	I	M	N	U
N	O	G	I	T	A	M	P	E	R
E	B	R	O	L	S	O	B	T	A
Z	I	E	R	I	B	U	O	I	S
J	L	B	N	B	I	G	D	N	A
A	E	E	T	I	O	P	I	A	T
S	T	O	P	A	N	G	A	I	N